

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Astronomische Drucke, Varia - Cod. Gengenbach 3

Hyginus, Gaius Iulius

[Tübingen], [1531-1535]

C. J. Hyginus, De mundi et sphaerae ac utriusque partium declaratione,
Venedig 1517

[urn:nbn:de:bsz:31-64828](#)

Sunt arcus Iauris Gemini Cancer Leo Virgo

Libras Scorpion Aesternus Capr. Antihora pisces

Clarissimi Hyginii Astronomi De mundi Et sphæræ Ac
vtriusq; Partium Declaratione Cum Planetis

Et Variis Signis Historiatis.

monasterij B.V. in Gengenbach

4 v

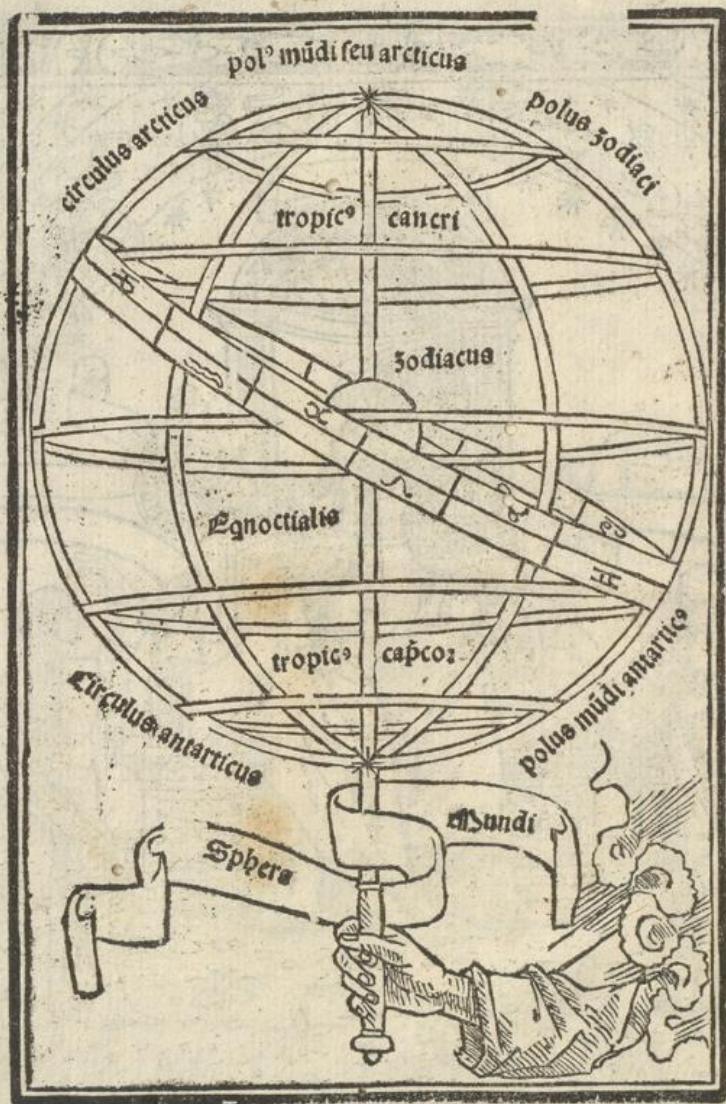

Nicolaus Scheid

Hieranous

Scemna sphericum secundum Hyginii descriptionem.

Polus Articus. ill. V. 1

Polus Antarcticus.

ZD

CLARISSIMI VIRI HYGINII POETICON ASTRONOMI
CONOPVS VITLISSIMVM FOELICITER INCIPIT.

De mundi & sphæræ ac veriusq; partium declaratione.
Liber primus. Prohemium. Hyginius. M. Fabio plurimam salutem.

T S I T E STVDIO grāmaticæ artis inducti non
solum velutum moderatione: quā pauci peruidetunt
sed historiæ quoq; varierate: qua scientia rerum pre
spicitur p̄stare video: quæ facilis etiam scriptis tuis p̄
spici p̄t: desiderans potius scientē q̄ liberalē iudic
em: nū quo magis exercitatus: & non nullis etiam se
pius in his rebus occupatus esse videat: Ne nihil in
adolescētia laborasse diceret: & imperitorum iudicio
desidiae subirem crimen: hæc velut rudimento scien
tiæ nūlus: scripti ad te: non ut imperito monstrans sed ut scientissimum cō
monens. Sphæræ figuratiōnem: circulorūq; qui in ea sunt notationem: &
q̄ id fuit ut nō æq; partibus diuiderentur. Præterea terræ matisq; definitio
nē: & q̄ partes eius non habitantur: ut multis iustisq; de causis holbus cate
te videātur: ordine exposuimus. Rursusq; redēsiter ad sphærā: duo &. xl. signa
nominatim per numerūimus. Exinde nūscuiusq; signi historias: cāmp; ad
sydera perlationis ostēdimus. Eodē loco nobis utile visum est persequi eorū
corporū deformationes: & in his numerum stellarū. Nec pretermisimus ostē
dere ad septē circulog; notationem ad quē corpora aut partes corporū p
uenirent: & quēadmodum ab his diuiderentur. Diximus etiā in ēstivi circuli
diffinitione q̄rentes q̄ non idē hyemalis vocaretur: & quid eos sefellerit q
ita senserint: Et quid in ea parte sphæræ: solis efficiat curvus. Præterea quare
circulos in octo partes diuidemus ordine exposuimus. Scriptissimus etiam
quo loco circulus æquinoctialis foret constitutus: & qd efficeret ad eum per
veniens sol. In eiusdē circuli demonstratione ostendimus quare Aries inter
sydera celerius diceretur. Pauca præterea de hyemali circulo diximus. Exinde
zodiacum circulū definitiūmus: & eius effectus. Et quare porci. xii. signa q̄. xi.
numerentur. Quid etiā nobis de reliquis circulis videretur. His p̄positis re
bus ad id loci venimus: ut exponemus utrū mundus ipse cum itellis ver
teretur. An mundo stante vagæ stellæ ferrentur: & quid de eō nō obis & cōplu
ribus videretur: quāq; rōne ipse mundus vertetur. Præterea quare nonnulla
la signa celerius exorta serius occiderent. Nōnulla etiā tardius cæteris exor
ta: citius ad occasum peruenirent. Quare etiā quæ signa patiter orientur:
non simul occidat. Eodem loco diximus quare non essent in sphæra superio
ra interioribus hemicycli æqualia & quot modis stellas videre nō possumus
Præterea scriptissimus in. xii. signorum ortu: quæ de reliquis corpora exorunt: &
quæ eodem tpe occidere viderentur. Deinde ordine perscriptissimus. Sol utrū

A ii

cum mundo fixus vertereſ an ipſe p ſe mouereſ. Et cū ipſe p ſe moueatur & co
tra. xii. ſignoꝝ ortuſ eat: quare videat cū mundo exorbi: de occidere: Dein de
protinus de lunæ cursu pauca ppoſuituſ: & vt ū ſuo an alieno lumine vte
retur: Eclipsiſ ſoliſ & lunæ qūo fieret: quare luna per eundem circuluſ iter fa
ciens celerius ſole currere videatur: & quid ſefellerit eos qui ita ſenſerint.
Quinqꝝ ſtellaꝝ q̄tuſ habet iteſualluſ: & vtrū qnqꝝ an ſeptē ſint: & vtrū qnqꝝ cer
te erer̄ an oēſ: & qnqꝝ qūo currant. Diximus et q̄ iōne priores astrologi nō
eo dē tpe ſigna & reliquaſ ſtellaſ reuerti dixerint: & quare metam diligentissi
me obſeruaffe videantur: & quid reliquoſ ſefellerit in eadē cauſa: In hiſ igi
tur tā multis & variis rebus nō erit miruſ aur pertimescen dū: quod ta ntuſ nu
meruſ verluſ ſcripſerim. Neqꝝ n. magnitudinē voluminiſ ſed teruſ multitu
dinem peritoſ conuenit ſpectare. Quod ſi longior in ſermone viſuſ fuero:
non mea facunditate: ſed rei neceſſitate factum exiſtimato. Nec ſi breuius
aliqꝝ dixero minus: dē valere conſidito: q̄ ſi pluribus eſſer audienduſ verbis
Et enim p̄ter nſam ſcriptio nē ſphæra: que fuerunt ab Arato dicta obſcu
riuſ: perſecuti planiuſ oſtēdimuſ: vt penitus id quod c̄epimus exquifiteſ vi
deremur. Quod ſi vel optimis viſuſ auctoribus eſſeci: vt neqꝝ veriuſ: neqꝝ
breuius diceret quiſpiā: nō iſmerito fuerim laudari dignuſ a vobis: q̄ vel am
pliſſima lauſ hoſbuſ eſt doctiſ. Si minus: non de p̄camur in hac conſectio
ne: nſam ſciām p̄oderari. Iōqꝝ maioriбуſ et niti laboribuſ cogitamuſ: in q
buſ & ipſi exerceamur: & qbuſ volumuſ nos probare quid poſſimuſ. Et eni
neceſſariiſ nřiſ oibuſ ſciētiſſimiſ maximaſ teſ ſcripſiſmuſ: nō leuibuſ occu
pati rebuſ populi captamuſ exiſtimationē. Sed ne diutius de eo quod negle
xi muſ loquamuſ: ad proposituſ veniemuſ & initiuſ reuſ demonstrabimuſ.

De mundo & ſphæra.

Mundus appellatur: iſ qui conſtat ex Sole & Luna & terra & omni
bus ſtellis.

Sphæra eſt species quædam in rōtondo coformata: omnibus ex par
tibus equaliſ apparenſ: vnde reliqꝝ circuli finiunt. Huius autem exi
tuſ neqꝝ initiuſ p̄t definiri: Ideo q̄ in rotondo omnes tractuſ & ini
tia & exituſ ſignificari poſſunt.

De centro.

Gentron eſt cuiuſ ab initio circumductio ſphærae terminatur ac ter
re poſitio conſtituta declaratur.

De Axi.

Gimenſio quæ toriuſ oſtēdiſ ſphærae: cū ex vtrisqꝝ partibus eius ad ex
tremā circumductionē recte ut virgulae perducunt: quæ dimenſio co
pluriбуſ aſtiſ eſt appellata. Huius autē cacumina: quibus maxime
ſphæra nitiuit Poli appellauntur. Quorum alter ad aquilonē ſpectans Bo
reus: alter a ppoſituſ Austro Notius eſt dictuſ.

De ſignificatio ne.

Significationes quidaſ in circumductione ſphærae circuli appella
tur. E qbuſ Paralellæ dicuntur: q̄ adeundē poluſ conſtitui finion
tur. Maximi autem ſunt: qui eodem centro quo ſphæra continent.

Hozion appellat is: q terminata ea: que perspici aut non videri possunt. Hie aut in certa ratione definit: q mō polo subiectus: & circulis his qui Parallelē dicunt: mō duobus extremis & æqualibus nixus: modo aliis partibus adiectus terræ peruidet ita: ut cūq fuerit sphæra collo cata. Polus is qui Boreus appellatur: peruideri pot semper. Notius aut ratione dissimili semper est a conspectu semotus. Naturalis aut mudi statio physice dicitur. Ea est in boreo polo finita: ut oīa e dextris partibus exortiri: in sinistris occidere videant. Exortus enim est subita qdā species obiecta'nostro conspectui. Occanus aut paride causa ut crebra ab oculis visa.

De figuratione circuloꝝ sphæræ.

Non finitiōe mudi circuli: sunt parallelæ qnq̄ in gbus tota rō sphæræ cōsistit: p̄ter eū q zodiacus appellat: q q̄ non vt cæteri circuli certa dimēsiōe finit: & inclinatio alius vñ: λοξός a græcis est dictus. Quinq̄ aut: quo s supradiximus: sic in sphæra metiūtur: in rō sūpto a polo q Boreus appellat: ad eū q notius & antarcticos vocatur. In. xxx. partes vñqđp hemispheriū dividitur. Ita ut dimēsiō significari videatur in tota sphæra p. lx. ptes factas. Deinde ab eodē principio boreo sex partibus ex utrāq̄ finitiōe sūptis: circulus ducit cuius extreñ ipse est polus finitus: q circulus arcticos appellatur: q intra eū arcturi simulachra ut inclusa perspiciuntur. Quæ signa a nēis vñsaq̄ speciæ facta septētriones appellātur. Ab hoc circulo de reliq̄ partibus qnq̄ sūptis: eodē cōtro quo supradixim⁹ circulus ducitur: q therinos tropicos appellatur. Iō q̄ sol cū ad eum circulū puenit: & statē efficit eis: q in aglonis finibus sunt. Hyemē at eis: quos austri flatibus appositos an diximus. Præterea q̄ vltra eū circulū sol non trāsit sed statim reuertitur: torpicos ē appellatus. Ab hac circuli signifiatiōe q̄tuor de reliq̄ partibus sūptis: ducit circulus eq̄noctialis a græcis hisemetinos appellatus: iō q̄ sol cū ad eū orbem puenit: eq̄noctium conficit. Hoc circulo facto: dimidia sphæræ pars constituta perspicitur. E cōtrario itē simili ratione a notio polo sex partibus sūptis ut supra de boreo diximus: circulus ductus antarcticos vocatur: q cōtrarius ē ei circulo: quæ arcticō supra diffiniuntur. Hac definiatiōe sphæræ cōtro q̄ poli q notius dñ qnq̄ partibus sumptis: circulus chimerinus tropicus istituit: a nobis hiemalis: a non nullis etiam brumalis appellatus. Ideo q̄ sol cū ad eū circulum pertinet hyemē efficit his: qui ad aquilonem spectant: & statē aut his: qui in Austri partibus domicilia cōstituerunt. Quanto enim abest longius ab illis qui in aquilonis habitant finibus: hoc hyemē maiore cōficitur. Estatē autem his quibus sol appositus peruidetur. Itaq̄ Æthiopes sub utroq̄ orbe necessatio fiunt. Ab hoc circulo ad æquinoctiale circulū: reliquæ fiunt partes quattuor. Itaq̄ ut sol per octo partes sphæræ currere videatur. Zodiacus autem circulus sic vel optimè diffiniri poterit: ut signis factis: sicut postea dicemus: ex ordine circulus perducatur. Qui autem Lacteus vocatur contrarius æquinoctiali: ibi opor-

ter. Ut eum medium diuidere; & bis ad eum peruenire videatur: semel in eo lo-
co ubi aquila constituitur. Iterum autem ad eius signi regionem quod pcy-
on vocatur. xii. signorum partes sic diuiduntur. Quinque circuli de quibus supra-
diximus: ita finiuntur; ut unusque eorum diuidatur in partes. xii. & ita ex eo
rum punctis linee perducantur: quia circulos significet factos: in quibus. xii. si-
gna describantur. Sed a nonnullis imperitoribus quia non æqui parti-
bus circuli finiantur hoc est ut de. xxx. partibus quae partes diuidantur: & ita
circuli paritatem ducantur: id facilissime defendi posse cōfidimus. Cū. n. me-
dia sphera diuisa est eius circuli: nullus potest æqualis esse. Qui quis proxi-
me eū accedat: tunc minore videatur. Itaque qui primum sphera fecerūt: cum
vellet omnium circulorum & quas ratiōes esse prorata parte voluerunt signi-
ficare: ut quanto magis a polo discederetur: hoc minore numerorum partium su-
mherent in circulis metiendis: quo necesse his erat maiore circulum definire.
Quod ēt ex ipsa sphera licet intelligere. Quāto magis a polo discedes: hoc
maiores circulos fieri: & hac re minorem numerum duci: ut partes eorum vi-
deantur effectus. Et si non in. xxx. partes vnuusque hemisphaerium diuidatur:
sed in alias quodlibet definitiones: tamen eo ratio peruenit eius ac si. xxx. par-
tes fecisset.

De zodiaco circulo.

Zodiacus circulus tribus his subiectus: de quibus supradiximus: ex quia
dam parte contingit astriū & hyemalē circulum: & equinoctiale autem
medium diuidit. Itaque sol per zodiacum circulum currens: ne-
que extra eum transiens: necessario cum signis his: quibus innexus inter con-
ficere videtur peruenit ad eos quos supradiximus orbes: & ita quattuor tpa
definit. Nam ab ariete incipiens. Verostendit: & taūg & geminos transiens
idem significat. Sed iā capitibus gemino & circulum astriū tangere videtur
& per cancerū & leonē trāsiens & virginē: & statē efficit. Et rursum a virginis
extrema parte transire: ad æquinoctiale circulum spicitur. In libra autem æquinocti-
um cōficit & aūusque significare icipit. Ab hoc signo trāsiens ad scorpiū & sa-
gitariū. Deinde protinus incurrit in hyemalē circulum: & a capricorno: aqua-
rio: pisces hyemē trāsigit. Itaque ostenditur nō per tres ipsos circulos corre-
re: sed zodiacū transiens ad eos peruenire. Sed quia de his rebus diximus. Nūc
terræ positionem definiemus & mare quibus locis interfusum videatur or-
dine exponemus.

De terra & mari.

Terra mundi media regione collocata: omnibus partibus æquali disti-
dens interuallo: centrū obtinet sphera. Hanc mediā diuidit Axis in
dimensione totius terræ. Oceanus autem regione circunductionis
spherae profusus prope totius orbis alluit fines. Itaque & signa occidentia in
eundē decidere existimantur. Sic igitur & terras contineri: poterimus expla-
nare. Nā quecūque regio est quia inter arcticō & astriū finem collocata est: ea
diuidit trifariam. E quibus una pars Europa: altera Aphrica: tertia Asia
vocatur. Europam igitur ab aphrica diuidit mare ab extremis oceanī fi-

nibus & herculis colūnis. Asiam vero & lybiā cum ægypto disternatos Ni/
li fluminis: quod canopicon appellatur: Asiam ab europa Tanais diuidit bi/
fariam se coniiciēs in paludem: q̄ Meotis appellatur. Hac igitur definitione
facile peruidetur: mare omnibus obiectum finib⁹ terræ. Sed ne videatur nō
nullis mīg: cum sphæra in. lx. partes diuidatur: vt ante diximus: quare defini/
tūmus ab æstiuo círculo ad arcti cī finē dūrāxat habitari: sic vel optinat defini/
tūmus. Sol enim per mediā regionē sphæræ currēs: nimium his locis efficit
feruorem. Itaq̄ q̄ finis est ab æstiuo círculo ad hyemalem: ea terra a græcis
Δαρεναι μετον vocatur q̄ neq̄ fruges pp̄ exustā terrā nasci: neq̄ homines p/
pter nimium ardore durare possunt: extreme autem regiones sphæræ dūo q̄
círculo q̄: quoq̄ alter Boreus: alter Notius vocatur fine arctici círculi & eius
qui antarticus vocatur non habitantur. Ideo q̄ sol est semper ab his círcu/
lis longe: ventiq̄ assiduos habet flatus. Quāuis enim sol perueniat ad æsti/
uum círculum tamen longe ab arctico videbitur fine: id ita esse: hinc quoq̄
licet intelligere. Cum n. sol peruenit ad eum círculum: qui hyemalis vocat:
& efficiat nobis qui prope eum sūt nūs constituti nimium frigus quod arbi/
tratur eis locis frigoris esse: qui longius ēt absunt a nobis. Quod cī in hac
parte sphæræ fiat: idem in al̄era parte definitū putauimus. Ide q̄ similes eius
sunt effectus. Præterea hinc quoq̄ intelligimus illic maximum frigus: & in
æstiuo círculo calor ēste: q̄ q̄ terra habitatur. Eos tamen videmus qui pro/
ximi sunt arcticon finē vti braccis & eiusmodi vestitu vestitum. Qui aut
proximi sint æstiuo círculo: eos æthiopas & perusto corpore ēse. Habitatur
autem sic temperatissim⁹ cælo cū inter æstiuum círculū & arcticum finē
hæc perueniat téperatio: q̄ ab arctico círculo frigus: ab æstiuo feruor exor/
tus in vnu concurrens: efficit mediā finē téperatā: q̄ habitari possit. Itaq̄ cū
sol ab eo loco discesit: hyeme necessario cōflictatur q̄ ventum exortentē nō
reuerberat sol. Quod cum veniat in hac definitione illud quoq̄ fieri posse
videmus: vt hyemali círculo nobis ad antarcti cum finē habitari possit:
q̄ pares eodem prouenant casus. Certum quidem esse nemo contendit:
neq̄ peruenire eo potest quisq̄ propter interiectum terræ quæ propter ardor/
em non habitatur. Sed cum videmus hanc regionem sphæræ habitari: il/
lam quoq̄ in simili causa posse constitui suspicamur.

Clarissimi viri Hyginii de signo & cælestiū historiis. Liber secundus.

S

Ed quoniam quæ nobis de terræ positione dicenda
fuerunt: & sphæræ totā definiuitus. Nunc q̄ in ea si/
gna sunt nominabimus sigillatim. E quibus sicut pri/
mū. Duas arctos & draconē. Deinde arctophilaca cū
corona dicemus: Ceteū q̄ engonasin vocatur. Exinde
lyram cum olore & cæpheo & eius uxore cassiope/
ia filiąq̄ andromeda & genero perseo. Dicemus
etiam protinus Autigam a græcis αὐτίχοις ap/

pellatū: ophiulcū p̄torea cū sagitta & aquila paruo q̄ delphine. Inde equū dicemus cū eo sydere quod deloton vocat. His corporibus enumeratis ad xii. signa perueniemus. Ei sunt hec Aries. Taurus. Gemini. Deinde cācer cū leone & virgine. Pr̄terea Libra dimidia pars scorponis: & ipse scorpius cū sagittario: & capricorno. Aquarius vero cū piscibus reliquas haber partes. His connumeratis suo ordine est ectus cum Eridano flumine & lepore. Deinde orion cum cane: & eo signo quod procyon dicitur. Pr̄terea eit argo cū centauro & Ara. Deinde hydra cum pisce qui notus vocatur. Horum oīum nō inutile videſ historias p̄ponere. quæ certe aut vtilitatē ad scientiam: aut iocunditatē ad delectatiōnem afferent lectori.

Git ut supradiximus initisi est nobis arctos maxima. Hāc autem Hesiodus ait esse calisto noīe: Lycaonis filia: eius qui in archadia regnauit eāq̄ studio venatiōis iductam adianā se applicuisse a qua non mediocriter esse dilecta propter verius q̄ consimilē naturam. Postea aut ab ioue compressam veritatem diane suū dicere euentū quod diutius cælare non potuit: Nā iā vtero ingrauescente prope diē partus in flumine corpus exercitatione defessum cū recrearet; a Diana cognita est nō seruā se virginitatē: cui dea pro magnitudine suspicionis nō minorē retribuit pœnā. Erepta. n. facie virginali in vrsæ specie cōuerſa q̄ græce αγκτος est apelata. In ea figura corporis archada procreauit. Sed ut ait Amphis comæ diaꝝ scriptor. Iupiter simulatus effigiē dianæ cū virginē venantem ut ad iutans p̄sequeret: amorā a cōspectu ceterarꝝ cōpressit q̄ rogata a diana quid ei accidisset q̄' tā grandi vtero videre illius peccato id euenisſe dixit: Itaq̄ p̄pter eius r̄sum in q̄ figurā supradiximus eam diana conuertit. Quæ cū insylua vt sera vagat: a quibū dā etholog capta ad Lycaonē pro munere in archadiā cum filio est deducta. Ibi dicitur inscia legis in iouis lycei tēplū se conieciſſe: quā confestim filius secutus est. Itaq̄ cum eos archades interficiere conarentur: Iupiter memor peccati erexit Caliston cum filio inter sydera collocauit. Eā quoq̄ arctū: filiū aut̄ Arctophilaca nominauit de quo postea dicemus. Nonnulli ēt dixerunt cum calisto ab Ioue esset cōpressa Iunonē indignatam in v. sam eam conuertisse: quam Diātē venanti obuiam factam: ab ea interficiā: & poste. cogitantem inter sydera collocatam. Sed ali dicunt. Cum calistonem iupiter esset in siua persecutus Iunonē suspicacā illud quod euenis: contendisse vt eū manifesto diceret deprehendisse. Iouē aut̄ quo facilius suū peccatū regetur: in vrsæ speciem cōuersam reliquiſſe. Iunonē aut̄ in eo loco p̄ virgine vrsam inueniſſe: quam dianæ venanti vt eā interficeret demonitrasse: quād factū vt perspicere Iouē ægretulisse: effigiem vrsæ stellis figuratam constituisse. Hoc signum vt plures dixerunt non oecidit: & qui volunt aliqua de causa esse institutum Negant theym oceanī vxoreni id recipere cum reliqua sydera eo perueniant in occasum: q̄ theys iunonis sit nutrix: cui calisto succubuerit vt pelleſ.

8

Arietus autem regeates historia & scriptor non calisto: sed megisto dicit appellatam: & non lycaonis: sed Cetei filiam: lycaonis neptē. Præterea cætea ipsum engonasim nominari. Reliqua vero superioribus cōueniunt: Quæ res in Nonacri monte archadie gesta narratur.

Arctos minor. Hanc agloasthenes qui naxica cōscripsit: ait Cynosurā esse vñā de iouis nutricibus: ex ideis nymphis: ab eius quoq; nomine & urbem quæ histo ae vocatur: a Nicostrato & sodalibus eius constitutam & portum: qui ibi est: & agri maiore partem cynosurā appellatā. Hanc autem inter Curetas fuisse: qui iouis fuerit administrī. Non nulli & helicen & cynosuram nymphas esse iouis nutrices dicunt: & hacten etiam pro beneficio in mundo collocatas: & vrasq; arctos nuncupatas: quas nostri septētriones dixerunt: Sed maiorem arctū cōplures plaustrō similem dixerunt & a. μ. α. γ. græci appellatunt. Cui hæc memoriat prodita est causa. Initio qui sidera peruidere rūnt & numerum stellarum in vnaquaq; specie corporis constituērunt: & nō arctum sed plaustrum nō minauerunt. Ex septem stellis: duæ quæ pariles & maiore in uno loco viderentur pro bobus haberentur. Reliquæ vero quinq; figuram plaustrī simularēt. Itaq; & quod proximum huic est signum Boetem nominari voluerunt de quo posterius plura dicemus. Aratus quidem nō hacte boetem: nec illud plaustrī dicit appellari: sed quod arctus videatur ut plaustrū citēt: poliq; boreas appellatur versari & boetes agitare eā dicatur. In quo non mediocriter videtur errare. Postea autē de. vii. stellis parmeniscus ait quicq; sunt a quibusdā astrologis constituta ut vrlæ species non septem stellis perficeretur. Itaq; & ille qui antea plaustrum sequens Boetes appellabatur Arctophilax est dictus iisdem r̄pibus quibus homerus fuit. Hæc arctos est dicta de septētrionibus: ille dicit hanc vroq; nomine & arctum & plaustrum nominari Boetis autem nusq; meminit arctophilaca dici. Incidit etiam compluribus eratio quibus de causis minor arctos Phœnices appelletur & illi qui hanc obseruant verius & diligentius nauigare dicantur: & quare si hac sit certior quam maior: non omnes hanc obseruant: qui non intelligere videntur de qua historia sit profecta ratio ut phœnices diceretur. Thales enim qui diligenter de his rebus exquisiuit & hanc primus arcton appellavit natione fuit phoenix ut herodotus milesius dicit. Igitur omnes qui Peloponessum incolunt priore vltū: arcto Phœnices quam a suo inuentore acceperunt obseruant: & hanc studiosius perspiciendo diligentius nauigare existimantur & vere eam ab inuentoris nomine appellant.

Berpens. Hic vasto corpore ostenditur inter duas arctos collocatus: q; dicit aurea mala hesperidū custodisse & ab hercule imperfectus a iuno/ ne inter sidera collocatus q; illius opa hercules ad eū est profectus qui hortum iunonis tueri solitus existimat. Ait enim pherecides iunonem cū duceret iupiter vxorem terram inuenisse serentem aurea mala cū ramis. Inde iunonem admiratam petuisse a terra ut in suis hortis sereret: qui erant vsc;

B:

ad atlantem montē: Cuius filia cū saepius de arboribus mala deceperent. Iuno dicitur h̄sic ibi custodē posuisse hoc etiā signi erit quod in sideribus supra eis draconē herculis simulachrū ostenditur: ut Eratosthenes demonstrat: quare quod vis licet intelligere hunc maxime draconē dici: Non nulli etiā dixerunt hunc draconē a gigantibus Mineruae obiectū esse cum eos oppugnaret: Minerva vero arēptū draconē cōtortū ad sidera iecisse & ad ipsum axē cæli fixisse: Itaq; adhuc eum implicato corpore videri: ut nuper ad sidera perlatum.

Retophilax. De hoc fertur vt sit Archas Calistonis & Louis filius: quē dicitur Licaon cum Iupiter ad eis in hospitiū venisset cū alia carne cōfisum pro epulis apposuisse: Studebat enim scire fideus esset qui suum hospitium desideraret. Quo facto non minori pœna est affectus. Nam statim Iupiter mensa projecta domum eius fulmine incendit. Ipsum autem in figurā lupi conuertit ad pueri membra collecta & composita in vnum: dedit cuidam ethologū alendū qui adolescē factus in filiis cum venaretur inscius vidiit matrem: in vrsæ speciem conuersam: quam interficere cogitans persecutus est in iouis lycei templum: quo & qui accessisset mors pœna erat archadū lege. Itaq; cum vtrunq; necesse esset interfici. Iupiter eorum misertus ereptos inter sidera collocauit: ut antediximus. Hic autem e facto sequens vrsam perspicitur: & aetum seruans retophilax est appellatus. Non nulli hunc dixerunt Icarum erigones patrem cui propter iusticiam & pietatem existimatur liber pater vīni & vitem & vnam tradidisse vt ostenderet hoībus quō sereretur: & quid ex eo nasceretur: & cum esset natum: id q̄to vti op̄ orteret: qui cum sevisset vitem diligētissime administrando floridam falce fecisset: dicitur hircus in vincā se conieclit: & quē ibi tenerima folia videret decerpisse: quo facto Icarum animo irato culisse eisq; interfecisse: & expelle eius vtrē fecisse ac vento plenum per ligas & in medium mare proiecisse suosq; sodales circa eum saltare coegisse. Itaq; Eratosthenes ait εἰκαροὶ πότι πρόπτεροι στρατὸν ὡρχεσάντο. Alii dicunt Icarum cum alibero patre vinum accepisse: starim vtres plenos in plaustrum imposuisse. Hac re etiam Boetem appellatum: qui cum per ambulans Atticum fines pastoribus ostenderet: nonnulli eorum auditate pleni nouo generere potus inducti somno consopiantur. Atq; vt alii aliam se in partem recessiunt vt semimorta membra iactantes: alia ac decebat loquebantur. Reliqui eorum arbitrati venenum ab Icaro datum pastoribus vt eorum peccata abigeret in suos fines Icarum interfectum in puteum deiecerunt: sed vt alii demonstrant: secundum arborem quandam defoderunt. Qui autem obdormierant expectati cum se nunquam melius quiesce faterentur ac requirerent Icarum vt pro beneficio munerarent: interfectores eius animi conscientia permoti statim se fugae mandauerunt: & in insulā ethologū peruenierunt: a quibus vt hospites recepti domicilia sibi constituerunt. At erigone icari filia promota desiderio parentis cū eis nō redire videbat ac persequi eum conatur: canis Icaris: cui Mæsa fuerat nomen vñlans vt obitū domini lachrymari videre

tur reddit ad erigonem: cui non minimam cogitatæ mortis suspicionem ostendit: Neq; enim puella timida suspicari debebat nisi patrem intersectum q; tot dies ac menses abesset. At eanis vestem eius tenens dentibus perditit ad cadauer: qd filia simul ac vidit desperata spe solitudine ac pauperie oppressa multis miserata lachrymis; in eadem arbores; sub qua parens sepultus videbatur: suspendio mortem sibi conciuit: cui mortuæ canis spiritu suo parentauit. Nō nulli hunc in puteum sed tecisisse dixerunt Ambigrum nomine: quare postea neminem ex eo putoe bibisse memoriae tradiderunt. Quorum casum Iupiter miseratus in astris corpora eorum deformatiuit. Itaq; complutes Icarum boitem Erigonem virginem nominauerunt: de qua posterius dicemus. Canem autem sua appellatione & specie caniculam dixerunt: quæ a gracis q; ante maiorem canem exoritur Procyon appellatur. Alii hos a libero patre figuratos inter sidera dicunt. Interim cum in finibus aheniensium multæ virginis sine causa suspendio siue mortem conciscerent: quod erigone moriens erat precatu ut eodem latè filia. Atheniensium afficerentur quo ipsa foret obitura nisi Icaro mortem persecuti & eum forent vlti. Itaq; cum id euenisset ut ante diximus: potentibus eis. Apollo dedit responsum. Si vellent euenu liberati Frigone sarissacerent. Qui q; ea se suspenderat: instituerunt: ut tabula interposita pendente funibus se iactarent: ut qui pendens vento moueretur. Quod sacrificium solemne instituerunt. Itaq; & priuati & publice faciunt: & id aleridas appellant: q; eam patrem persequente cum cane ut ignotam & solitariam opporebat mendicant appellabant quas graciae & fortunæ noiant. Præterea canicula exoriens estu eorum loca & agros fructibus orbabat: & ipsos morbo affectos pñnas Icaro cum dolore sufferre cogebat: q; latrones receperisset: quorum rex Aristeus Apollinis & cyrenes filius Acteonis tempore petuit a parente: quo pacto calamitatem ciuitatem posset liberare: quem deus iubet multi hostii expiari Icaro mortem & ab Ioue petere ut quo tempore canicula exortetur dies quadraginta ventum daret qui aestum caniculæ mederetur. Quod iustum Aristeus consecrit: & a ioue impetravit ut Ethesiae flarent: quas nonnulli ethesias dixerunt q; quo t annis certo tempore exortiuntur græce ετος annus latine. Nonnulli etiam ethesias appellauertunt: q; expostulate sunt a iupiter & ita concesse. Sed hoc in medio relinquatur: ne nos omnia præripuisse existimur. Sed ut ad propositum retinamur. Hermippus qui de sideribus scripsit ait cererem cum iasone latutum cum filio concubisse: q; obre fulmine percussum: cõplures cu humero dixerunt. Ex his ut petellides gnosius historiar; scriptor demonstrat nascuntur filii duo Phylomeis & plutus quos negant inter se cõuenisse. Nam plurimi qui dicitur fuit nihil fratri suo de bonis cõcessisse Philomei autem necessario aductum quodcumq; habuit eo boues duos emisse: & ipsum primū plastrum fabricatum esse. Itaq; arado & coledo agros ex eo se aliuisse: cuius matrē irata inuentā ut arantem eū inter sidera constituisse & boitem noiasse. Et hoc autem Parenta demonstrat natū de pereas suo noīe pereos & opidū gona appellavit.

B ii

Arona. Hæc existimatur Ariadnæ fuisse a libero patre inter sidera collocata. Dicitur enim in insula Dia cum Ariadne libero nuberet: hæc primi muneri accepisse a Venere thoris: cum omnes dii in eius nuptiis dona conferrent. Sed (ut ait qui cretica conscripsit) quo tempore. Liber ad mino a venit; cogitans Ariadnæ comprimere hanc coronam ei munere dedit: qua delectata: non recusavit conditionem stupri. Dicitur etiam a vulcano facta ex auro: & indicis gemmis: per quas Thæseus existimatur de tenebris labyrinthi ad lucem venisse quod autem & gemmæ in obscuro fulgorem luminis efficiebant. Qui argolica scripserunt hanc afferunt causam: quod liber cum imperasset a patente: ut Semelem matrem ab inferis reduceret: & querens a deos desecionem: eius ad arguio quod fines peruenisset: obuius ei quendam factum nomine Hypolipnū hoiem dignū eius seculi: qui petenti Libero: desecionem monstrauit. Hunc autem cum vidisset hypolipnus puerum ætatem miram: da corporis pulchritudine reliquis præstantem mercedem petiisse ab eo: quæ sine detrimen-
to eius daretur. Liber autem matris cupidum: si eam reduxisset iurasse: quod veller se facturum: ita tamen quod deus homini impudenti iurat pro quo hypolipnus desecsum monstrauit. Igitur eum Liber ad gum locum venisset: & veller descendere: coronam quam a venere acceperat depositum in eo loco: qui profanus est ex facto appellatus. Noluit enim secundum ferme immortale donum mortuorum tactu coquinaretur: qui cum matrem in columnen reduxisset: coronam dicitur in astra collocasse ut eterna memoria nominis efficeretur. Alii dicunt hanc coronam Thesei esse: & hac re propter cum collocatam. Nam qui dicitur in astris Engonasin: is Theseus esse existimatur: de quo posterius plura dicemus. Dicitur enim cum Theseus Cretam ad mino a cum septem virginibus & sex pueris venisset: Minoa de virginibus Acriobœa quandam nomine: candore corporis inductum: comprimere voluisse: quod cum Theseus passus se negaret: ut qui neptuni filius esset & valeret contra tyrannum pro virginibus in columitate decertare. Itaque cum non iam de puella: sed de Thesei genere controvèrsia facta fuisset: utrum is neptuni filius esset: nec ne: dicitur Minos annulum aureum de digito sibi detraxisse: & in mare proiecisse: quem referre iubet Thesea: si veller se credi Neptuni filium esse. Se enim ex iove procreatum facile posse declarare. Itaque comprecatus patrem petiit aliquid: ut satissaceret se ex eonatum: statim quod tonitruum & fulgorem cali: in dictum significationis fecisset. Simili de causa Theseus sine villa precatio ne: aut religione parentis: in mare se proiecit: quem confessim delphis magna multitudo mari prouoluta: lenissimis fluctibus ad Nereidas perduxit: a quibus annulum Minois: & a Thetide coronam: quam nuptiis a Venere muneri acceperat: retulit: compluribus lucentem gemmis. Alii autem a Neptuni uxore accepisse dicunt coronam: & Ariadnæ theseus dono dicitur dedit: cum ei propter virtutem & animi magnitudinem uxor esset concessa: hanc autem post Ariadnes mortem: Liberum inter sidera collocasse.

Engonasin. Hunc Erathosthenes herculem dicit: supra draconem: colo-
ca: um: de quo ante diximus: siq; paratum: vt ad decertandum: sinistra
manu pelle leonis dextra clavam tenentem: conatur interficere draco
nem: Hesperidum custodem: qui nūq; oculos aperuisse: omno coactus existimat
quo magis custos esse demonstratur. De hoc etiam Paniastis in Heraclea dicit
Horum igitur pugnam Iupiter admiratus: inter astra constituit. Habet enim
draco caput erectum: Hercules autem dextro genu nixus: sinistro pede capitis
eius dextram partem opprimere conatur: dextra manu sublata ut feriens sinis-
tra projecta cum pelle leonis vt is quā maxime dimicans appareat: & si qui sit
hic negatus. Atatus quicquā posse demonstrare: tamē conabimur ut aliquid
verisimile dicamus. Aratus autem: vt supra diximus: hunc Certhea sicaonis fi-
lium. Megistus patrem dicit esse: qui videtur ut lamentans filiam: in vrsae figu-
ram conuersam: genu nixum palmas aduersas tendere ad celum ut eam sibi
dii restituant. Hegesena autem Thesea dixit esse: qui Troezene saxum extolle-
re videtur: quod existimat Egeus sub eo saxo Elopisiensem posuisse: & Aethre
Thesei matri praedixisse: ne ante: eū athenas mitteret quam lapide sublato sua
virtute potuisset gladium referre. Itaq; niti videtur: quā altissime potest: ut ex-
tollat. Hac etiam de causa nonnulli lyram: quę proxima est ei signo collocata.
Thesei esse dixerunt: quod ut eruditus omnium artium lyram quicq; didicisse
videbatur. Id quoq; Anacreō dicit. Alii dicunt Thamitum a musis excecatum:
ut supplicem ad genua iacentem. Dicunt alii Orpheo a thracis mulieribus in-
terfici q; viderit liberi patris initia. Eschillus autem in fabulis que inscribuntur
Prometheos hymenos. Herculem ait esse: non cum draconem sed cum ligu-
tibus depugnantem. Dicit enim quo tempore Hercules ab Geronio boues ab-
duceret: interficisse per ligatum fines: quos conatos ab eo abducere pecus: ma-
nus contulisse: & q; plutes eoq; sagittis confixisse. Sed postquā herculi tela defice-
rent: multitudine baibarorum & inopia armorum defesum: se igenousasse: multis
iam vulneribus acceptis: iouem autem misertum filii: curasse ut circa cum ma-
gna copia lapidum esset: quibus se herculem defendisse: & hostes fugasse. ita iou-
em in similitudinem pugantis: inter sidera constituisse. Hunc etiam nonnulli
sionis brachii vincere esse dixerunt: q; vim iunoni voluerit afferre. Alii pro-
metheas in monte caucasi vincitum.

Lyra autem inter astra constituta est. Hac (vti Erathosthenes ait) de cau-
sa q; in initio a Mercurio facta de testudine Orpheo est tradita: qui ca-
liopes & Oeagri filius fuit eius rei maxime studiosus. Itaq; existimat
suo artificio feras etiam ad se audiendi causa alluciisse: qui querens vxoris Eu-
tidices mortem ad inferos descendisse existimat: & ibi deortum progeniem suo
carmine latidasse: prater libertum patrem: hunc enim obliuione ductus: prae-
termisit: ut Oeneus in sacrificio dianam. Postea igitur Orphelis ut etiam plu-
res dixerunt: in Olympo monte: qui macedoniam ditidit a Thracia. Sed ut
Erathosthenes ait: an Planco sedens: cum cantu delectaretur dicitur ei Liber

baccas obiecisse: quæ corpus eius dispergerent imperfecti. Sed alii dicunt q̄ in
tia Liberi sit speculatorus; id ei accidisse: Musas autem collecta membra sepultu-
rae mandasse: & lyram quo maxime potuerunt beneficio: illius memoriae cau-
sa figuratam stellis inter sidera constituisse Apollinis & Iouis voluntate: q̄
Orpheus appollinem maxime laudaret. Iupiter vero filio beneficium conces-
sit. Alii autem dicunt Mercurium cum primum lyram fecisset: in Cyleno mō
te Archadiæ: se p̄tem chordas instituisse: ad atlanticum numerum: q̄ Maia
vna ex illatum numero esset: quæ mercurii est mater. Deinde postea: cum
Apollinis boues abegisset deprehensus ab eo: quo sibi facilius ignosceret: pe-
tentia Apollini vt liceret sibi se dicere: i huenisse lyram concessit: & ab eo virgu-
lam quandam muneri accepit: quam manu tenens Mercurius: cum proficisci
retur in arcadiam: & vidisset duos dracones: inter se coniuncto corpore: alium
appeleret: vt qui dimicare inter se viderentur: virgulam inter utrumq; proiecit.
Itaq; discesserunt: quo facto eam virgulam pacis causa dixit esse constitutam.
Nonnulli etiam: cum faciunt caduceos: duos dracones implicatos virgula fa-
ciunt: q̄ initium Mercurio fuerat pacis. Eius exemplo: & athletæ & in reli-
quis eiusmodi certationibus: virgula utuntur. Sed vt ad propositum reuer-
tamur. Apollo lyram acceptam dicitur orpheus docuisse: & postquam ipse cy-
tharam inuenisset: illi lyram concessisse. Nonnulli dixerunt: Venerem cum.
Pserpina ad iudicium Iouis venisse: cui earum Adonin concedere: quibus Ca-
liopen a Ioue datam iudicem: quæ musa Orphei est mater. Itaq; iudicasse: vt
dimidiā parrem annī eatum vnaquæq; possideret. Venera autē indigna-
tam: vt non sibi proptium concessisset: obiecisse omnibus: quæ in Thracia
sunt mulieribus: vt Orpheus amore inductæ: ita sibi quæq; appeteret vt mem-
bra eius dispergerent: cuius caput in mare de monte perlatum fluctibus in in-
sulam lesbos est reiectum: quod ab his sublatum & sepulturæ est mandatum:
pro quo beneficio ad musicam artem ingeniosissimi existimantur esse. Lyra au-
tem a musis (vt ante diximus) inter astra constituta est. Nonnulli q̄ Orpheus
cum primus puerilem amorem induxit: mulieribus visum contumeliam fe-
isse: & hacre ab eis imperfectum.

Lorem: hunc græci Cygnum appellant quæ complures propter igno-
tam historiam illis cōmuni genere avium Ornū nominauerunt: de
quo hæc memoria prodita est catisa. Iupiter cū amore inductus: Ne-
mesin diligere cōpisset: neq; ab ea: vt secum cubaret impetrare potuiss-
set: hac cogitatione amore est liberatus. Iubet enim Venerē aquilæ simulari:
se scip; ipse in olorē cōuersus vt aquilā fugiens ad Nemensis fugit: & in eius gre-
mio se collocauit: que Nemesis nō aspernata amplexum tenet: somno est cōso-
pita: quā dormiēt Iupiter cōpressit ipse autē aulo lauit: & quia ab hominibus
alte volans cælo videbatur: inter sidera dictus est esse cōstitutus: quod nefalsum
videref. Iupiter e facto eum volatē & aquilā consequentem collocauit in mun-
do. Nemensis ast ut quæ avium generiesset iuncta: mensibus actis ouum pro-

creauit; quod mercurius auferens detulit spartā; & Læda sedēti proiecit in gremiu: ex quo nascitur Helena cæteris corporis specie præstans quā Læda suam filiā nominauit. Alii autem cum Læda Iouem concubuisse in olorem cōuersum de quo in medio relinquisimus.

Epheus. Hunc euripedes cum cæteris. Phœnicis filium ethiopum regē esse demonstrauit. Andromedæ patrem; quam cæto propositam notissimæ historiæ dixerunt. Hanc autem perseum a periculo liberatā uxorem duxisse; itaq; ut totum genus eorum perpetuo maneret; ipsum quoq; Cæpheia inter sidera superiores numerasse.

Assiopeia. De Hac Euripedes & Sōphocles; & alii plures dixerit; ut gloriosa sit; se forma nereidas præstare; pro quo facto inter sidera sedēs in siliquastro constituta est; quæ propter impietatem vertente se mundo resupinato capite ferri videtur.

Minerva. Dicitur Mineruæ beneficio inter astra collocata propter Persei virtutem; q; eam Cæto propositam a periculo liberarat; nec enī ab ea minorem animi benivolentiam pro beneficio accepit. Nam neq; pater Cepheus neq; cassiopeia mater ab ea potuerunt impetrare; quin patentes ac Patriam relinquentes Persea sequeretur. Sed de hac Euripedes hoc eodem nomine fabulam commodissime scribit.

Perseus. Hic nobilitatis causa & q; inuiscitato genere concubitionis esset natus ad sidera dicitur peruenisse; qui missus a Polydekte Magnetis filio ad gorgonas a Mercurio qui cum dilexisse existimatur Talaria & petasum accepit. Præterea galeam qua induitus ex aduerso non poterat videri. Itaq; græci galeam dixerunt esse; non ut quidam inscientissime interpretantur eum Orci galea vsum; quæ res nemini docto potest probari. Fertur etiam a Vulcano falce accepisse ex adamante facta qua Medusam Gorgonam interfecit; quod factum nemo conscripsit. Sed vt ait Æschylus Tragædiorum scriptor in Phorcis. i. græce fuerunt Gorgonum custodes; de quo in primo libro genealogiarum scripsimus; quæ utræq; uno oculo visæ existimantur; Et ita suo quæq; tempore accepto oculo vigilias ægisse. Hunc Perseus vna earum tradente; exceptum in paludem tritonida proiecit. Itaq; custodibus execatis facile Gorgonam somno consopitam interfecit. Cuius caput Minerua in pectore dicitur habere collocatum. Homerus quidem Gorgonam a Minerua dicit; intersectam. De qua alio tempore plura dicemus.

Eniochus. Huc nos aurigam latine dicimus nomine Ericthonium ut Erathosthenes monstrat; quem Jupiter cū vidisset primum inter homines equos & quadrigas iunxisse; admiratus est ingenium hominis ad solis inuenta accessisse. Qui princeps quadrigis inter deos est yslus; sed Ericthonius & quadrigas ut ante diximus & sacrificium.

Mineruæ & templū in arce Atheniensium primus instituit: de cuius proge-
nie Eutipedes ita dicit Vulcanū Mineruæ pulchritudine corporis iductum
petuisse ab ea: ut sibi nuberet neq; impetrasset: & cæpisse Mineruam sese occul-
tare in eodem loco. qui propter Vulcani amore Epestius est appellatus: quo
persecutum Vulcanum ferunt cæpisse ei vim afferre: & cum plenus cupidita-
tis ad eam ut complexui se applicaret repulsus effudit in terram voluptatem
Quo minerua pudore permota pede puluerem iniecit. Ex hoc autē nascitur
Erichthonius anguis: q; ex terra & eo q; dissensione nomen possedit. Eum dici-
tur Minerua in cistella quadam ut misteria cōtectū ad Ericthei filias detulisse
& his dedisse seruandum: quibus interdixit ne cistullas aperirent. Sed ut homi-
num est natura cupida ut eo magis appetant quo interdicatur: saepius virgī-
nes cistellam aperuerunt & angue viderunt. Quo facto insania a Minerua inie-
cta de arce atheniensium se precipitauerunt. Anguis autem ad Mineruæ cly-
peum confugit & ab ea est educatus. Alii autem anguina tantum crura habu-
isse Erichthoniū dixerunt: q; primo tempore adolescentiæ ludos Mineruæ
Panathenea fecisse & ipsum quadrigis cucurrit: pro quibus factis inter fide-
ra dicitur collocatus. Non nulli qui de sideribus scriperunt: hunc natione Ar-
giū Orsilocū nomine: primū quadrigaq; inuentorem esse dixerunt & pro in-
ventione siderum locum possedisse. Alii autem hunc Mercurii filium ex Elicia
natum nomine Mirtilum Oenomai aurigam diffusserunt cuius post notam
omnibus mortem parens corpus in mundo cōstituisse existimatur. Huius in
humero sinistro capra in state & in manu sinistra hædi videntur formati: De
quibus nonnulli ita dicunt. Oleni quendā fuisse nomine Vulcani filium. Ex
hoc duas nymphas æga & elicen natas: quæ Iouis fuerunt nutrices. Alii autē
ab his etiam yrbes quasdam appellari dixerunt & Olenon in Aulide. Elicen
autem in Peloponesso: & egam in Emonia nominari: de quibus Homerus in
Illiados secondo dicit. Parmenseus autem ait Melissea quendam fuisse Cretę
regem ad eius filias iouem nutriendum esse delatum quæ quod lac nō habue-
rit capram ei admisisse. Amaltheam nomine quæ cum dicitur educasse. Hanc
autem geminos hædos solitam esse procreare: & fete eo tpe peperisse: quo iupi-
ter nutriēdus est allatus. Itaq; propter beneficium matris & hedos quoq; dicit
inter sidera collocasse hos aut hædos Cleostratus tenedius dicitur primus in-
ter sidera ostendisse. Museus autem dicit Iouis nutrices Arthemidē & Amal-
theam nymphas: quibus eum mater ops tradidisse existimatur: Almalthe-
am autem habuisse capram quandam ut in delitiis quæ iouem aluisset. Non
nulli etiam ægam solis filiam dixerunt multo cädore corporis p̄stantem: cui
contrarius pulchritudini horribilis aspectus existebat. quo Ditanes perteriti
petierunt a terra ut eius corpus obscurarent quā terra specu quodam celasse
dicitur in insula Crete: q; postea Iupiteris fūlsemutrixvt ante ostēdimus demō-
stratur. Sed cum iupiter fidens adolescentia bellum contra Tyranas appa-
retet: responsum est ei si vincere vellet ut ego pelle tectus & capite Gor-

gonis bellum administraret; quam ægida græci appellaverunt. Itaq; factō eo quod supra declarauimus. Iupiter Tyranas superās regnum est adeptus & reliqua ossa ægos captiā pelle contexta anima donavit & stellis figuratā niemotia cōmēdauit: & postea quibus ipse vicerat tectus Mineruæ concessit. Euemerus ait ægam quandam fuisse Panos vxorem: eam compressam a ioue peperisse: quem virtuti sui panos diceret filium. Itaq; puerum ægipam. Io uem vero ægiochum dictum: qui; q; eu. n diligebat plutimum inter astra ca præ figura memorie causa collocatum.

OPhiulchus: qui apud nostros scriptores anguitenens dictus est; su/ pra scorponem constitutus tenens manibus anguem mediū cor/ pus eius implicantem. Policeus ait Hiodius hunc Phorbanta noīe demōstrat: qui hiodiis auxilio maximo fuisse demonstrat. Nā cū eoz insulā serpentiū multitudine occupatā ciues Ophiusam appellassent: & in ea mul titudine ferarum draco fuisse ingenti magnitudine: qui plurimos eoz in/ terfecisset: & patria deniq; d; ferta carere coegeret: dicitur Phorbas Triopæ filius ex hysocha Mirmidonis filia natus eo tempeste delatus omnes feras: & eū draconem interfecisse: que cū maxime Apollini dilectus esset locatus in caelo interficiens draconem laudis: & memorie causa videatur. Itaq; hiodii quotiescūq; a littore longius prodeunt classes: pritis sacrificant. Phorban/ tis aduentu ut illius talis eventus inopinati virtutis accidat ciuibus qualis insciū phorbanta futurae laudis ad sydera gloriae pertulit casus. Complures etiam astrologi hunc asculapiū finxerūt: quem iupiter Apollinis causa in/ ter astra collocauit. Æsculapius enim cum esset inter hoies: & tantum medi/ cina cæteris p̄staret: ut non satis ei videretur hoīum dolores leuare: nisi etiā mortuos reuocare ad vitam nouissem: ferte Hyppolytū: q; iniqtate nouercæ & inscrita parentis erat interfactus sanasse. Ita Erathostenes dicit. Nonnulli glaucum Minois filium: eius opera revixisse dixerūt: pro quo ut peccato io/ uem domi ius fulmine incendisse. Ipsum vero propter artificium & Apolli/ nem eius patrē inter sydera anguem tenentem constituisse: ut quidā dixerūt hac de causa anguem tenere dicitur: q; cū Glaucū cogere sanare conclusus quodā loco secrero baccilli tenens manu cū qd ageret: cogitatet dī anguis ad bacilli eius arreplisse: quē Æsculapius mente cōmotus interfecit bacil/ lo fugientem feriens sepius. Postea ferte alter anguis eodem venisse ore ferēs herbam: & in caput eius imposuisse: quo factō illico fugisse quare Æsculapi/ um vsum eadem herba Glaucum revixisse. Itaq; anguis & in Æsculapii tute lā: & in astris dicitur collocatus: qua consuetudine ducti posteri ei tradidetūt ut reliqui medici anguibūs vterentur.

SAgitta. Hanc vnam de herculis talis esse demonstrant: qua aquila dicuntur interfecisse: quæ iecinora Promethei ferte exedisse: de quo plu/ ribus verbis dicere non videtur inutile. Antiqui cum maxima cer/ monia deoꝝ immortalis sacrificia administraret: soliti sunt totas hostias in

sacrorum cōsumere flāma. Itaq; cum propter sumptus magnitudinem sacrificia pauperibus non contigerent. prometheus qui propter excellentiā in genii miram homines finxisse existimatur: recusatione dicitur ab Ioue impetrasse: ut partem hostiæ in ignem cōmunicet et parte in suo cōsumeret v̄su. Idq; postea consuetudo firmavit: quod cum facile a deo; non ut ab homine auaro impetrasset. Ipse prometheus imolat tauros duos: quorū primū iocinora cum in ara posuisset: reliquā carnem ex vtroq; tauro in vnum cōpositam: corio bubulo texit. Offa autem: quæ circum fuerunt reliqua pelle correcta in medio collocauit: & Ioui fecit potestarem: ut quam veller eorum consumaret partem. Iupiter autem & si non pro diuina fecit cogitatione: nec vt deum licebat omnia: quæ debuit ante prouidere. Sed quoniam credere instituimus historiis: deceptus a prometheo vtrfīq; putans esse taurum delegit offa pro sua dimidia parte. Itaq; postea in solēnibus: & religiosis sacrificiis carne hostiarum consumpta: reliquam: quæ parsuit deorum: eodem igni comburunt. Sed vt ad propositum reuertamur Iupiter cum factū rēscisset: animo permoto mortalibus eripuit ignem: ne promethei gratia plus deorum potestate valeret: neue carnis v̄sus vtilis hominibus videretur: cum coqui non posset. prometheus autem constretus insidiari sua opera: creptum mortalibus ignem restituere cogirabat. Itaq; cæteris remoris devenerit ad Iouis ignem: quo diminuto: & in ferulam coniecto: latet ut volare: non currere videretur ferulam iectans ne spiritus interclusus vaporis extingueret in angustia lumen. Itaq; homines adhuc plerunq; qui latitia sunt nuncii: celerrime veniunt. præterea totum a certatione ludorum cursibus instituerunt ex promethei consuetudine ut current lampadem iacentes. pro quo iupiter facto mortalibus parem gratiam referens mulierem tradidit his: quam in vulcano factam deoq; voluntate oī munere donauit. Itaq; pandora est appellata prometheū asit in mōte Scythie noīe Caucaso fere cathe na vinxit: quē alligatū ad triginta milia annog; æschylus tragediæ scriptor dixit. Præterea admisit ei aquilā: quæ assidue noctu renascēria iacinora exesset. Hāc asit aquilā nōnulli ex tiphone & echione natā: Alii ex terra & Tartaro. Cōplutes a vulcano factam. Hunc cōplutes Carnabutam dixerunt nomine: getharum regem: qui sunt in mysia regione suisque qui eodē tpe regno est potius: quo primum semina frugum mortalibus tradita esse existimant. Ceres enim cum sua beneficia largire h̄ominibus Tripholomum: cuius ipsa fuerat nutrita in curru draconum collocatum: q; primus hoīum vna rota dicitur v̄sus: ne cursu moraretur: iussit omnium nationū agros circuentē semina partiri: quo facilius ipsi posteriq; eoz a sero victu segregarentur. qui cum peruenisset ad eum: quem supra diximus: getharum regem ab eo primum hospitaliter acceptus. Deinde non ut beneficiis aduenia: & innocens: sed ut crudelissimus hostiis insidiis captus alioq; dum paratus est producere suam penè perdidit vitam. Carnabutæ enim iusu cū dra-

13

to vnum eorum esset interfactus: ne cum Triptolomus sensisset insidias patrari currus presidium sibi constituere speraret Ceres eo venisse & erepto adolescenti currum draconem altero subiecto reddidisse. Regem pro cæpto maleficio pœna nō mediocri affecisse. Hegeianax dicit Cererem memoriae hominum causa ita carnabuta sideribus figurasse: manibus tenentem ut interficeret draconem existimat: qui ita vixerat acerbe ut iocundissimam sibi conservaret mortem. Alii autem herculem esse demonstrant: in Lydia apud flumen sagatis anguem interficentem: qui & homines complures interficiebat & tipam surgibus orbabat: Pro quo facto a regina Omphale quæ ibi regnabat multis ornatum muneribus argos remissum. Ab iupiter vero propter fortitudinem inter sidera collocatum. Nonnulli etiam Triopam Thessalorum regem dixerunt esse: qui cum suum domicilium tegere conatur: Cereris ab antiquis collocatum diruit templum. Pro quo facto a cerere fame obiecta nunquia postea frugibus ullis saturari potuisse existimatur. Novissime prope ad terminum vitæ draconem obiecto mala plurima perpessus aliquando mortem adeptus inref astra Cereris voluntate est constitutus. Itaque adhuc videtur cum draco circumplexus æterna merentem afficeret na. Pollicetus autem Vulcani factam manibus demonstrat animamque ei ab Ioue traditam dicunt. Sed eius solutione hæc memorie prodita est causa. Cum iupiter Thetidis cōnubisi pulchritudine corporis inductus peteret neque a timida virgine impetraret: neque eam rem minus efficere cogitaret: illo tempore paræ cecinisse feruntur fata quæ perfici natura voluit rerum: dixerunt enim quicunque Thetidis suislet maritus eius filium patria fore laude clariorem: quod Prometheus non voluntates: sed necessitudine vigilans auditum iupiter nunciauit: qui veritus ne id quod ipse saturno parti fecisset in simili catula: ne patris regno priuatus cogeretur: destitit Thetis velle ducere vxorem: & Prometheus pro beneficio meritam tenuit gratiam: eisque vinculis liberavit: neque quod illi fuerat iuratus remisit vacuum omni alligationi futurum. Sed memoriam causa ex utraque re hoc est lapides & ferro sibi digitum vincere iussit: quia consuetudine homines usitato satissa cere prometheo viderentur annulos lapide & ferro conclusos habere caperunt. Nonnulli etiam coronam habuisse dixerunt: vt se victorem impune peccasse diceret. Itaque homines in maxima luctu Victoriae coronas habere constituerunt. Id exercitationibus & conuiuiis perspicere licebit. Sed opinio ad initum est & interitum aquilæ reuertamur. Hercules missus ab Eusteo ad hesperidum mala nescius viæ deuenit ad prometheam: quem in caso monte vincitum supradiximus. A quo via demonstrata victoria dum iter facere contendit: vt & draconem: de quo antediximus: in tefectu disceret: & gratiam pro beneficio redderet. Nam confessum honorem: quem potuit: reddidit merenti. Qua dimissa homines instituerunt ut hostiis immolatis iocinora consumerent in deorum altariis: ut saturare eos per-

C ii

viceribus Promethei viderentur. ut Erathosthenes autem de sagitta demstrat: hac Apollo Cycopias interfecit: qui fulmen iouis fecerunt: quo Escu lapium in perfectu cōplures dixerūt. Hac autē sagittā in hyperboreo monte Apollinem defodisse cū autē iupiter ignorauerit filio ipsam sagittam vēto ad Apollinem per latam cum frugibus: quæ eo tempore nascebantur. Hac ergo ob causam inter sidera demonstratur.

Aquila: h̄c: quæ dicitur Ganimedem rapuisse: & amanti ioui tradi disse: hanc etiam iupiter primus ex auis genere delegisse sibi existimatur: quæ sola tradita est memoriae: cōtra solis orientis radios cōtendere valere. Itaq; super aquarium volare videt. Hunc enim cōplures Ganimedē esse finxerunt. Nōnulli erā dixerunt Meropem quendam fuisse: qui coam insulam tenuerit regno: & a filiæ nomine Coon insulam tentierit regno: & a filiæ nomine Coon: & homines ipsos a se: meropas appellater. Hunc autem habuisse vxorē: noie Ethemeā genere Nymphar̄ procreatam: quæ cū desierit colere. Diana: ab ea sagittis figi cap̄ti: Tandem a prōserpina viuam ab inferos arteptā esse. Meropem autem desider o vxoris permortum: mortem sibi consciiscere voluisse. Junonē autē misertā eius: in Aquilā corpus eius conuertisse: & inter sidera cōstituisse: se si hois effigie eū coloaret: nihilo minus memoriam tenens: cōiugis desiderio moueretur. Agloasthenes autē: qui naxica sc̄ip̄s̄it ait iouem Cretæ sur̄optū: naxi delatū: & ibi esse nutritū: qui postq; puenerit ad virilē etatē: & voluerit bello lacescere titanas sacrificati ei equilam auspiciatam quo auspicio vsum esse: & eam inter astra collocasse. Nōnulli erā dixerunt Mercurium: alii autem Anapladem pulchritudine veneris ductū in amorem incidisse: & cū ei copia non fieret animi: vt contumelia accepta defecisse. Iouem autem misertī eius. Cū venus Acheloo flumine corpus ablueret misisse aquilā: quæ socium eius in amitenea ægyptiog; delatū Mercurio traderet. quem persequens Venus ad cupiētē sui petuenit: q; copia facta pro beneficio aglā in mundo collocauit.

Delphin: hic qua de causa sit inter astra collocatus Erathosthenes ita cum ceteris dicit. Neptunū quo tpe voluerit Amphitricem ducere vxorem: & illa cupiens seruare virginitatem: fugerit ad atlanta: conplures eo quisitum dimisserin his & delphina quendam nomine: qui per uagatus insulas: aliquando ad virginē peruenit: cīq; p̄uasit: vt nuberet. Neptuno: & ipse nuptias eoꝝ administravit. Pro quo facto: inter sidera delphini effigiem collocauit. Et hoc amplius: qui Neptuno simulachrum faciunt: delphinum aut in manu: aut sub pede eius cōstitueret: vide: Neptuno gratissimū esse arbitrant̄. Agloasthenes aut̄: q; naxica cōscriptit Tyrhenos ait fuisse quoſdam nauicula: iōs: qui libeg patrem: puerum receptum: vt naxum cū sociis suis comitibus trāsuectū: redderēt nutritibus nymphis: a quibus eum nutritū n & nostri: in progeniem deorum & cōplures gr̄eci dixerunt. Sed vt ad propositum reuertamur nauiculariū spe prædē inducti nauē auertere vos

14

Iuerunt: quod liber suspicatus: comites suos iubet symphonia canere: quo
sonitu inaudito Tyrtheni cum vspeo delectarentur: vt etiam in saltationi-
bus essent occupati: cupiditate in mari inscii proiecerunt: & ibi delphini
sunt facti quotum cogitatione: cū Liber memoriae hoium tradere voluisse:
vnius effigiem inter sidera collocauit. Alii aut dicunt: hunc esse delphina: q
Ariona cythare dum exsculo mari thenari transuexit: qui cum carteros atti-
ficio pstat: & circu insulas quatuor cā vagaretur: seruuli eius arbitrati: plus in
pfdio la libertate cōmodi: q in placida seruitute esse: cogitare experunt: vt
domino: pelagus projecto: bona eius inter se ptiens: qui cum cogitatione
eog sensisset: perit non vt dominus a seruis: sed vt innocēs ab improbis: vt
parens a filiis: vt se liceret ornatum: qua sepe fuerat veste: qm nemo esset ali-
us vt ipse qui suū quātū prosequeret euentū. Quod cū ipetrasct: cythara
sumpta: suā cāpī deflere mortem: quo sonitu ducti delphines: e toto mari
pronorāt ad ari onis cantū. Itaq deoq immortalis p̄tē inuocata: sup eos
sediecit: quo rum vnu Ariona exceptū ptulit ad thenarium littus. In cui
iūs memoriae causa: quā ibi statua est Arionis in ea delphini simulachrum
affixū videt pro qua re inter sidera ab antiquis astrologis est figuratum. Ser-
ui aut: q p se putarāt seruitute elapsos tēpestate thenari perducti a domino
comprehensi non medio cri supplicio sunt affecti.

Quus. Hūc aratus & alii cōplures: pegasum Neptuni: & Medusae Gor-
gonis filium dixerunt qui in Helicone Boetiae monte: vngula faxū
feriens: fonte aperit: q ex eius noise. Hypocrine est dictus: Alii dicūt:
quo tpe Bellorophōtes ad præthū abantis filiū arguōq regem deuenerit:
Ancia coniugē regis: hospitis amore inductam: petuisse ab eo: vt sibi copi
am faceret: promittens ei cōiugis regnū: quā cū impetrare non potuisset:
veritatem ad regem criminatē: occupat eū sibi vim afferre voluisse: proe-
tho dicit: qui q eum dilexerat: noluit ipse suppliciū sumere: sed quod æquū
esse sciebat: mitit eum ad iebatē Ancia reginæ patrem: quem alii Thenobe-
iam dixerunt: vt ille filiæ pudiciciam defendens Bellorophontem obiiceret
Chimeræ: quā eo tpe Lyciorū agros vastabat flāma: vnde victor profugēs
post fontis inuentionē: cum ad celum cōrēderet euolare: neq longe iā abes-
set despiciens ad terrā: timore permotus decidit: ibiq perisse dicitur. Equus
autem subuolasse inter sidera ab ioue cōstitutus existimāt. Alii non crimina-
tū ab Ancia: sed ne, sāpius audiret: quod nollet: aut p̄cibus eius moueretur:
profugisse argis dixerunt. Euripedes aut in Melācipā tpe Hippēdironis cen-
tauri: filiā Theantheā appellatam dicit: quā cum aletetur in mōte pelio: &
studiū in venando maximum haberet: quodam tpe ab eo loco Hellenis fi-
lio: Louis nepote p̄suasam cōcōpissee: cūq iā p̄tus appropinquaret p̄fugisse:
filuā: ne p̄fī cū virginē speraret nepotem procreasse videret. Iraq cū parens
eam p̄lequeret: dicit petuisse a deoq p̄tē: ne pariens a parēte conspiceretur
quā deoq voluntate post pepit in æquam conuersa in astra est constituta.

Nonnulli eam Vate dixerunt esse: sed quod deo & eoncilia hoib[us] sit enunciata solita: in equā esse conuersam. Callimachus autem ait: q[uod] deserit venari: & colere dianam: in quā spēm ut supra diximus: eam dianā conuertisse. Hec dicitur hac re non esse in conspectu Centauri: quē Chirona esse nōnulli dixerūt: & ēt dimidiā apparere: quod noluerit sciri se feminam esse.

Dicitur. Hoc sidus velut l[una] est grāca in triangulo posita. itaq[ue] appellatur: q[uod] Mercurius supra caput Arietis statuisse existimat: iō ut obscuritas Arietis huius splendore: quo loco esset significaretur: & Iouis noīe grace Διος primā l[unam] deformaret. Nōnulli egypti positionē. Alii qua Nilus terminaret ethiopiam esse: & egyptum dixerunt. Alii Siciliam figuratam putauerunt. Alii q[uod] orbē terrarum superiores triphariā diuiserūt: tres angulos esse constitutos dixerunt.

Aries. Hic existimat esse q[uod] Phryxū transstulisse: & Hellē dictus est: per Hellepon̄tū: quæ Hesiodus: & Pherecides ait habuisse aureā pellē: de qua alibi plura dicemus. Sed hellē decidisse in hellepon̄tū: & a Neptuno cōpressam Poena procreasse cōplures. Nōnulli Edone dixerūt. Preterea Phryxū in columnā ad Oetā puenisse: & arietē Ioui imolasse. Pellē in tēplo fixisse: & Arietis ipsius effigiem ab Ioue inter sidera constitutā h[ab]et tēplos anni: quo frumentū seritur: & io q[uod] ortū leuerit ante: quæ maxime fugē fuit causa. Et Erathostenes ait arietē ipm sibi pellē aureā detra xisse: & Phryxo memoriae causa dedisse: ipm ad sidera puenisse: quare: vt supra diximus obscurius videat. Hunc ait nōnulli dixerunt in oppido Horcomenio quod est in Boetia natū. Alii in salo & Thessalīe finibus pcreatū. Alii dicunt Cretea: & Athamantē cū aliis pluribus Aeoli filios fuisse. Nōnulli ēt Athamantis filium Salomonē esse: Elio nepotem esse dixerunt. Crereā ait habuisse De modicē vxorē quā alii Biadicē dixerunt. Hanc ait Phryxi Athamantis filii corpore inductā in amorem incidisse: neq[ue] ab eo: vt sibi copiā faceret: impetrare potuisse. Itaq[ue] necessario coactā criminari ei ad Cretea cōpississe quæ diceret ab eo vim sibi pene allatā: & hoī similia mulierē consuerudine dixisse. Quo facto Cretea vt vxoris amantē pmotū Athamanti vt de eo supplicium sumeter p[ro]suafisse. Nubē ait interuenisse: & ceptū Phryxū: & Hellē eius sortē in ariete posuisse: & p[ro] hellepon̄tū q[uod] longissime posset perfugere iussisse Hellē decidisse: & ibi debitis nature reddidisse. Ex huius nomine Hellepon̄tū appellatū. Phryxū Colchos peruenisse: & vt ante diximus arietis interfici pellē in templo fixisse. Ipsum autem a Mercurio ad Athamantem redutum: qui patri eius satisfecerit: ei innocentia confusum profugisse. Hemispus ait dicit quo tpe Libet Africā oppugnauerit deuenisse cum exercitu in eum locū: qui propter multitudinē pulueris ammodē est appellatus. Itaq[ue] cum in maximum periculum deuenisset: q[uod] iter necessario facere videbat: accessit eo: vt aquē maxima penuria esset quo facto exercitus ad defectionem maximam venire cogebatur: qui quid agerent dum cogitant. Ariēs

natae. Hę numero septem dicuntur. Sed nemo amplius: quam sex videre poterit.
Cuius causa p̄dit hoc: qđ de septem: sex cū immortalibus concubuerūt: tres
cū Ioue: Due cū neptuno: Vna cū Marte: reliqua aut̄ Sisyphi vxor demonis
strat. Quare ex Electra: & Ioue dardanū: Ex maia mercuriū: Ex Tagete Lace-
demona p̄creatus. Ex Alctiōe aut̄: & neptuno Itea. Ex Celeno Lycū & Nictea
naturā. Martem aut̄ ex Sterope Oenomaum p̄creasse: quam alii Ænomai di-
xerūt vxorem: Meropem aut̄ Sysyphο nuptam Glaucū genisse: quem cōplu-
res Bellorofontis patrem esse dixerunt. Quare propter reliquias sorores eius
inter sidera constitutam: Sed quia homini nupsit: stellam eius obscuratam
Alii dicunt Electram non apparet: ideo quod Pleides existimant choreā du-
cere stellis. Sed postq̄ Troia fuit capta: & progenies eius: quae a Dardano fue-
rit sit euersa: dolore permotam ab his se remouisse: & in circulo: qui arcticus
dicitur constituisse: ex quodam longo tempore lamentantem capillo spar-
so videri. Itaq̄ e facto Cometem esse appellatam. Sed has Pleidas antiqui
astrologi seorsum a tauro deformauerūt: vt ante diximus Pleiones: & Athlā-
tis filias: quae cū in Boetiam cum puellis iter faceret: Oriona conatū voltis-
se ei vim afferre illā fugere c̄episse: Oriona aut̄ secutū esse annis. xii. neq; eam
inuenire potuisse. Iouem autem' puellam misertū inter astra cōstituisse: & po-
stea a nonnullis astrologis caudam tauri appellaram. Itaq̄ adhuc Orion fu-
gientes eas ad occasum sequi videtur. Eas stellas Vergilius nostri dixerunt q̄
post ver exoriuntur: & haec quidem ampliorem c̄arteris habent honorem.
Quodearum signo ex oriente aeras significatur: Occidente autem hyems
ostenditur: quod aliis nō est traditum signis.

Geminis hos complures astrologi Castorem: & Pollucem esse dixerūt:
quos demonstrant oīum fratris inter se amantissimos fuisse: q̄ neq; p̄
de principatu contendērūt neq; vilam rem sine cōmuni concilio ges-
serunt. Pro quibus officiis eoꝝ iupiter inter notissima sidera eos cōstituisse
existimatur. Neptunū aut̄ pari consilio enumerasse. Nam equos his quibus
vtuntur donauit: & dedit p̄tērem naufragiis saluti esse. Alii dixerunt Hercu-
lem esse: & Apollinem. Nōnulli etiam Tripholemū: quem supra diximus: &
Iasona a Cerere dilectos: & ad sidera perlatos. Sed q̄ de castore: & Polluce di-
cunt: hoc amplius addūt: vt Castor in oppido Adriani sit occitus: quo tē-
pore Lacedemones cū Atheniensibus bellū gesserunt. Alii aut̄ cū opugna-
rent Spartā Lyncus: & hydas ibi perisse dixerunt. Pollucem ait Homerus con-
cessisse fratri dimidiā vitā. Itaq̄ alternis diebus eoꝝ quēq; lucere.

Oncer. Hic dicitur iunonis beneficio inter astra collocatus: q̄ cum
Hercules contra hydrā lerneam cōstitisset: ex palude pedē eius mor-
dicus arripuisset qua de re Herculem permotum eū interfecisset: iuno-
nem autem inter sidera constituisse: vt esset cum duodecim signis: q̄ maxime
solis cursu continentur. In eius deformationis parte sunt quidā: q̄ alini
appellan̄: a libero intesta Cancri duabus stellis figura. i. Liber enim a tuno-

quidā fortuitu ad milites eoz errans peruenit; quos cū vidisset fuga sibi p̄f
sidū paravit. Milites autē q̄ eū fuerūt cōspicari: & si puluere: & aēstu præssi vix
progrediebant; tamen vt prædam ex flamma petentes: arietem sequi cepe-
rūt v̄sq̄ ad eū locū: q̄ Louis Ammonis postea templo constituto: est appell-
atus. Quo cū peruenissent arietē quem consecuti fuerant nūsq̄ inuenire po-
tuerunt. Sed quod magis hic fuerat optandū aquæ magnā copiā in eo loco
nacti sunt corporibusq̄ recuperati libero statim nficiauerunt: q̄ gauisus ad
eos fines exercitū deduxit: & Louis Ammonis templū cū arietinis cornibus
simulachro facto constituit: ariete inter sidera figurauit: Ita vt cū sol in eius
foret signo: omnia nascētia recrearentur quæ veris tempore fiunt hac re ma-
xiime: q̄ illius fuga Liber recreauit exercitū: præterea. xii. signorum principē
voluit esse: q̄ ille optimus exercitui fuerit ductor. Sed de ammonis simula-
chro. Leon quires egyptias conscripsit: ait Cū Lyber egyptum: & reliquos fi-
nes regno teneret: & omnia primus hominibus ostendisse diceretur: am-
monem quedam ex africa venisse: & pecoris multitudinem ad libeꝝ addu-
xisse: quo facilius: & eius gratia vteret: & aliquid primus inuenisse diceretur.
Ita q̄ p̄ beneficio ei liber existimat agrū dedisse q̄ est cōrra Thebas egyptias
& q̄ simulachra faciliū ammonis: cū capite cornuto instituunt: vt hoīes me-
moria teneant: cū primū pecus ostendisse. Qui autē Libero factū voluerunt assi-
gnare: q̄ nō poterit ab amione: sed vltro ad eum sit adductus: simulachra
illi cornuta faciunt: & arietē memoriae causa inter sidera fixuni dicunt.

Taurus. Hic dicit inter astra esse constitutus: q̄ Europā in columnen trās
uexit Cretam: vt Euripides dicit Nōnulli aiunt cum in bouem sit cō-
uerla: vt Iupiter ei satissimē videretur inter sidera constituisse: q̄ eius
prior pars appareat: vt tauri: led' reliquū corpus obscurius videat. Aspectat
autem ad exortum solem: cuius oris effigiem quæ cōtinēt stelle Hyades ap-
pellant. Has autē pherecydes Atheniensis liberi nutrices esse demonstrat nu-
mero septē: quas ēt ante nymphas Dodonidas appellata. Haꝝ nomia sunt
hæc. Ambrosia. Eudora. Padile. Coronis. Polisso. Phyleto. Thyene. He dicun-
tur: a Lygурgo fugatæ: & p̄ter Ambrosiā omnes ad Thetym profugisset ait
Asclepiades. Sed vt pherecydes dicit ad Thebas liberum platū Junoni tradid-
erunt. Quam ob causa ab Ioue gratia eis ēst relata q̄ inter sidera sunt con-
stitutæ. Hyades autem appellatae sunt: vt aut Museus q̄ ex Atlante: & Hya-
Oceanii filia: sint quindecim filiæ procreatæ: quæ qnq̄ Hyadas appellatas
demonstrat: q̄ eaꝝ hyas fuerit frater a sororibus plurimū dilectus: q̄ cum ve-
nans a leone esset interfactus: qnq̄ de qbus supra diximus lamētationibus
assiduis permotæ dicunt interisse: q̄re eas q̄ plurimū de eius morte labora-
rent Hyadas appellatas. Reliquas vero decem sorores deliberasse de soro-
rum morte: & earum septem sibi mortem concisæ: quare: q̄ plures idem
senserūt pleidas dictas. Alexander autem hyadas ait dictas: q̄ plures: Hya-
des: & Boetiaꝝ sunt filie pleidas autem: q̄ ex pleone Oceanii: & Atlante sint

16

dere pōr.
rit; tress
demon/
g. Laces
& Nette
omai di
m cōplu
ores eius
curatam
orē du
dano sue
arcticus
lo spart
antiqu
& Athlā
volvū
ep eam
leā; po
tion su
runt q
rem.
yems

xerū;
q neq
lio gel
tituisse
vibus
Hercu
nus &
ace di
uo te
agna
con
cum
nor
uno
nari
alini
uno

ne furore obiecto; dē mente captus suis per Tesprotiam: cogitans ad iōnis do domini templū peruenire; vnde petet et iſi ſum: quo facilius ad pristinū ſtatiū mentis perueniret: ſed cū veniſſet ad quādā paludē magnā: trāſire non posſet de gbusdā duobus aſellis obuiis factis: dī vnuſ dep̄ndiſe eoz: & ita eſſet trāluectū: vt oīno aquā nō tetigerit. Itaq; cū veniſſet ad rēpiſi lupitris dodonei: ſtatiū dī a furore liberatus: & aſelliſ gratiam retuliſſe & inter aſtra eos collocaſſe. Nōnulli ēt dixerunt aſino illi qui fuerit vectus: vocem humānā dediſſe. Itaq; poſtea cum Priapo deo nature contēdiſſe: & victum ab eo interfecutum. Pro quo Liberg eius miſeritū in ſideribus annumeratū. Et vt ſcietur id pro deo nō pro hoīe timido (qā Iunonē fugerit) feciſſe ſupra Cancri cōſtituit: qdē beneficio fuerit affixus aſtris. Dī ēt alia hiſtoria de aſelliſ ut ait Eratōſthenes: quo tpe Iupiter bello gigantibus indicto: ad eos oppugnandoſ oēs deos conuocauit: veniſſe Liberg p̄em: Vulcāniſ ſatyrōs: iyle noſ aſelliſ vectoſ: q cō nō longe ab hoſtibus abeſſent: dicunt aſelli pertimuſſe: & ita pro ſe gſp magniſ clamore & inauditū gigātibus feciſſe: vt oēs hoſtes eoz clamore in fugā ſe cōuerteret: & ita ſint ſupari. Huius ſimilis eſt hiſtoria de buccina Tritonis. Nam iſ quoq; fertur: cum conchā inuentam ex cauauifet ſecū ad gigātē tuliffe: & ibi ſonitū quēdā inauditū p̄ cōchā miſiſe. Hoſtes aut̄ veritos ne quāe eſſet i maniſfera ab aduersariis adducta: cū eſſet ille mugitus: ſuge ſemandaffe: & ita victos in hoſtiū p̄tare perueniſſe.

Eo. Hic dī a Ioue cōſtitutus: q̄ oīum ſeraq; princeps eſſee xiſtimat. Nōnulli ēt hoc amplius dicunt q̄ herculis prima ſuerit hāc certa-
tio: & q̄ ſe inermis interfecit. De eo & Pſandrus & complures alii ſcripſerunt: ctiuſ ſimulacru p̄miſt eſt virginī. Sed aliae. vii. ſtellæ ad caudā leonis in triangulo collocata: quas crines beronices eſte Conō ſamius ma-
thematicus & Callimachus dicit. Cſi Ptolemæus beronicē Ptolemæi & Ariſtonis filiā ſororē ſuā duxiſſet vxorē: & paucis post diebus Afīa oppugnatū profeſtus eēt voviſſe beronicē ſi victor Ptolemæus rediſſer: ſe detolura crinē quo voto donatiſ ſrinēi Venetiſ Atſineoſ Cōſintidiſ poſuifſe tēplo: eiſq; poſtero die nō coparuifſe: quod factū cū rex egre ferret Conō mathematicus (vt diximus) cupiens in ire gratiā regis dixit ſrinē iteſidera videri collo-
catiſ: & qſdā vacuas a figura ſeptē ſtellā ſuīdīt quāe eſte ſrinē fingeret. Hāc beronicē nōnulli cū Callimacho dixerūt equoſ alere & ad Olympia mitte-
re cōſuetā. Alii dicūt hoc amplius Ptolemæu beronicis p̄em: muleitudine hoſtiū p̄terrū: ſuga ſalutē petiſſe: filiā aūt ſepe cōſuetā inſiluifſe in equū: & reliquā exercitus copiam coniuiſſe: & cōplures hoſtium interfeciſſe: reli-
quoſ in fugā coniuciſſe: pro quo ēt Callimachus eam magnanimam dixit. Eratōſthenes aut̄ dicit & virginib⁹ lesbiis dotē quā cuiq; relietā a parente

Quād nemo ſolveret iuſiſſe reddi: & in ter eos cōſtituifſe peritionem.

Irgo. Hāc heſiodus Louis: & Themidis filiā dicit. Aratus aut̄ Astrai & Aurora filiam cōſtitimat: q̄ eodem tpe fuerit: cū aurea ſācula ho-

D

tinum: & eorum principē fuisse demonstrat: pp diligentia: & æquitatē: iustitia appellata: neq; illo tpe ab hoībus exteris nationes bello laceratas esse: neq; natiq; vsum esse: sed agris colendis vitā agere consueuisse. Sed post eorum: qui sint nati minus officiosos: magis auaros coepisse fieri. Quare minus iustiam inter homines fuisse conueratam. Deniq; eam peruenisse vsc eo: dum diceretur. Heu heu genus hoīum natū. Itaq; iam non potuisse pati amplius & ad sidera euolasse. Sed hāc alii Fortunā alii Cererē dixerunt & hoc magis non conuenit inter eos q; caput eius nimium obscurum videſ. Non nulli etiam erigonem Icarī filiam dixerunt: de qua supradiximus. Alii autē Apollinis filiam ex Chrysostomi itata n̄ & infantē parthenon noīe dictam eamq; q; parua interierit ab Apolline inter sidera collocatam.

SCorpius. Hic pp magnitudinem membrorum in duo signa diuiditur quoq; vnius effigiem nostri libram dixerūt. Sed oīo totum signum hac de causa statutum assignat: q; Orionē eū venaret: q; in eo exercitissimū se esse confideret dixisse: etiam Dianæ: & Laronæ: se omnia que ex terra oriunt interficere valere: quare terram permotā Scorpionē eduxisse: q; eum interficere demōstrat. Iouē autē utriusq; animū admiratum: scorpionem inter astra collocaſſe: vt spē eius hoībus documento esset: ne quis eorum aliqua re sibi cōfideret. Dianam ait pp studiū Orionis petisse a Ioue: vt idem illi beneficium daret petenti quod terrae vltro tribuisset. Itaq; eum constitutum: vt eū Scorpionem oriatur Orion occidat.

SAgittarius. Hic cōplures centauq; esse dixerūt. Alii autē hac de causa negauerunt: quod nemo centaurus sagittis sit vſus. Hic autē queritur cur equinis cruris sit deformatus: & caudā habeat vt satyri. Dicunt enim nōnulli hīc esse Crotum noīe Euphemes musa & nutritiſ filium vt ait Solsteus tragædiaſ scriptor: eum domicilium in monte. Helicone habuisse: & cum musis solitum delectari: nōnunq; etiam studio venationis exerceri. Itaq; pro merita diligentia magnam laudem assecutum. Nam & cellarimū in filuis: & acutissimum in musis factum esse. Pro quo studio perisſe musas ab Ioue vt in aliquo astro q; numero deformaretur. Itaq; Iouē fuisse vt cum omnia illius artificia vno corpore vellet significare. Crura eius equina fecisse: q; equo multum sit vſus & sagittas pro ingenio adiunxit: vt zx his: & acume: & celeritas esse videatur. Caudam satyricam in corpore fixisse: q; non minus hic musæ: q; liber satyris sit delectatus. Ante huius pedes stellæ sunt pateræ in rotundo deformate: quas corona eius vt ludentis abie etiam nonnulli dixerunt.

AApricornus. Huius effigies similis est Egipapi: quem Jupiter: q; cui eo erat nutritus cum eo esse voluit: vt capram nutritiſ de qua ante diximus. Hic etiam dicitur q; cum Jupiter tyranas oppugnaret primus obiecisse hostibus timorem qui Panicos appellatur vt ait Erasthenes hac etiam de causa huius inferiorē partem piscis esse formationem

¶ Mūrcibus id est maritimis & chiliis hostes sit faculatus pro la pidit iactatione. Egyptii aut sacerdotes & nonnulli poetæ dicunt eum cū plures dūt in Egyptum cōuenissent; repēte venisse eodē Typhona acerimū gigante & maxime deorum inimicū: quo timore permotos in aliam figurā se cōvertiſſe. Mercuriū factum esse ibin apollinem aut quæ Thracia auis est grus dicitur. Dianam claro simulatam: quibus de causis argyptios ea genera violati non sinere demonstrant: q̄ deorum imagines dicantur. Eodem tempore Pana dicunt in flumen se deieciſſe: & posteriorem partem corporis effigiē/ pīcīs: alteram vero hīc ſeciſſe: & ita a Typhone profugiſſe: cuius cogitatum Iupiter admiratum: effigiem eius inter sidera fixiſſe.

H Quarius. Hunc cōplures Ganymedem esse dixerit: quem Iupiter pulchritudinem corporis eruptum parentibus deorum ministrum feciſſe existimatur. Itaq̄ ostenditur ut aqua aliquo infundēs. Hegesinax autem deucalion a dicit esse: q̄ eo regnante tanta vis aquæ ſe de cālo profuderit ut cataclysmus factus eſſe diceretur. Eubolus autem Cecropem demonstrat eſſe: antiquitatē generis cōmemorans: & ostendens anteq̄ vi numi traditum ſit hominibus: aqua in ſacrificiis deorum vlos eſſe: & ante Cecropem regnasse q̄ vinum ſit inuentum.

P Isces. Diogenites Erithracus ait quodam tempore Venerem cum cū pidine filio in Syriā ad flumen Eufratem veniſſe: & eodem loco repēte Typhona giganta: de quo ſupradiximus apparuſſe. Venerem autem cū filio in flumen ſe proieciſſe: & ibi figuram pīcī ſorma mutaſſe: quo facta periculo eſſe liberatos. Itaq̄ poſtea ſylos q̄ in his locis ſunt proximi: destituiſſe pīcī ſitare: q̄ vereat eis capere ne ſimili cauſa deorum præſidia impugnare videantur: aut eis ipſos captare. Erathostenes autem ex eo pīſce natos homines dicit: de quo poſt diceremus.

Q Eritus. De hoc dicitur: q̄ a Neptuno miſſus ſit: ut andromedam interficeret: q̄ ante diximus. Sed a Perſeo ſit interfectus: propter immanitatem corporis. & illius virtutem inter sidera colloquatum.

G Ridanus. Hunc alii Nilum: complures etiam oceānum eſſe dixerūt. Qui autem nilum volunt vocari: propter magnitudinem eius: & ytilitatem aequissimum eſſe demonstrant: præterea: q̄ infra eum quædā ſtella ſit: clarius cæteris lucens nomine Canopos appellata Canopos autem iſula flumine aluitur Nilo.

L Epus. Hic dicitur Orionis canem fugere venantis. Nam cum ut oportebat: eum venatorem finiſſent: voluere etiam hoc ſignificare aliqua de cauſa. Itaq̄ leporem ad pedes eius fugientem finixerunt: quem non nulli a Mercurio conſtitutum dixerunt: eiq̄ datum eſſe præter cætera genera quadrupedum: ut alios pareret: alios haberet inuerte. Qui autem ab hac cauſa diſſentient: negāt tam nobilem: & tam magnum venatorem: de quo & ante in Scorpionis ſigno diximus: oportere ſingi leporem venari Cal-

D ii

litteratum quoq; accusati: q; cum canis scribetet laudes eam leporis sanguine gaudere: & eos venari dixisset. Itaq; Oriona cū tauro decerantē fecerunt Leporis ait hanc historiam memoria p̄didetunt apud antiquos in insula Iero nullū leporem fuisse: sed ex eoq; ciuitate adolescētiū quēdam studiō gene ris inductū: ab exteris finibus leporem foemina p̄gnātem attrulisse: & ad eius p̄tū di igēissime ministrasse. Itaq; cum peperisset cōpluribus eius ciuitatis studiū incidisse & p̄tū p̄tū beneficio mercatos oēs lepores alere coepisse. Itaq; nō longo interuallo tāram multitudinē leporis p̄creatam. vt tota insula ab his occupata diceretur: qbus cū ab hoib; nil daretur: in feminas eorum impetu facto omnia cōmederunt. Quo facto incola calamitate affecti cum fame forēt oppressi: cōmuni cōsilio totius ciuitatis vixdeniq; eos abegisse ex insula dicuntur. Itaq; leporis postea figuram in astris cōstituis se: ut homines meminissent nil esse tā exoptandum in vita: quin ex eo plus doloris: q; letitiā capere posterius cogerentur.

ORION. Hic hēsiodus Neptuni filius dicit: ex euriale Minois filia natum: cōcessum ait ei vt super fluctus curreret: & in terra: quēadmodū Phylo dattū dicitur: vt supra aristas curreret: nec eas infringere. Aristonicus autem dicit quendam Erithrea fuisse thebis. Pindarus autē in insula Chio. hūc autē cū iouē: & Mercuriū hospitio recepisset: petisse ab eis vt sibi aliquid liberoq; nascetur. Itaq; quo facilius petitiū im petraret: bouē immolasse: & his pro epulis apposuisse: quod cū fecisset: poposcisse. Iouē: & Mercurium: q; eorum de boue fuisse detracitū: & qd fecerant vrinæ in eorū infudisse: & id: sub terra ponī iussisse: ex quo postea natum puei: quem Era theus e facto Vriona nomine appellavit: sed vetustate & consuetudine factum est vt: Oriō vocaretur. Hic dicitur Thebis Chiu venisse & Oenopionis filiam Meropē p̄ vinū cupiditatē incēsus cōpressisse: p̄ quo factō ab Oenopione execatus: & de insula eiectus existimatur lenū ad Vulcam puenisse: & ab eo quendam ducem Cedalionā noīe accepisse quem collo ferens dicitur ad solēm venisse: & ab eo sanatum: vt se vñsceretur Chium reuertisse. Oenopiona ait a ciuib; sub terra custoditū esse: quē postq; se inuenire posse desperaret Orion in insulā cretā puenisse: & ibi venari cōpisse cū Diana & ei polliceri: q; supra diximus: & ita ad sidera peruenisse Nōnulli ait ait Oriona cū Oenopione p̄ penimia cōiunctū amicitia vixisse: & quod ei nō luerit suū studiū inuenādo pbare dianæ quoq; pollicitū qua supradiximus: & ita imperfectum. Alii dicunt cū Callimacho cū dianæ vim voluerit afferre ab ea sagittis esse confixum & ad sidera p̄ venandi cōsimile studiū deformatum. Histrius dicit Oriona a Diana esse dilectura: & pene factū vt ei nū p̄fisse existimaretur. Quod apollo cū egre ferret & sepe eam obiurgans: hoc fecisse: natatī Orionis lōge caput solum videre: cōspicatus: cōrendit cū Diana eam non posse sagittā mittere ad id: quod nigrū in mari videretur: q; cū vellet in eo studio se maxime artificem dici sagitta missa caput Oriōis tra-

iecit. Itaque cum fluctus imperfecti a littus adiecerit & se cu Diana percussisse plurimi dolerent: multis eius obitu prosecuta lachrymis inter sidera statuisse existimat. Sed quod post mortem eius Diana fecerit in eius historiis dicemus.

Canis. Hic dicitur ab Ioue custos Europae appositus esse: & ad Minoa peruenisse. Quem Prochris Cephalii vxor laborantem dicitur sanasse & pro eo beneficio canem munere accepisse: quod illa studio sa fuerit venerationis: & quod cani fuerat datum ne vila sera preterire eum posset: post eius obitum canis ad Cephalum peruenit: quod Prochris eius fuetat vxor quem ille duces secum Thebas peruenit ubi erat vulpes cui datum dicebatur omnes canes effugere posse. Itaque cum in vnu puenissent. Jupiter nescius quod factaret (ut Histrus ait) utruque in lapide conuerterit. Nonnulli hunc canem Orionis esse dixerunt: & quod studiosus fuerit venandi cum eo cane quoque inter sidera collocatus. Alii autem Icari canem esse dixerunt: de quo ante diximus: quae multas pposita suos habuit auctores: sed canis habet in lingua stellam unam: quod ipsa canis appellatur. In capite autem alteram: quam ipsis suo nomine statuisse existimat: & syrion appellasse per flamme candorem: quod eiusmodi sit: ut propter ceteras lucem videat Itaque quo magis ea cognosceret syriona appellasse.

Rochion. Hic ante maiorem canem exoritur sed a nonnullis orionis esse existimat. Hac etiam de canis Prochionem appellatum: sed iisdem omnibus historiis: quibus superior canis annumeratur.

Argo. Hac nonnulli per celerritatem argo dixerunt græce appellatam. *Argo*. Alii quod Argus eius fuerit inveniuntur. Hanc autem primam in mari fuisse complices dixerunt: & haec maxime stellis esse figuratam. Hanc nauim factam Pindarus ait in Magnesia oppido: cui Demetria nomen est. Callimachus autem in iisdem finibus ad Apollinis Actii templi: quod Argo nautæ proficiscientes statuisse existimant in eo loco: quod Pagase vocant ideo: quod navis Argo ibi primum compacta dicitur: quod est Græce Pagase Homerus hunc eundem locum in Thessaliæ finibus esse demonstrat. Eschylus autem: & nonnulli autem a Minervâ quandam materiam loquentes eodem esse coiunctam: sed huius non tora effigies iter astra videtur: diuisa enim est a puppi: vsque ad malum significans: ne homines nauibus fractis pertimescerent.

Entaurus. Hic de nomine Chyron Saturni: & Phylire filius esse: quod non modo ceteros centauros: sed hoies quoque iustitia dicitur superaffe. Escus lapidis: & Achille nutritus existimat: pietate igitur: & diligentia effectus: ut inter astra numeraret. Apud hunc Hercules cum diuenteretur: & simul cum Chironem sedens sagittas consideraret: fertur una eorum decidisse super pedem Chironis: & ita eum interfecisse. Alii autem dicunt centaurum mirari quod tam brevibus sagittis: tam magna corpora centauroque interfecerit ipsum contendere arcum conatum. Itaque ex eius manu sagittam prolapsum in pedem eius incidisse: pro qua re Jupiter eius misertus inter sidera eum constituit cum hostia: quam supra aram tenens immolare videtur. Hungalii Phonon

esse centaurum dixerunt: eumq; aspicio præter cæteros plurimum Valere.
Itaq; ad aram cum hostia venire Louis voluntate figuratur.

A Ra in hac primum dii existimantur saera & coniurationem fecisse;
cum Tytanis oppugnare conarentur: eam autem cyclopas fecisse;
ab ea consuetudine homines dicuntur instituisse fibi: ut cum aliquā
rēm efficere cogitarent: prius sacrificarent q̄ agere cæpissent.

B Ydra in qua Coruus insidere: & crater positus existimatur: de qua
hanc habemus memorię proditam causam Coruus Appolinis
tutela vsus eo sacrificante missus a fonte aquā puram peritū: vedit
arbores complures fiscorū imaturas: eas expectans dū maturescerēt: in arbo
re quadam eaq; cōsedit. Itaq; post aliquor dies coctis sicibus: & a coruo plu
ribus earū comes: expectans Apollo coruum vedit cum craterē pleno vo
lare festinantem pro quo admissō eius dicitur: qđiu moratus sit Apollinē
qui coatus mora corui. alia aqua est vsus: hac ignominia eiū affecisse: vt q̄
diu ficus co nquo querentur coruus bibere non possit: ideo q̄ guttur habe
at pertusum illis diebus: Itaq; cū vellet significare sitim coruū inter sidera
constituit crateram: & supposuit hydram quæ coruum sitientem morare
tur. Videtur enim rostro caudam eius extremā verberare: vt tanq; nō finat
se ad craterā trāsire. Histrius autē: & complures dixerunt. Coronida Phle
gia filiam fuisse: hanc aīt ex apolline asculapiusti p̄creasse. Sed postea Scyn
Calci filium cū ea cōcubuisse: quod cum videret cotuus apollini nunciasse:
qui cum fuerit antea candidus pro incōmodo nūcio eum nigrum fecisse &
Scyn sagittis cōfixisse. De Cratera autem hanc historiam Philarchus scribit
In Chersonense: quæ cōfinis est Troiae vbi Prothesilai sepulchrum statutū
complures dixerunt vrbis Flagusa nomine dicitur: in qua Demiphon qui
dam cū regnatet: incidit eorū finibus repentina vastitas: & ciuium interni
tio miranda: quare Demiphonta permotum feritū misisse ad apollinis ora
culum: remedium querens vastitatis: respōso aut̄ dato: vt quotānis vna de
nobilium genere virgo diis penatibus eoz imolaref. Demiphon autē om
nium filias præter suas sorte dictas interficiebat: vsc̄ dum cuidam ciuium
loco nobilissimo eoz nato: perdiuit incāptum Demiphōtis: q̄ negare cæ
pit de sua filia se passum sortiri: nisi eodem regis filiæ cōiectæ essent: quo
facto rex permotus: illius filiam sine sorte ductam interfecit: quod Matu
us nomine virginis pater instanti tempore simulauit se patriæ causa non
ferre egre factum: potuisset enim postea sorte ducta nihilo minus interfice
re: quod paulatim dies regi in obliuionē perduxit. Itaq; cum se prope ami
cissimum regi pater virginis ostendisset: sole mne sacrificium se habere di
xit: eumq; & filias eius ad id conficiendum inuitauit: qui nihil aliter futu
rum suspicatus: filias ante misit vt ipse occupatus in re ciuili postea veni
ret quo d cum exoptanti Matuio accidisset filias eius interfecit. & sangu
inem earū cum vino in craterē mixtum aduenienti regi pro potionē darius

13

fit: qui cum filias desideraret: & quid his factum esset resciasset Matusium est etatere in mari proiici iussit: quo facto mare quo ille projectus est memoriae causa Matusium vocatum: portus autem adhuc crater dicitur: quem antiqui astrologi stellis deformauerunt: ut homines meminissent: maleficium neminem temere lucrari posse: neque obliuionem inimicitarum fieri sole. Nonnulli cum Eratosthene dicunt: eum cratera esse quo Icarus sit usus cum hominibus ostenderet vinum. Alii autem dolis esse quo mars ab othono & Ephyalte sit coniectus.

Piscis qui Notius appellatur: hic videtur ore aquam excipere a signo aquario: qui laborante quondam. Isia seruasse existimatur: pro quo beneficio simulachrum piscis: & eius filiorum: de quibus ante diximus inter astra constituit. Itaque syri complures pisces non existant: & eorum simula chra aurata pro diis penatibus colunt. De hoc & Hesyas scribit.

Reliquum est nobis de stellis quinque quas complures ut erraticas: ita planetas graci vagos dixerunt. Una quae est Iouis nomine Phaeton quem Eraclides ponticus ait quo tempore Prometheus homines fixerit: hunc pulchritudine corporis reliquis praestantem fecisse: cumque super primere cogitaret: ut certum redderet cupidinem Ioui nunciasse: quo facto missum Mercurium ad Phaetonta persuasisse ut ad Iouem veniret: & immortalis fieret. Itaque eum inter astra collo catum: Secunda stella dicitur solis: quam alii Saturni dixerunt. Hanc Eratosthenes a solis filio Phaetonra appellatam dicit: de quo plures scriperunt: ut partis in scienter curru vectus incendit terras quo facto ab Ioue fulmine percussum in Eridanum deiecerit a Sole inter sidera sit perlatus. Tertia est stella Matis quam alii Herculis dixerunt Veneris sequens stellam. Hac Eratosthenes ait de causa: quod Vulcanus cum uxore rem venerem duxisset: & propter eius obseruantiam Marti copia non fieret ut nihil aliud asequi videretur nisi sua stella Veneris sidus persequiri a Veneri impetravit. Itaque cum vehementer: eum amore incenderet significans ex facto stellam Hyperiona appellauit. Quarta stella est Veneris Lucifer nomine: quam nonnulli Iunonis esse dixerunt. Hunc eundem Hesperum appellari multis traditum est historiis. Hic autem omnium siderum maximus esse videtur. Nonnulli autem hunc Aurorae: & Cephalii filium esse dixerunt pulchritudine multis praestantem: ex quare etiam cum Veneri dicitur certasse ut etiam Eratosthenes dicit: eum hac de causa venetis appellari: exidente sole: & occidente videri: quare ut ante diximus iure hunc & luciferum: & hesperum nominatum. Quinta stella est Mercurii nomine Stilbon: sed haec breuis & clara: Haec autem Mercurio data existimatur: quod primus menses instituerit: & praeuiderit siderum cursus. Euheremus autem primam ait Venerem astra constituisse: & Mercurio demonstrasse.

Lacteus circulus.

Dicitur ostenditur circulus quidam in sideribus candido colore, quem Lacteum esse nonnulli dixerunt. Eratosthenes autem Mercurio dicit infanti pueru insciam Iunonem dedisse lac; sed postquam rescierit eum Maiae filium esse reiecerit eum a se. Ita lactis profusi splē, dōrem inter sidera apparere. Alii dixerunt dormienti Iunoni Herculem superpositum de expperrectam ei quod supra diximus fecisse. Alii autē Herculem propter nimiam aviditatem multitudinem lactis appetisse; neq; in ore continere potuisse; q; ex ore eius profusum circulum signasse. Alii dicunt quo tempore Ops Saturnio lapidem pro partu attulit; visuisse ei lac præbere: que cū pressisset mammam profuso lacte circulum deformatum; quē supra demotramus. Nos autē omni corporis deformationem dicere instituimus.

Clarissimi viri Hyginii descriptionem formatum caelestium.
Astronomico.

Gitur incipiens a polo Boreo protinus dicere: quo vtræq; arcti nixæ huncunt arctico circulo clasæ: de ita collocatae: ut alterius una quæq; earu resupinata caput: alterius tegere videatur: ita tamen ut apud eius. quæ superior fuerit. ad caudam inferioris contendat. Harum maior in extremo circulo pedes habet fixos. Præterea habet in capite stellas septem: omnes obscuras. In vtrisq; autibus binas. In humero claram unam. in pede de posterioribus nouissimo duas. in summo intercapilio unam. in crure de posterioribus primo unam. In pectorali duas. in cauda ipsa tris. ita totius sideris stellæ sunt omnino. xxii. Minor autem habet in stationis uno quoq; loco stellas singulas clare lucentes & super caudam tris: omnino septem: sed in prioribus caudæ stellis una a qua polus appellatur: ut Erachones dicit: per quem locum ipse mundus existimatur versari. Reliquæ autem duæ: *Xoρευται* dicuntur: q; circum ipsum versantur.

Draco inter duas arctos collocatus videtur corporis sinu facto arcton minorem ita concludere: ut pene pedes eius tangere videatur: cauda autem flexa caput majoris attingere: suo capite tanquam reducto: circulum arcticum attingens: corpus ut in sphæram complicari. & si quis diligentius attenderit: videre poterit caput draconis ad majoris vrsæ regionem caudæ collocari. Hic habet in vtröq; tempore stellas singulas: in oculis singulas. in mento unam: & toto corpore reliquo passim claras decemita ut omnino sit stellarū. xxx.

Draco

Ursa minor

Ursa maior

E

Retoph'la. Huius manū sinistrā circulus arcticus includit: ita-
Aut neq; occidere; neq; exoriri videatur. Ipse enim positus ad arcti-
co circulo ad æstivum definitur inclinatus in longitudinem: dext-
ro pede a suo circulo n̄xus: huius humero: & pectus a reliquo corpore di-
uidit circulus: qui per vtrisq; polos transiens tangit arietem: & chelas: hic
quidem cum Thauto: & Geminis: & Cancer: & Leone occidit: ideo sero oc-
cidere dicitur: q; magis erectus a pedibus peruenit ad terram. At exoriens ci-
tius: q; chelæ viderit. Habet autē in sinistra manu stellas: quatuor: quæ nū
q; occidere videntur. In capite stellam vnam. In vtrisq; humero singulas.
In vtrisq; māma singulas: sed elatiorem. dextram: & sub ea alteram obscurā:
& in cubito dextro claram vnam. In zona vnam clarius ceteris lucetem.
Hæc stella arcturus appellat i vtrisq; pedibus singulas: quæ oīno sunt. 22.

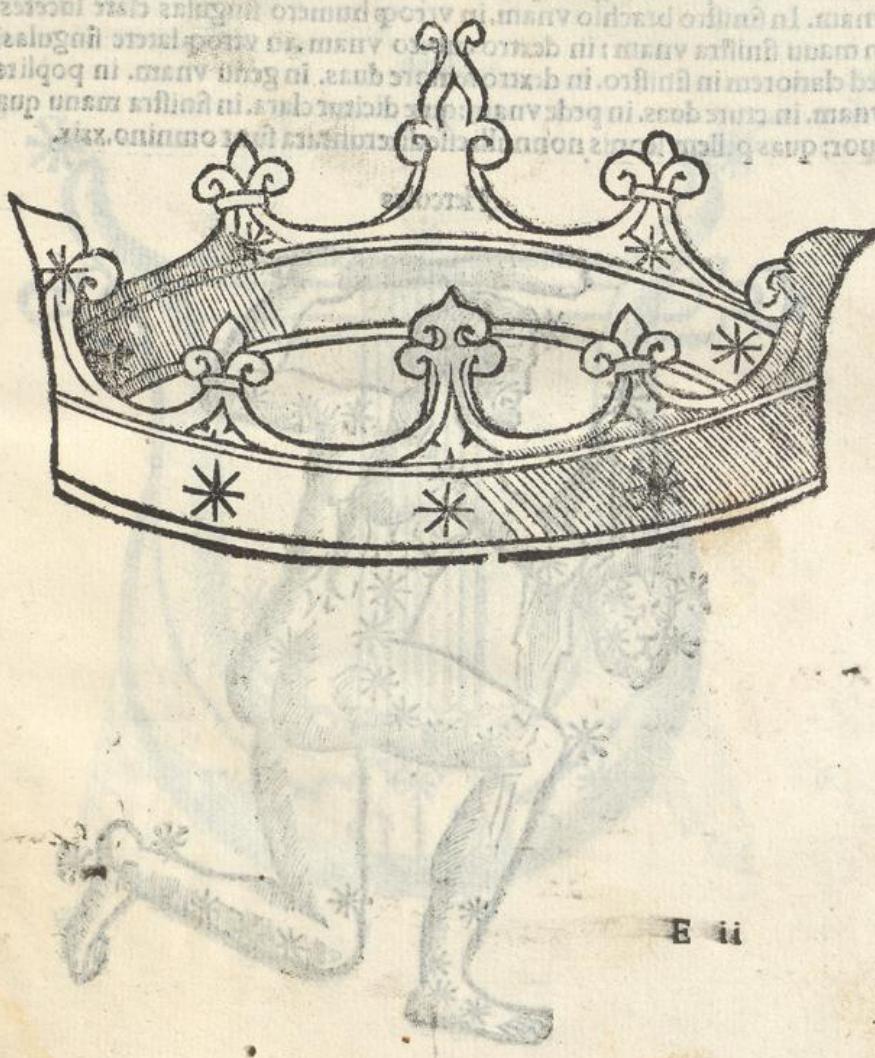
Boetes

201. 51. V

Coronam humero sinistro prope contingere arcto philax videtur
quæ ante engonasin dextri pedis calce coniungit: hæc Cancro &
Leone ex oriente occideret cum Scorpione exorti pspicitur. Habet
autem stellas octo; rotundo dispositas; sed ex his tres clarius cæteris lucetes;

Corona

E ii

Ngōnasīn. Hic positus īet duos cīculos arcticūm: & æstiuū vtrisq;
pedibus. & dextro: genu: quem ante diximus: arcticum cīculum su-
it. Ita tamen ut dextro pēde prioribus digitis cīculum terminet: si
nistro autem toto caput draconis opprimere conetur. Humeris aureo: ve-
lū sustinens cīculum æstiuū: & manu dextra projecta tangens. Leua au-
tem e regione ad sinistrum genu porrīgens æquali interuallo cīculi æstiuū/
& genu sinistri. Hic occidens capite prius q̄ reliquo corpore deuenit ad ter-
rā: qui cum totus occidit: vt pēdere pedibus ex arctico cīculo videatur.
Exoriens ante pedibus q̄ reliquis membris. Habet autem in capite stellam
vnam. In sinistro brachio vnam. in vtroq; humero singulas clare lucētes.
in manu sinistra vnam: in dextro cubito vnam. in vtroq; latere singulas:
sed clariorem in sinistro. in dextro femore duas. in genu vnam. in poplite
vnam. in crure duas. in pede vnam: quæ dicitur clara. in sinistra manu qua-
tuor: quas palleum leonis nonnulli esse dixerunt. ita sunt omnino. xxix.

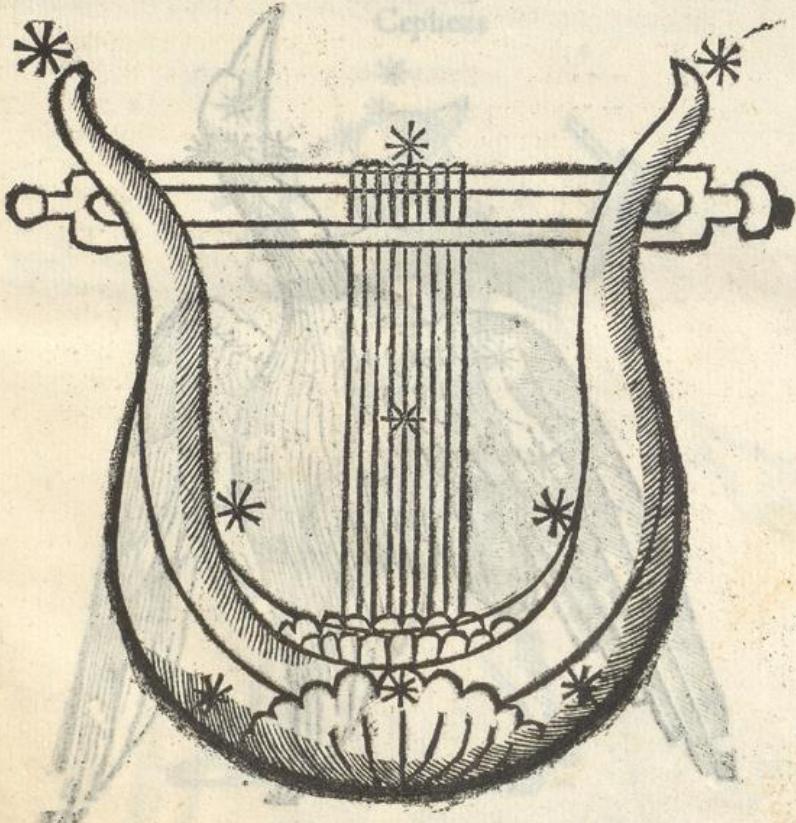
Hercules

22

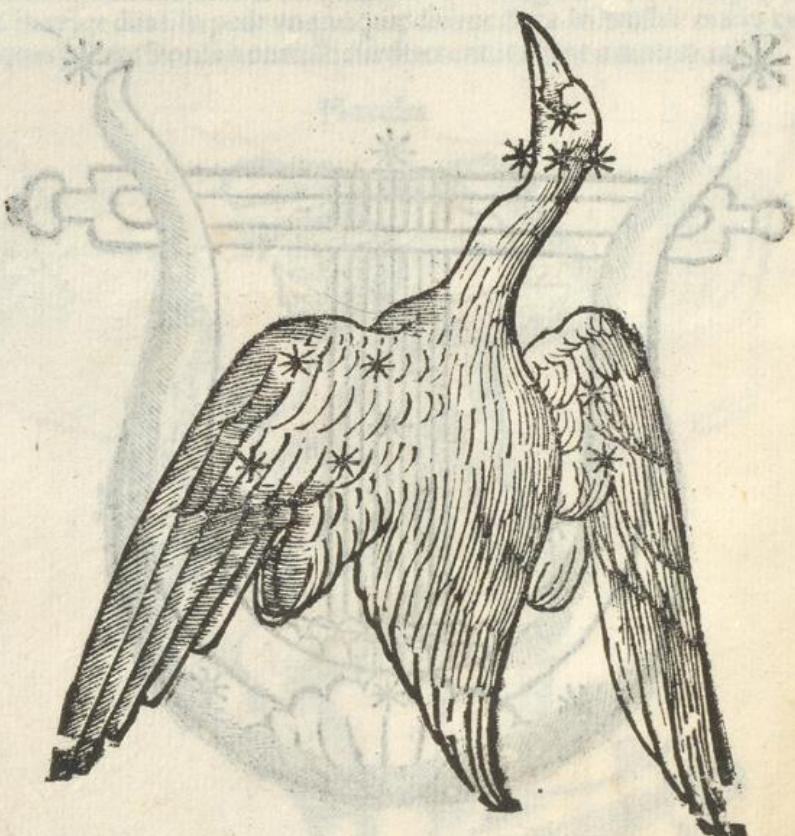
Lyra. Hæc posita est contraria regione eius loci qui est inter genū & manum sinistram eius; qui engonasin vocatur: cuius ipsa testudo spectat ad arcticum circulum. Summum autem cacumen ad polum notum contendere videtur. Hæc lyra virgine exortente occidere videtur: & cum sagittario exorti perspicitur. Habet autem in ipsis testudinis lateribus singulas stellas: in summis cacuminibus eorum quæ in testudine ut brachia sunt coniecta singulas. In mediis iisdem quas humeros. Eratosthenes fugit: singulas. In scapulis ipsius testudinis duas. in ima lyrae: quæ ut basis rotius videtur unam. Et ita omnino sunt. ix. umbrae cunctæ tamen per se.

Lira.

Olot. Huius una ala est ad circunductionem huius circuli: qui arcum vocatur: contingens extremum pedem sinistram eius: qui engonafin vocatur. Sinistram autem habet alam paululum extra circumferentiam pene coniungens pedibus pegasi: aestiuus autem circulus rostrum eius a reliquo corpore dividit. Cauda iungitur extrema cum capite cephei. Hic cum Virgine & charis occidens: prius capite q̄ reliqui membris deuenit ad terram: exoritur autem cum Capricorno. Hic habet in capite stellam clare lucentem unam. In collo alteram parifulgore. In utrisque pennis quinas: Supra caudam unam. Omnino habet stellas.

Cygnus

23

Cepheus a tergo minoris arcti constitutus includitur arctico circulo a pedibus ad pectus: ut præter humeros & caput eius nihil occidere videatur: nec lôge abest a flexu draconis quem capire primum efficere videtur: Cepheus autem manibus vtrisq; protectis figuratur: tanto dissidet interuallo a pedibus arcti minoris quantum spaciū inter pedes cephei videntur. Huius caput Scorpione exorto occidere: cum Sagittatio exoriri videretur. Hic autem habet in capite stellas duas. in manu dextera unā. In cubito obscuram unam. in sinistra manu & in humero singulas. in dextero humero unam. in zona quæ medium eius diuidit corpus: tres stellæ clarae videntur. in latere dextro obscuram unam. in sinistro genu duas in vtrisq; pedibus singulæ. Supra pedes stellæ. 4. Hic totus oīno stellarum numero. xi.

Cepheus

Cassiopeia sedens in siliquastro collocata est; cuius sedilis; & ipsius cassiopeiarum pedes positi in ipsa circunductione circuli: qui arcticos vocatur: effigies autem corporis ad aestiuum circulum peruenit: quā capite & dextera manu tangit. Hanc prope medium diuidit circulus: is lacteus appellatur proxime cephei signum collocatum. Hæc occidens cum scorpio capite: cum sedili resupino ferri perspicitur. Exoriti autem cum sagittario. Huius in capite stella ostenditur una. in utroq; humero una. In mamma dextra clara una. In lumbis magna una. in sinistro femore duas. in genu una. in pede ipsius dextro una. in quadrato quo sella deformatur una. in utrisq; singulae claris cæteris lucetēs. Hæc igit est oīno stellarum. xiii.

Cassiopeia

Andromeda prope Cassiopeiam supra caput Piscis breui intervallo dissidente perspicitur collocata: manibus diuersis vincita; ut antiquis historiis est traditum: cuius caput equi Pegasi ventri coniungitur. Eadem enim stella ut umbilicis Pegasi & Andromedae caput appellatur. Huius medium pectus: & manum sinistram circulus astius dividit. Occidit autem cum pisce de duobus secido: quem Andromedae subiectum brachio supra diximus. Ex oriente Libra: & Scorpione capite priusq; reliquo corpore peruenit ad terram. Exoritur autem cum Piscibus: & Ariete. Haec ut supra diximus haber in capite stellam clare lucentem unam. In utroq; humero. i. In cubito dextro. i. In ipsa manu. i. In sinistro cubito: vel in brachio unam. In manu altera. In zona tres. Sup zonam quatuor. In utroq; gnu unam. In pedibus autem binas. Ita omnino est stellarum numerus. xxiii.

Andromeda.

Perseus. Huius sinistrum cius & humeri leuis: circulus estiuus a reliquo
corpe diuidit. Ipse manu dextra arctici circuli tangit: dextro pede ca
put aurige p̄mere velut currens videſ. Idē occidens Sagittario: & Capricor
no exorto inclinat ad caput versus: cum ariete: & TAURO rect⁹ exorit. HABET
autē in utroq; humero stellā vnā. In manu dextra clare lucentē vnā: qua fal
cem tenere dicis: quo telo Gorgonā interfecit. In sinistra alterā q̄ caput gor
gonis tenere existimat. HABET p̄terea in ventre stellam vnā. In lumbis alterā
in dextro femore vnā. Ad genu in tibia vnam. In pede vnam obscuram. In
sinistro femore vnam. In genu alteram. in tibia duas. in. sinistra manu quod
Gorgonis caput vocatur stellas quattuor: omnino est stellarum numerus.
xxvi. Caput eius & falx sine siderib⁹ apparēt. Hūc aratus cū diceret inter side
ra cyconis me nō figurari: acceperunt cōplurens eum puluerulentum accipere. Quod
si effet: dignior erat. Non cui idē ascriberet. Primi⁹ p̄ assidue est venatus &
semper in terra fuit. Deniq; adhuc inter sidera uenari videſ. Perseus autē qui
assidue volabat: nō pōt puluerem habere. Quid: q̄ id est cū vellet Aratus eū
currentem obscure significare: vsus ætholog⁹ consuetudine Aeconis mēnō
dixit: ætholi. n. cum volunt aliquē decurrere significare ceconisse dicunt id.
Quod aratus voluit demonstrare: non ut illū volantem assidue puluerulen
tum dicat. Quod a multis perperam est intellectum.

Perseus

Heniochus autem circulo astriō gānum sine præterea humero sīt
stro vsc̄ ad zonam diuiditur ab eo: quem supra Lacteum orbem di-
ximus. Huius dexter pes Tauri cornu sinistro stella coniungitur: id
est vna manu vt lora tenens figuratur. Cuius in hūero sinistro capra. In ma-
nu autem duo hædi stellis formati dicuntur. Totus autem pedib⁹ Persei sub-
iectus: caput habens contra vrsæ maiori aspectum. Hic occidere Sagitta-
rii: & Capricorni exortu videtur. Exorti autem Ophiulco & Engonali occi-
dente. Habet præterea stellam vnam in capite. In vtroq; humero vnam sed
in sinistro clariorem quæ vocatur capra. In vtroq; cubito vnam. In manu
duas: quæ hædi appellantur stellis prope occidentibus formati. Ita omni-
no sunt numero. xiii.

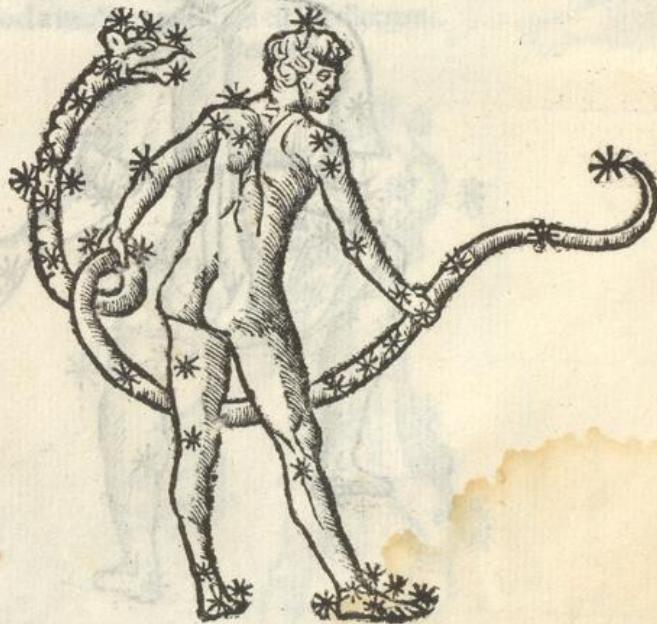
Auriga

E II

Ophiulcus inclinatus a capite: ut qui resupinari videtur manibus an-
guem tenere figuratus est. Huius autem humeri ab astriō circulo
dividuntur a reliquo corpore. Ipse genum sine ab æquinoctiali ter-
minatur circulo. Pede sinistro primis oculis: dextro autem testudini Scor-
pioni innexus. Anguis autem qui ab eo tenerit prope extremo ore corona
contingens medium precingit Ophiulcum: & cœda brevior; quæ superio-
re corpore qua manus sinistra ipsius signi figuratur: ita tamen ut extrema
cauda circulum æquinoctiale cum aquile cauda iungat. Occidens autem
exortu geminorum Canceris: & Leonis peruenit ad terram. Exoriens autem
cum Scorpione & sagittario appetet. Hic habet in capite stellam unam.
In utroq; humero singulas: in sinistra manu tres. In dextra manu quat-
tuor. In lumbis duas. In utroq; genu singulas. In dextro cruce unam;
in utroq; pede singulas: sed clariorem in dextro: itaq; est omnino stellarum
numerus. xxiiii. Anguis autem habet in summo capite stellas duas. Sub ca-
pite tres uno loco omnes. Ad manum ipsius Ophiulci sinistram duas. Sed
quæ maxime ad corpus eius accedit clariorem. Et in dorso anguis ad ipsam
corporis coniunctionem quinq;. Et in prima curvatura caudæ quatuor. In
secunda caput versus habet stellas sex. Ita est oīno stellarum numerus. xviii.

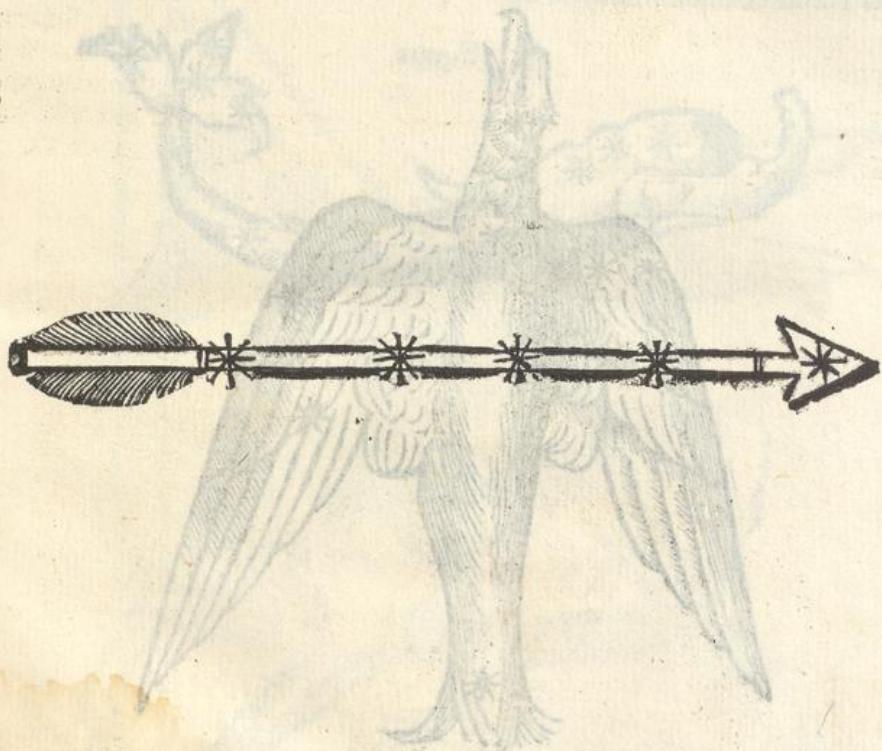
Serpentarius.

26

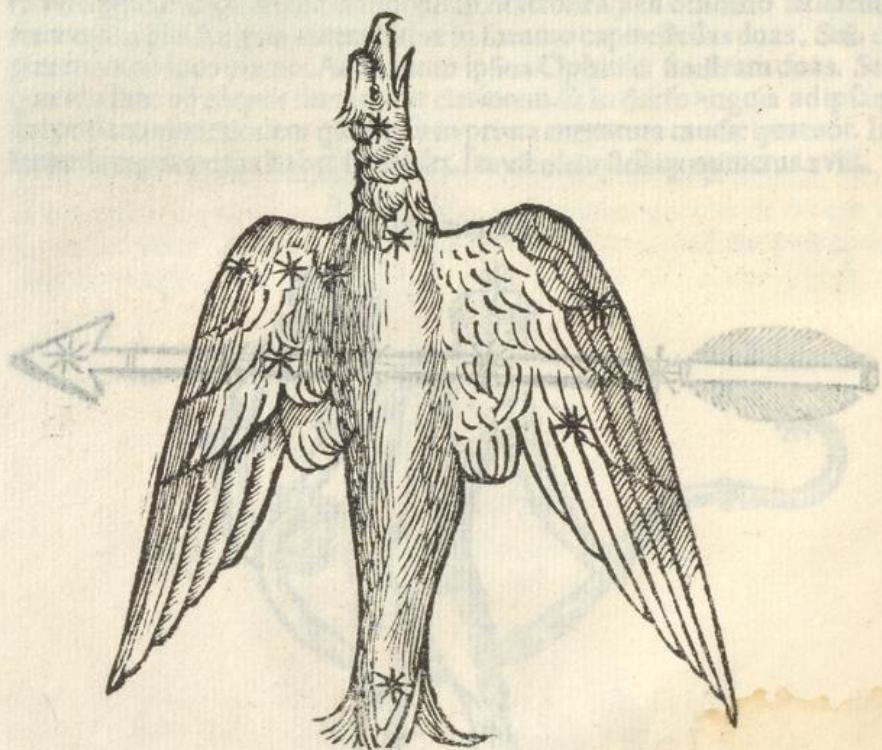
Sagitta inter duos circulos æstium & æquinoctialem signo Aquæ super posita diuiditur ab eo circulo; qui utroq; polo subiectus ad Cancerum: & Capricornum peruenit. Huius cacumen ad equi pectorum regionem spectat. Altera pars ad humeros Ophiulci tendit. Hæc occidit Virginis ortu. Oritur autem cù Scorpione. Habet omnino stellas quinq; quarum una in principio materiae: altera in medio: duæ reliquæ in eo loco quo ferrum soleret affigi: diuerse videntur.

sagittæ
Sagitta.

Aquila ala dextra non multum extra circulum æquinoctialem prodi-
te sinistra autem non longe a capite Ophiulci figurata vi detur: Præte-
re to strum eius a reliquo corpore diuidit circulus que supra diximus a Cā-
etro ad Capricornum peruenire: Media autem finitur ab eo: quem supra la-
stum orbem demonstrauimus esse. Hæc exerto leone occidit. Exoritur au-
tem cum Capricorno habens in capite stellam ynam. In utraq; penna vnā.
In cauda vnam. Itaq; omnino sunt. viii.

Aquila

Delphin non longe ab Aquile signo figuratur: in curuacione caudæ
quissimæ æquinoctialis circuli circunductione tangit: capite prope co/
tingens equi pegasi rostrum. Hic exoritur cuī Sagittarii posteriore parte. Oc/
cidit autem cum Virgo exorta est a capite. Habet autem in capite stellas du/
as. Supra caput ad verticem duas alias. Ad ea quæ in ventre velut penne vi/
detur habet stellas tres. In scapulis vnam. In cauda duas. Itaq; omnino sūt
stellæ numero decem.

Delphin.

Delphin.

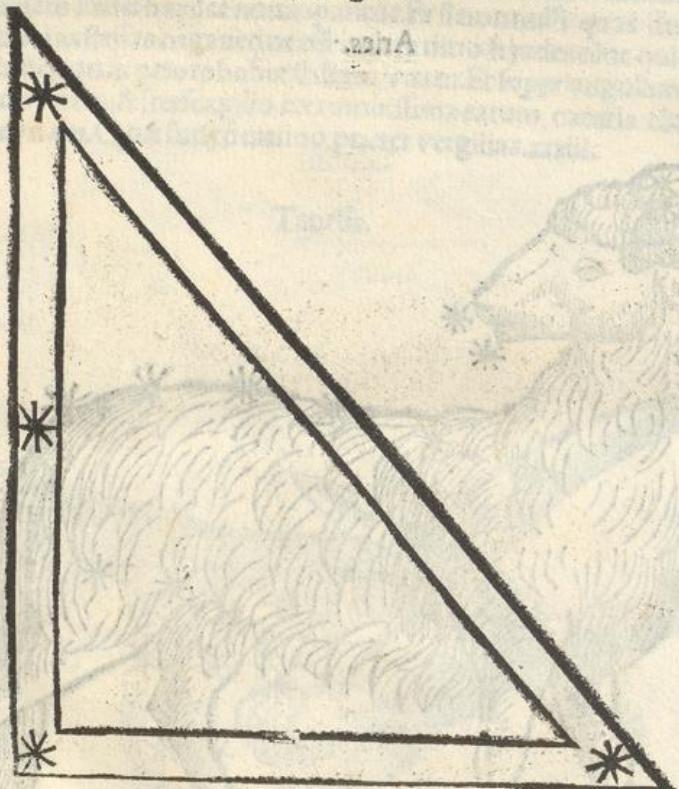
E Quis arctium circulum spectans pedibus æstiuo orbe nitit exente
mo ore caput delphini tangere videtur; Aquarii manu dextrâ cerui
ci sua coniungens: & utriscq; piscibus clausus quos in. xii. signis po
stea demonstrabimus. Huius in stellis corpus apparet usq; ad umbilicum de
formatum. Qui occidit cum Pisce de duobus primo; qui supra tergum eius
est fixus. Exoritur cum Aquario toto: & Pisces: cu; quo occidit: & manu aqua
rii dextra. Hic habet in rostro stellas duas obscuras. In capite unam. In ma
xilla unam. In utriscq; autib; singulas. In cervicibus quatuor obscuras: sed
maxime lucet quæ capiti proxima apparet. In humero claram unam. In pe
ctore unam. In scapilio unam. In umbilico novissimum unam: quæ An
dromedæ vocatur. In genibus utriscq; singulas. In utriscq; poplitibus singu
las. Ita sunt omnino numero. xx.

Equus.

Oletoton autem ut in triangulum deformatur; et quis quodammodo lateribus duobus: uno breuiore sed ppe æquali reliquis. Inter æstiuū & æquinoctialem circulum supra caput Arietis: non longe ab Andro medæ dextro crure: & Presci manu sinistra collocatum. Cum Ariete tota occidens. Exoriens autem cum eiusdem dimidia priore parte. Habet autem stellam: in unoquoq; angulo & una in medio basis.

Triangulus

G

Nunc protinus duo decim signorum figuracionem dicemus. Quoniam est princeps Aries in aequinoctiali circulo consistens: caput ad exortum hinc eversum. Occides a primis pedibus: & exortes: caput infra triangulum quod supra diximus tenens collo catum: pedibus prope contingens caput Pistrinis. Habet autem in capite stellam unam. In cornibus tres. In cervice tres. In pede proprio deprimis unam. Interscapilio quattuor. In cauda unam: sub venere unam. In lumbis tres. In pede posteriori unam. Quae sunt omnino numero. xviii.

zalognus T

Aries.

29

Taurus ad exortum signorum dimidia parte collo catfis: ut incipere genu ac defigere ad terram videtur. Caput eo dem habens attentii. Genua eius reliquo corpore dividit circulus a quinoctialis cornu sinistro: ut super diximus coniungitur cum sinistro pede eius: qui Autiga appellatur. Inter huius finitionem corporis: & Arietis caudam stellæ sunt: quas Vergilius nostri Graeci autem Pleidas appellant. Hic aures oecidit: & exortus. Habet in cornibus singulas stellas. sed in sinistro clariorem. Vtriusque oculis singulas. In fronte media una. Ex quibus locis cornua nascuntur singulas. quæ septem stellæ hyades nuncupantur. Et si non nulli quas duas diximus nouissimas stellas negauerint esse: ut omnino hyades essent quinq. Praeterea in sinistro genu priore habet stellam unam. Et super unguis unam. In dextro genu unam: & iterum capilio tres: nouissima eatum cæteris clariorem. In pectore unam. Quæ sunt omnino præter vergilias. xxxiii.

Taurus.

G ii

Geminis ab Aurigæ parte dextra supra Orionem collocati videntur; ita tamen: ut orion inter Taurum & geminos sit constitutus: capita eorum diuiduntur a reliquo corpore: circulo eo: qui astrium diffinire supra est dictus. Ita ut complexa corpora inter se tenentes. Occidant directi a pedibus. Exorisur autem inclinati: ut iacētes. Sed is: qui Cancer est proximus: habet in capite stellam unam claram. In utrisque humeris singulas claras. In dextro cubito unam. In genibus utrisque singulas. In pedibus utrisque singulas. Alter autem in capite unam. In sinistro humero unam. In dextro alteram. In utrisque manibus singulas. in dextro genu una in sinistro genu alteram. in pedibus utrisque singulas &. infra sinistrum pedem unam quæ tropus appellatur: & sunt. xviii.

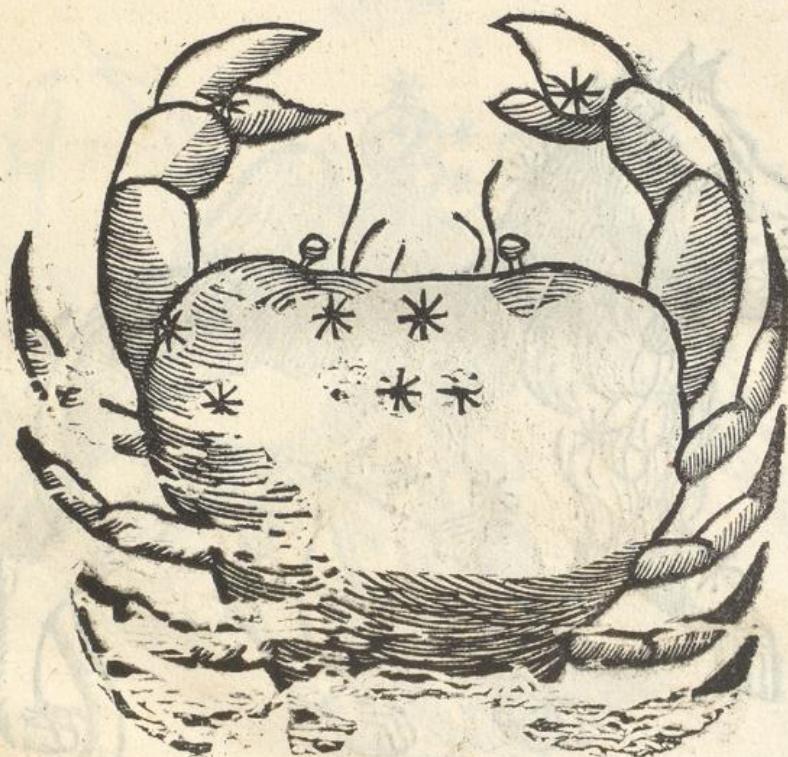
Gemini

ii 3

Ancer. Hunc medium diuidit circulus astiuus ad Leonis exortus spectantem; paululum supra caput hydre collocatum. Occidente: & exorientem posteriore corporis parte. Hic autem haber in ipsa te sta stellas duas: quæ asini vocantur: de quibus ante diximus. In pedibus de xtris singulas obscuras. In sinistro pede primo duas. In secundo duas ob, scuras. In tertio vnam. In quarto primo vnam obscuram. In ore vnam. In ea quæ chela dexterior dicitur tres similes: non grandes. In sinistra similes duas. Et ita est omnino stellarum numerus. ix.

Cancer

LEo spectans ad occasum supra corpus hydrae a capite : qua Cancer
instat: usque ad medianam partem eius constitutus medius estiuo cir-
culo diuiditur: ut sub ipso orbe priores pedes habeat collocatos.
Occidens a capite: & exoriens: Hic habet in capite stellas tres. In cœnicio
duas in pectore unam. Intercapilio tres. In media cauda unam. In extre-
ma alteram magnam. Sub pectore duas. In pede priore unam claram. In
ventre claram unam. Et infra alteram magnam unam. In lumbis unam.
In posteriore genu unam. In pede posteriore claram unam. Erita est omni-
no numerus stellarum. xxvii.

Leo

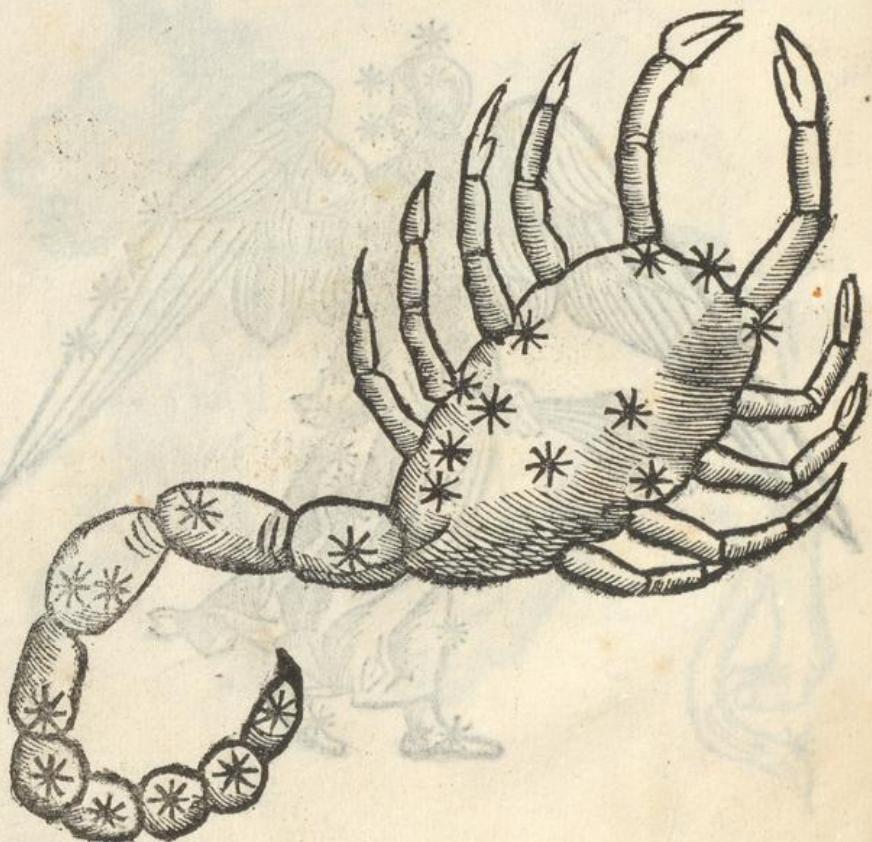
Orgo infra pedes Boetis collocata: capite posteriore partem Leonis: dextra manu circulum astivalem tangit: ac inferiorem partem corporis: supra Cotuum: & Hydræ caudam habet perspicitur. Occidens capite priusq[ue] reliquis membris. Huius in capite et stella una obscura. In vtrisq[ue] humeris singule. In vtrisq[ue] pennis binæ: quarum una stella quæ est in dextra penna ad humerum defixa prorrigat vocatur. Præterea habet in utrisq[ue] manibus singulas stellas: quarum una: quæ est in dextra manu: maior: & clarior conspicitur. In veste autem habet passim dispositas stellas septem. In vtrisq[ue] pedibus singulas. Omnino stellarum numerus. xxvi.

Virgo

SCorpii prior pars quæ Chele dicitur ita premitur ab æquinoctiali circulo; ut cum sustinere videatur. Ipse autem pedibus ophiulci de quo supra diximus subditus extrema cauda circulum hyemalem cōtingere videtur. Neq; longe est ab eo; quod pro hostia Centaurus ferre prospicitur. Occidit autem inclinato capite; ex oriente erectus a chelis. Hic habet stellas in his quæ chele dicuntur in unaquaq; earum binas: ex quibus prime sunt clariores. Præterea habet in fronte stellas tres: quarum media est clarissima; intercapilio tres. In ventre duas: In cauda quinq;. In acumine ipso quo percutere existimatur duas. Omnino stellarum. xxvii.

Scorpius

Sagittarius autem spectans ad occasum: Centauri corpore figurae
velut mittere sagittas: incipiens a pedibus usque ad humeros. In hys
mali circulo collocatus ita: ut caput eius solum extra eum cireulum:
quem supra diximus apparere videatur: cuius arcus lacteo circulo medius di-
uiditur: ante pedes eius est quædam corona stellis effecta: de qua prius dixi-
mus. Hic preceps occidit. Exortus directus. Habet autem in capite stellas du-
as. In arcu duas. In sagitta unam. In dextro cubito unam. In manu priori
unam. In ventre unam. Interscapitulo duas. In cauda unam. In priori genu
unam. In pede unam. in inferiori genu unam. in pollice unam. Omnino ies-
t stellarum quindecim. Corona autem Centauri est stellarum. xxxi.

Sagittarius

Apricornus ad occasum spectans; & totus in zodiaco circulo des-
format: cauda; & toto corpore medius diui ditur ab hyemali cir-
culo: suppositus. Aquarii manui sinistrae: occidit autem preceps:
exoritur autem directus. Sed habet stellam i naso vnam. Infra ceruicē vnā.
In pectore duas. In priore pede vnam. In priore eodem alteram. Intersca-
pilio habet stellas septem. In ventre septem. In cauda duas. Et est omnino
stel. arum. xxviii.

Capricornus.

Aquarius habet pedes in hyemali circulo fixos: manum autem sinistram usq; ad Capricorni porrigena tergum dextram iubae pegasum prope contingens: spectat ad exortum: qui cum ita sit figuratus: nescire est eum corpore prope resupitato videri. Effusio aquae peruenit ad eum pisces qui solitarius figuratur: de quo posterius dicemus. Sed Aquarius & occidit: & exoritur capite priusquam reliquis membris. Hic habet in capite stellulas duas obscuras. In utrilibus humeris singulas magnas. In sinistro cubito unam grandem. In manu priori unam. In utrilibus mammis singulas obscuras. In lumbo interiori unam. In utrilibus genibus singulas. In dextro cruce unam. In utrilibus pedibus singulas. Omnia est stellarum quatuordecim. Effusio aquae cum Aquario ipso est stellarum. xlvi. Sed in his omnibus privata: & nouissima clara.

Aquarius.

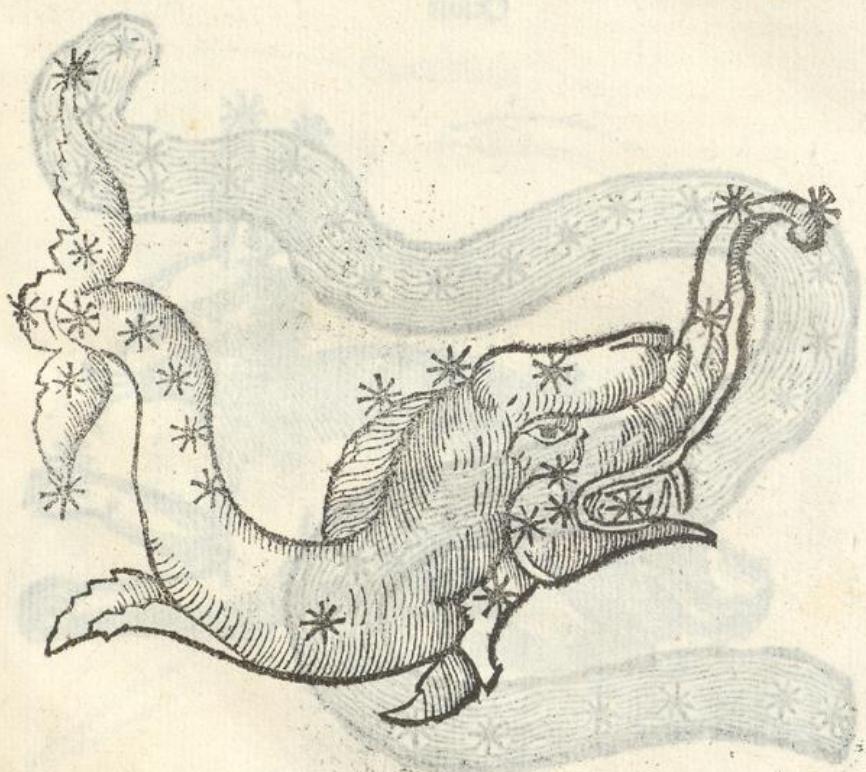
Ices Horum alter Notus: alter Boreus appellatur. ideoq; q; vnuis eo,
Prum: qui Boreus dicitur: inter æquinoctialem & æstuum circuitū sub
 Andromadæ brachio collocatus: & arcticum polum spectans consti-
 tuit: alter autem est in zodiaco circulo extremo sub scapulis equi: non lon-
 ge ab æquinoctiali circulo collocatus spectans ad occasum. Hi pisces qui/
 busdam stellis ut lineola ab arietis pede primo coniunguntur: quorum in
 senior ante occidet: & exorti videtur. Habet autem stellas. xxxiii. Et Boreus
 omnino duo decim. Coniunctio eorum habet ad aquilonem spectans stel-
 las tres: ad alteram partem tres. Ad exortum tres. in cõmissura tres: omni-
 no duo decim. Horum coniunctionem: quæ a pede arietis primo noratur
 atatus græce. Cicero nodum coelestem dicit: qui veraq; volunt
 significare: eum nodum non solum piscium: sed etiam totius sphærae esse:
 quo enim loco est circulus ab arietis pede Mesembrinos dicitur: qui meridē
 significat: & quo loco is circulus. Mesembrinos coniungitur: & transit æq;
 noctiale circuitū in ipsa coniunctione circulorum nodus piscis significat:
 quia tū non modo nodum piscium sed etiā coelestium nodum appellauerūt.

Pisces.

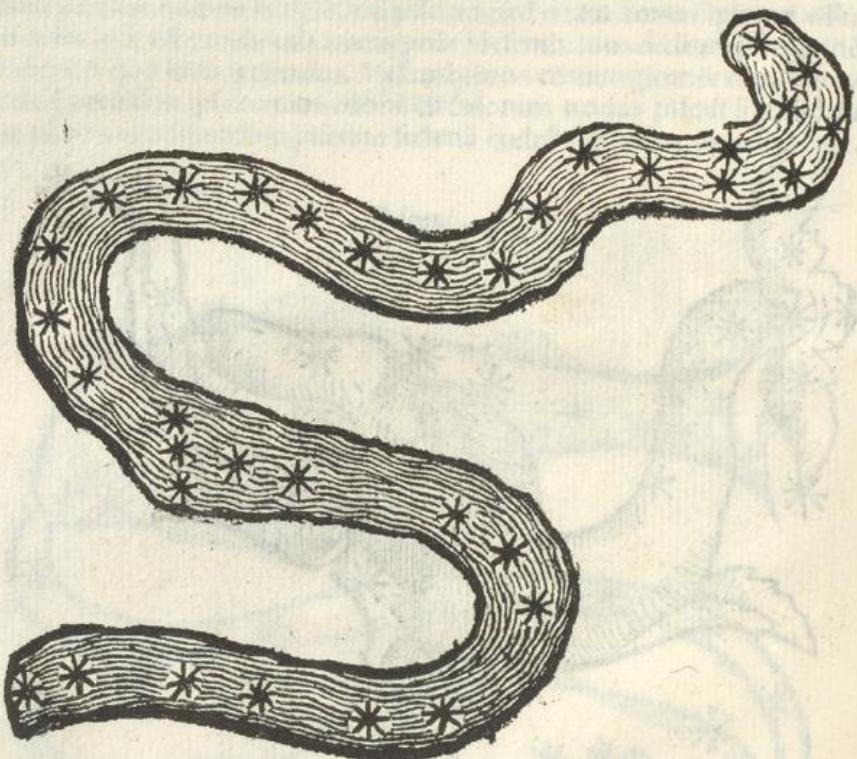
Pistris a media cauda dividitur ab hyemali circulo spectans ad exortum:
Postro prope posteriorem arietis pedem iungens: huius priorem par-
tem corporis: quæ spectat ad exortum prope alluere flumen. Eridani
videtur. Hæc cedit exorto Cancro: & Leone: exoritur autem cum Centauro
& Geminis: sed haberet in extrema cauda stellas duas obscuras. Ab eo loco usq;
ad reliq' corporis curvaturam quinque. Sub ventre sex. Omnia sunt. xxii.

Cetus

Eridanus a sinistro pede' proiectus Orionis: & perueniens usq; ad pistricem: rursus diffunditur usq; ad leporis pedes: & protinus ad Antarticum tendit circulum. Huius figuraionem circulus hyemalis dividit ab eo loco: quo prope coniungitor cero. Hic Scorpione & Sagittario exorto occidere. Exoriri autem cum Geminis: & Cancro viderur. Habet autem stellas in prima curvatura tres. In secunda tres. Item in tertia usq; ad nouissimum septem. Omnino est stellarum numero. xxxiiii.

Eridanus.

25

Epus autem infra sinistrum pedem Orionis per hyemalem circulum
fugiens: ab eo inferiore parte corporis divisum. Occidit sagittario
exerto: oritur cum Leone. Habet autem stellas in utrisque auribus sim-
plices. In corpore passim dispositas duas. In pedibus prioribus singulas. Et
ita est omnino stellarum. xii.

Lepus

Oho

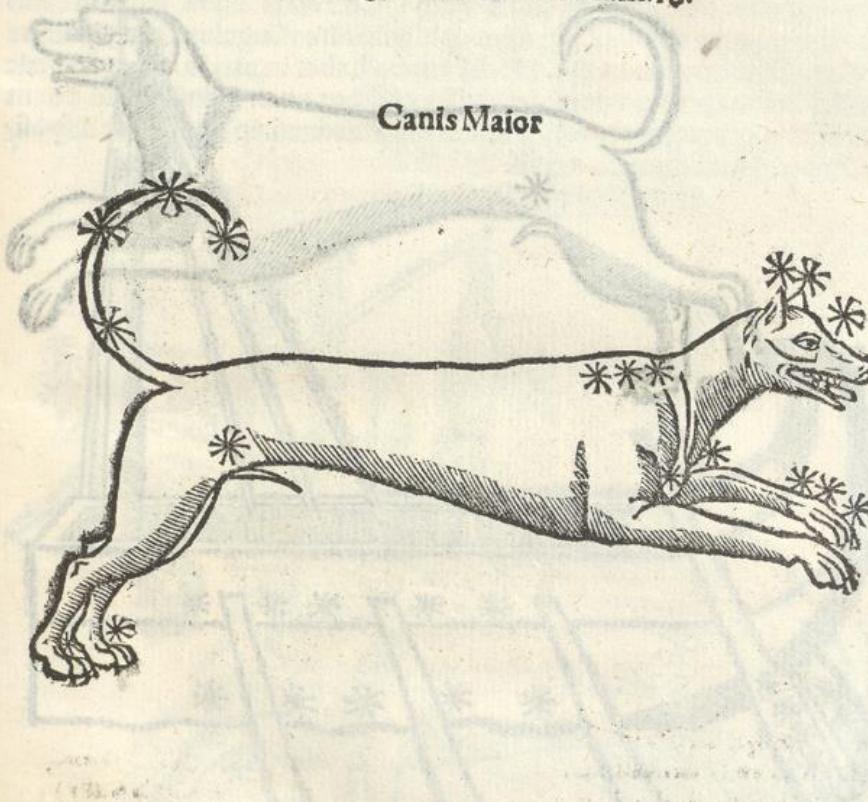

O Rion. Hunc a zona & reliquo corpore atque in otialiis circulis diuidit cum Tauro decessantem collocatum: dextra manu clavam tenebentem: & incinctum ense spectantem ad occasum: & occidentem exorra Scorpionis posteriore parte: & Sagittario ex oriente: cuī Cāro autem toto corpore pariter exurgentem. Hic habet in capite stellas tres claras. in utrisq; humeris singulas. In cubito dextro obscuram vnam. in manu similem vnam. In zona tres in eo quo gladius eius deformatur tres obscuras. in utriusq; genibus singulas claras. in pedibus singulas obscuras. Orionis sunt. xxxviii.

Orion

Anis lepotem fugientem cōsequens posterioribus pedibus diuidit ab hyemali circulo: pedem dextrum Orionis pene suo capite coniungens: capite ad occasum spectans sed caput ad æquinoctialem circulum trahit. Occidit oriente sagittario: exoriens autem cū cancero. Hic canis habet in lingua stellam unam: quæ canis appellatur. In capite aurē alteram: quam nonnulli syrion appellant: de quo primum diximus. Præterea habet in vrisq; auribus obscuras singulas. In pectore duas. In pede prior tre. Inter scapilio tres. In sinistro fibro unam. In pede posteriore unam. In pede dextro unam. In cauda quatuor. Omnia sunt. 18.

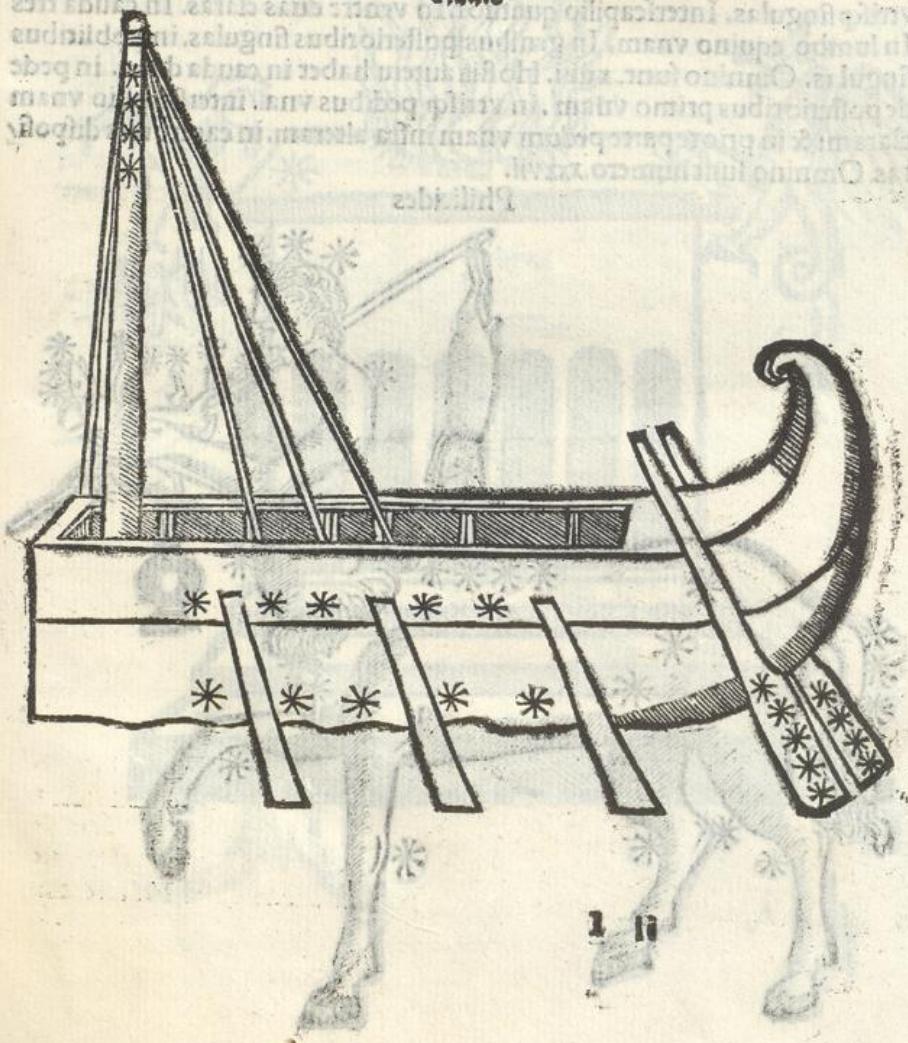
Rocyon. Hic in lacteo circulo defixis pedibus æquinoctialeum circulum tangit. Spectat ad occasum ut inter geminos & cancrum constitutus: qui q̄ ante maiore canem exoritur procyō est appellatus. Hic autem occidit exortu capricorni: exoritur cum leone: & habet vñstellā in capite: & aliā in pectore. In lumbo vñstā: Sed est omnino stellarū numerus. 3.

Lanis Minor

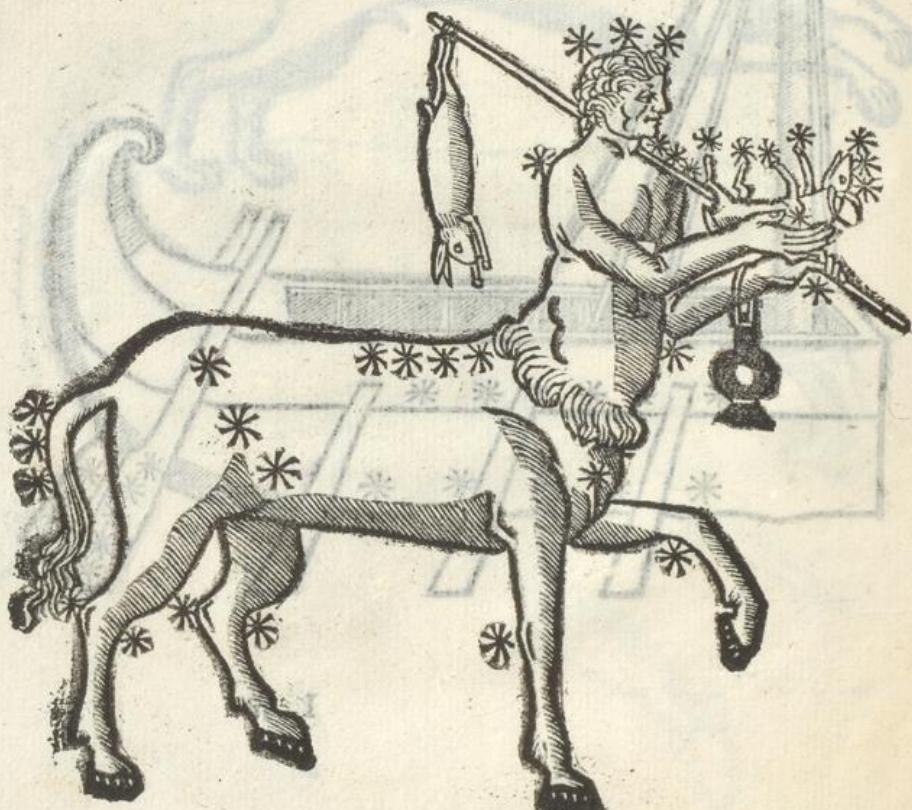
Rgo. Huius puppis hyemalem circulum & maioris canis caudam contingens inferiore parte; nouissime nauis inclinata. Antarticum circulum tangit. Occidens Sagittario: & capricorno exorto ut in mari collocata exoriens cum virgine: & chelis. Haec habet in puppi ad singula gubernacula: ad primum stellas quinq: Ad alteram quatuor. Circum carinam quinq: & sub reiectum quinq: Ad malum quatuor. Ita tota est stellarum. xxiii. Quae quare non sit tota in mundo collocata; prius diximus.

Nauis

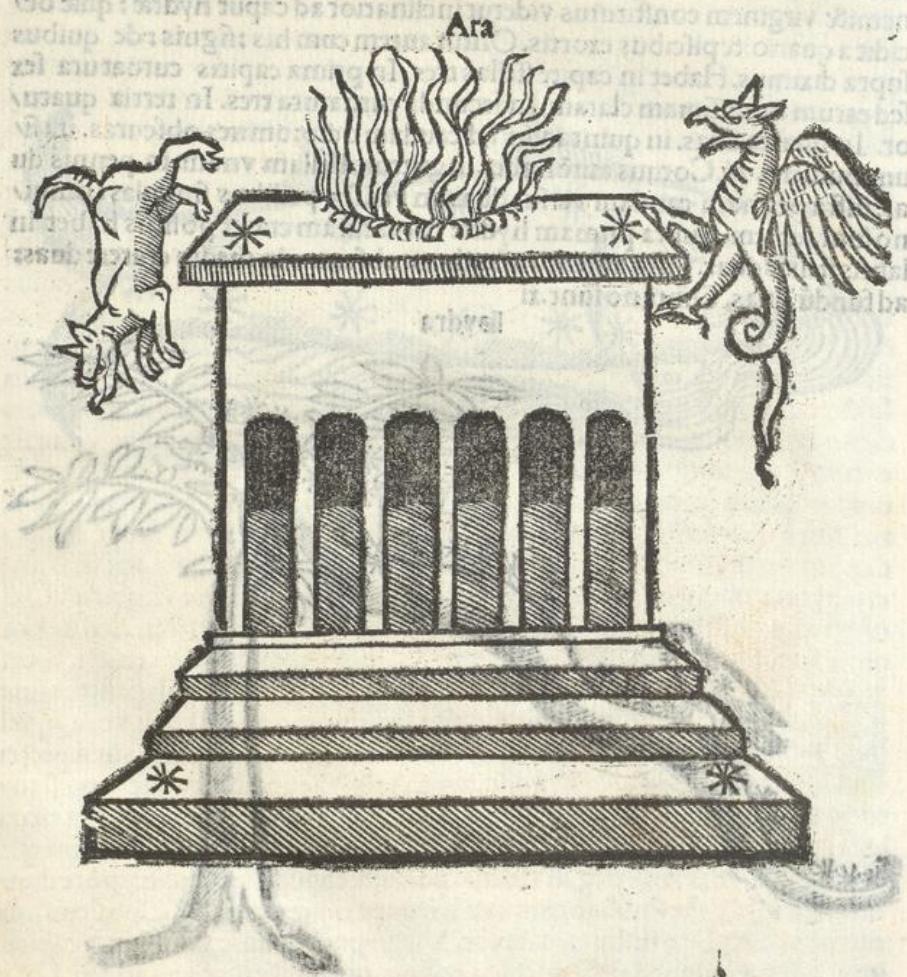

Antaurus. Hic ita figuratur: Ut in antarctico circulo niti pedibus humeris hyemalem sustinere videatur: capite prope caudā hydri cōiungens: hostiam dextra manu tenens supinam: quæ pedibus: & extremitate ore circulum hyemalem tangit inter eum & antarcticum orbem collocaram. Cetauri autem crura a reliquo corpore dividit circulus: qui lacteus appellatur. Hic spectans ad ottus signum: totus occidit a quo rīo & piscibus exortis. Exoritur autem est scorpione & sagittario. Habet autem stellas supra caput tres obscuras. In utrisque humeris singulas claras. In cubito sinistro unam. In manu unam. In medio pectore equino unam. In prioribus poplitibus utrisque singulas. Interscapilio quatuor. In ventre duas claras. In cauda tres. In lumbo equino unam. In genibus posterioribus singulas. In poplitibus singulas. Omnia sunt. xxiii. Hostia autem habet in cauda duas. in pede de posterioribus primo unam. in utrisque pedibus una. interscapilio unam claram: & in priore parte pedum unam infra alteram. in capite tres dispositas. Omnia sunt numero. xxxvii.

Philirides

Ara antarcticum circulum prope tangens inter hostiæ caput & scutum pionis caudam extremam collocatur. Occidens arietis exortus extensis cum capricorno. Hæc habet in summo cacumine circuli; ubi formatur stellas duas; & in imo alteras. Et ita est omnino stellarum. iiii.

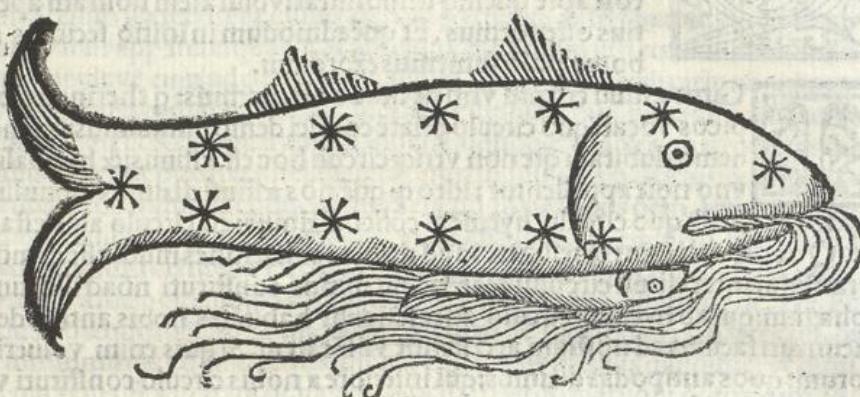
Hydra trium signorum longitudinem occupans caneri; leonis & virginis: inter æquinoctialem circulum & hyemalem collocatur. Ita tamen ut caput eius contendens ad signum id: quod procyon vocatur; & totius hydræ proprie quarta pars inter æstiuum & æquinoctialem circulum videatur. Cauda autem extrema pene centauri caput tegens: sustinet in dorso Corum rostro corpus eius tangentem: & toto corpore ad craterem tendentem: qui satis longo disidente intervallo prope inter leonem: & virginem constitutus videtur inclinatio ad caput hydræ: que occidit a quo: & piscibus exortis. Ofitur autem cum his: signis: de quibus supra diximus. Habet in capite stellas tres. In prima capitinis curuatura sex sed earum nouissimam claram. In secunda curuatura tres. In tertia quatuor. In quastra duas. in quinta usq; ad caudam octo: omnes obscuras. ita sunt numero. 26. Coruus autem habet in grotte stellam unam. in pennis duabus. infra pennam caudam versus duas. in utrisque pedibus singulas: omnino sunt septem. Supra primam hydræ curuaturam crater positus habet in labris stellas duas. infra autem ansas duas. obscuras in medio crateris duas: ad fundū duas. Omnino sunt. xl.

Hydra

Piscis autem qui notus dicitur inter hyemalem: & Antarcticum circulum media regione collocatus spectare ad exortum videretur inter capricornum: & aquarium ore excipiens aquam: quae funditur ab aquario. Hic occidit oriente Cancro. Exortus autem cum piscibus. Sed est stellatum omnino. xii.

Piscis

Que adfigurationem siderum pertinent: ad hunc finem nobis erunt dicta. Reliqua protinus dicemus.

Clarissimi virti Higinii de quinque circulo rum inter corpora cælestia notatione & planetis. Liber quartus & vltimus.

Voniam in initio sphære circuli quinque quo efficeretur ostendimus neque eos corpore siderum innominavimus: & si duo nouissimi nihil ad solis cursum primit: hoc est arcticos & antarcticos de mediis dicemus. iii. Sed qm aratus quattuor circulis spæram plurimi valere dicit: neque eorum aperte quemque demonstrat: volūtatem nostram aperiū ostendemus. Et queadmodum in initio fecimus a boreo polo sumemus exordium.

Gitur æstiu*s* circulū vns de quinque esse dicemus: quod therinos tropicos vocat quo circulo estate confici demonstrauimus: & si nō nemo dubitat: quod non vtricque circuli hoc est æstiu*s*: & hyemalis vno nole appellantur: ideo quod quē nos æstiu*s* diximus nō nullis hyemalis fiat: & quo circulo hyemem confici diximus: eo circulo aliis estas sit. Quod si voluerint intelligere id ad nostras collationes missi*di* esse demostriat*s*: qui inter æstiu*s* circulū: & arcticum sumus constituti nō ad illorum sphæram: qui ab hyemali circulo antarcticum habitates nobis antipodes dicuntur: facilitus ad nostram accesserint volūtatem. Si quis enim voluerit eorum: quos antipodas diximus: qui inferiore a nobis circulo constituti vindentur sphærā facere: nō immerito nostris hyemalē sibi æstiu*s* circulū finxit: Aut si quis scriptorum eorum mentionem faciens obscure voluerit antipodas demonstrare: & dixerit quibusc in capricorno æstas summa. aut in Cancero hyems maxima fiat: nō imperita rōne acutissime dixisse videbitur. Quod cūque enim nostris circulis contrarium dixerit: id illis erit rectum. Sed ne longiore sermone preter consuetudinem utramur: ad inc̄ptum reuertamur.

Nextiū circulo de quo primum dicere instituimus hec signa siue partes eorum spiculatur. Capita gemino*s* aurigae genu vtricque: vel finistrum Persei crus: & humerus sinister. Andromeda aut a pectore. sed manu sinistra diuiditur. Atque ita euenit ut caput eius cū totō pectore. & manu dextra videatur esse: inter æstiu*s*: & æquinoctiale circulum: reliquum autem inter æstiu*s*: & arcticum finem. Præterea in eodem æstiu*s* circulo: pedes equi pegasi videtur positi: & caput a reliquo corpore diuiditur oloris: & alae sinistrioris: ut volantis pars non magna. Ophelcus humeris: ut circulum sustinere videtur. Virgo prope hunc continges a capite. Inter hunc & æquinoctiale circulos collo cata est ut fulgens ad austriū. Leo a pectore ad lumbos diuidit: ut caput eius: & corporis supiora cruribus pars: inter hunc & arcticum circulum videatur. inferior autē pars inter æstiu*s*

& æquinoctialem circulum. Cancer aut sic diuiditur medius: ut inter duos oculos eius: circulus traiectus existimetur. In his signis: & hoc (ut ante diximus) circulo cum vehitur sol: evenit nobis: qui hæc inclinatione l'mundi vrimur: ut sint diei de partibus octo partes. v. Noctis autem tres. Neq; ita tamen ut ex horologii: sed ex spate ratione. Cum enim sphæram ita consti tueris: ut circulus es: quæ arcticus vocatur semper appareat. Nunquam autem antarcticus exoriatur: atque ita sphæra est constituta: si voles circulum æstiuum diuidere in partes octo: ex his inuenies partes. v. in sphæra apparere: tres autem infra tanquam sub terra esse. At aliquis dixerit: cur sphærae circulos diuidamus in partes octo potius: q; duo decim: aut quot libuerit alias partes: hic non sphæram: sed se fallere hac ratione inuenietur porro arbitror. Si enim ita fecerit ex æstiuo circulo partes. xii. ex his partes. vii. & dimidium partis apparete: quattuor autem: & dimidium sub terra inueniet esse. Itaq; evenit ut cum ad octo partes addita dimidia sit: simili ratione ad partes quattuor: accedat par dimidia: & fiant supra terram partes septem & dimidium partis. Reliquum autem sub terra: quod est partes quattuor: & dimidium. Igitur oportet intelligere: ut non in minutis partibus: & dimidiis fiat: sed certis numeris conficiatur: ut evenit in partibus octo. Præterea qm sphæra diuisa in partes. xxx. evenit: ut ab æstiuo ad hyemalem sint partes octo: nimirum certe eos circulos diuidemus in partes octo. Præterea quoniam ab æstiuo circulo ad æquinoctialem sunt partes quattuor de. xxx. Et rursus ab æquinoctiali circulo ad hyemalem de partibus. xxx. partes. iii. & ita nihilominus æquinoctialis ipse per se circulus medius diuiditur: ut dimidia pars eius sit sub terra de partibus octo: partes quatuor: & totidem supra: & tota ratio ad octauam partem perueniat: non dubium est: quin rete diuidatur in partes octo. Præterea cum sol per hos circulos currens iter annum conficeret videatur: & ab omnium signorum octaua parte: ut posterius dicemus: incipiat exortiri: ut ad aliud signum transire: neq; illa alia parte signi vratur recte: ipsi quinq; circuli diuiduntur in partes octo. Præterea cum septem sidera a de eundem statum reuertantur: quibusdam placuit ut huiusmodi dies hodiernus fuerit in solis aut lunæ tempestate: eiusdem modi octauo anno sit futurus: vere sphæra quoq; diuidetur in partes octo. Præterea cum videamus octauo quoq; die eiusdem sideris horam primam: aut quamlibet deniq; esse ut cuius hodie fuerit hora prima eiusdem octaua quoq; futuram: verissimum est ipsam quoq; sphæram vnde hore sumunt diuidi in partes octo. Sed ne reliqua prætermittamus in hoc occupati: ad propositum reuertamur.

Ecundus ab æstiuo æquinoctialis est circulus: in quo Hæc signa: & partes eorum perspici possunt. Aries totus omnibus pedibus:

K

innixus videtur. Hunc autem Aratus omnium siderum celerimum esse demonstrat etiam minorem arcto; quæ breui spacio vertitur p̄stare id quod velit, esse sic poterimus vel facillime intelligere. Cum sit enim maximus circulus æquinoctialis in sp̄eras in eo q̄ aries ut affixus videatur; quomodo cuncti fuerint figuræ corporum collocaçæ; vt ad eundem circulum perueniant necesse est semel verti sp̄aram. Quo cum fiat; & aries in maximo circulo; & eodem tempore ad locum; quo sidera reliqua perueniant; necesse est ei celerimum dici; sed nos ad circuli effectionem veniem?; & reliqua dicemus in eodem; tauri genua ut fixa perspiciuntur; & si nonnulli ita finxere; ut uno genu hoc est dextro mixus; sinistro prope pede contingere videatur. De hoc in medio relinquemus. Sed in eodem circulo. zona Orionis ut ipso circulo p̄cinctus existimetur. Hydra flexu a capite primo ut ceruicibus erectis cancerū contingere videatur; & ex inferiore corpore hydræ crater cum coruo velut fixus esse circulo, conspicitur. Item pauca stellæ chelatum; eodem adiunguntur. Ophiuchi genua eodem circulo a reliquo diuiduntur. Aquila sinistrore penna pene eum contingens figurata est. Eodemq; circulo caput pegasi cum ceruicibus nititur. His corporibus signorum æquinoctialis circulus finitur. Quo sol cum peruerterit bis vno anno conficitur æquinoctium; hoc est in ariete; & chelis. In hac enim parte sp̄are & veræ autumnus cōfici exanimatur. Ita ut ver sit in ariete; autumnus i priore parte scorponis. Quod signum nonnulli libram dixerunt; per hunc circulum transiens sol ab arietate ad chelas; efficit sex mensū diem his locis; qui intra arcticū videntur orbem. Non enim autem his; qui antarctico circulo sūt clausi. Quare magis his locis nemo potest durare. Et rursus ab autumo usq; ad Vēt; hoc est a chelas usq; ad arietem perueniens efficit his locis sex mensibus perpetuis diem; in quibus ante noctem demonstrauimus. Econtratio autem noctem his; qui boreo polo sunt proximi. Sed he hoc ante diximus. Neq; enim mitū est hac collatio ne sphæra id euenire. Erecto enim boreo polo neq; vñquam occidente euenit; vt corpora quæq; quæ ei proxima sunt circulo sero occidere videantur. Id ex hoc intelligere licebit. Cū in his partibus sp̄era habitetur; q̄ pars est ab æstiuo circulo a dorbē; qui arcticos vocatur; & de arctico circulo hoc est de duabus vrsis; & draconis caput draconis maxime nisi ipso circulo videatur; ita ut his; qui engonasin vocatur inter æstiuo; & arcticū locatus; caput draconis premere intelligatur; q̄cūq; ut ante diximus ad ipsum caput draconis habitant; ita longo die vtuntur ut de eis ne. iii. quidem horæ pars in una quaq; nocte his obtingat. Itaq; Aratus ait.

esse de
quod
noscit
modo;
paueni
circu
le e c
cemas
r uno
e hoc
culo p
ancu
velut
angu
terio
egali
alushi
hoc
ceti
Quod
arie
ot/
s his
chelis
in q
i bo
e col
ente
dean
pas
hoc
vi
ca
put
ars

Item Cicer o dicit: quod caput hic paulum sese subitoq; recōdit: ortus vbi: atq; obitus parte admiscentur in vna. De hoc Homerus quoq; in odissea ita breuem noctem esle dicit: vt pastores cum alii exigant: alii reducant pecus: possit alius aliū audire: cū vnus propter noctem pecus reducat: alter ppter lucem exigar: sed nos ad propositum revertamur.

Tertius ab æstiuo circulo: qui hyemalis vocatur: his corporibus: & eodem partibus finitur. Nam medium Capricornum diuidens: & pedes aquati: per caudam pisticis: vt trajectus videtur. Diuidit etiam leporem fugientem a erubus: & quadam parte corporis: & canis sequentis pedes: & nauis ipsius puppim: Centauriq; cervices a reliquo corpore diuidit. Scorpionis extrema cauda: q; acumen vocatur: eodem circulo coniungitur. Sagitarii arctis eodem orbe deformatur. Huius orbis infra terram sunt de partibus octo: partes quinq; supra terram autem tres. Itaq; sit brevior dies nocte ut ante demonstrauimus.

Quartum circulum zo diacum esse Aratus demonstrat: de quo ante diximus: & posterius dicemus. Sed Aratus non: vt reliqui astrologi ab Ariete duodecim signa demonstrat: hoc est vere incipiente: sed a Cancro hoc est ipsa æstate. Nos autem (quoniam ab ariete incipimus) ita proutinus dicemus. In hoc enim circulo sic duodecim signa figurantur: Aries: Taurus: Gemini. In his tribus signis ver demonstratur: & æquinoctium vernum. Cancer: Leo: Virgo. In hic signis maxime æstas cōficitur. Sed sol incipit a Virgine iam transire ad æquinoctium autumnale Chelæ. Scotplus: Sagittarius. In his tribus signis autumnus efficitur: & æquinoctium autunnale Capricornus: aquarius: Pisces. In his tribus signis sol hyemem conficeret. demonstratur. Et si nulla sunt signa. xii. sed. xi. ideo quod Scorpio magnitudine sui corporis duorum locum occupat signorum. E quibus prior pars chelæ: reliqua autē Scorpio: vocatur. Prior enim astrologi cum omnes res ad. xii. partes reuocatur: vt menses: & horas: & latitudinem signorum. Itaq; de signa: per quæ res omnes significantur duodecim voluerunt esse.

Bed quoniam septem circulis in prohemio propositis: de quatuor circulis mentionem fecimus: ne septem ex ordine demonstratis: aliquid a nobis obscurius dictum videatur de septem superant. iii. arcticos: antarticos: & ille: qui Lacteus vocatur. Itaq; de his dicere incipiimus. Arcticon igitur orbem sustinet caput draconis cum reliqua corporis parte. Cepheus autem pectore suo circulum iungit: eodem orbe nitunt & pedes maioris Vtæ. Præterea sedile cassio peia: cū pedibus eius nitit ipsi circulo:

& de destro pede: genuq; sinistro: & pedis prioribus digitis eius: qui engo/na in vocatur: & manus sinistra boetis exteriori parte circuli peruenit coniuncta. Ad antarticon autem circulum peruenit extrema nauis Argo: pe desq; Centauri posteriores adiunguntur priores autem prope contingere. Et arat videtur prope affixa. Eridaniq; fluminis extrema significatio.

Reliquum est nobis diffinire quem supra Lacteum orbem demon strauimus. Ipse enim diuidit Oloris extremam sinistram pennam: quæ extra æstuum peruenit finem. Præterea transit manum dextræ Persei: & ab humero sinistro Aurigæ perueniens sub manum eius dextram Et geminorum genua & pedes eius signi: quod procyon vocatur. Hic diuidens æquinoctialem: & estuum circulum: tagit extreum finem malis: qui in argo naue defixus videtur. Deinde rufus reuertens genua Centauri diuidit a reliquo corpore: & extremam caudam terminat Scorpionis: & arcu medium Sagittarii: & aquile dimidiad partem per eius transiens pennas.

Quoniam de hiscibis exposuimus ordine: mundi rationem: & quemadmodum moueat protinus dicemus: & induodecim signorum exortu: quæ deinde corpora consequantur: & quæ perueniant ad occasum. Contienit nobis mundum ab exortu ad occasum conuerti. Ideo q; videmus stellas exorientes ad occidentem conuerti. Sic enim pri mū poterimus scire: quid sit exortus: & qui occasus. Si quis enim no strum aliquis astiterit contra exorientem solem necesse est arctos a nobis a sinistris partibus esse. Cum id ita fiat: illud quoq; necesse est: ut omnia e de xtris partibus exorta: in sinistris occidere videantur: de quo & ante diximus. Igitur cum videamus stellas exorti: & occideret necesse est mundum quoq; cum stellis veri. Sed nonnulli aiunt nihilominus id venire posse: vt si stante mundo stellæ exoriantur: & occidant: quod fieri non potest. Si enim stellæ vagæ feruntur: neq; mundus ipse voluit: non possunt corpora stellis figurata in columnis: & certa permanere. Illud enim videmus in toto mundo stellas erraticas esse. neq; horum cursum quemquam posse dif finire. Aratum ipsum quoq; negare se difficiles eorum cursus interpretari posse. Quomodo igitur cum quinq; stellas nemo possit obseruare: tot milia quisquam possit peruidere: nisi qui permitat: hoc cursus stellarum posse esse: nichilominus figuræ corporum permanere: quod si non est: tota sphæra ad irritum reuocabitur. Quicunq; enim sphæram fecerit: non poterit efficere: vt sphæra stante nihilominus stellæ versentur. Illud etiam videmus in extrema cauda draconis stellam esse: quæ in se vertatur: & in eodem loco cōstet. Quod si omnes stellæ vagæ feruntur: hæc quoq; loco moue-

ri necesse est: quod non evenit. Igitur necesse est mundum quoq; non stellas verti. Quoniam ostendimus mundum cum stellis q; potius stellas per se verti: nunc reliqua dicemus.

Orum enim traditum sit nobis prius noctem: q; diem fieri: noctem dicemus vmboram terrae esse: ea m; q; obstat lumini solis. Et si nonnulli dixerint in solis cursu evenire: ut cum peruenierit ad eum locum: ubi occidere dicatur: ibi montium magnitudinem a nobis lumen auerti solis: & ita noctem videri. Quod si ita sit: nimirum ecclipsin solis verius: q; noctem dixerimus. Sed aliter esse ex ipsa sphera licebit intelligere.

Orizon enim diuidens ea: quæ videntur: & quæ non apparent. Ita diffinit spharam: vt semper sex signa de duodecim in Hemisphaerio videantur supra terram. Sex aut signa sint infra sub terra. Igitur s; in uno eorum sol nixus ferri videatur: ab eo circulo: qui orizon vocatur exterrit. Itaque incipit lucere. Cumq; nihil minus ipse mundus vertatur cum reliquis signis. Sed quo facilius intelligatur: ponamus solem esse in Ariete: a quo duodecim signa instituimus numerare. Igitur cum sol sit in Ariete exterrito: dies est: qui cum vertente se mundo peruenit ad cum circulum: qui mensembrinos vocatur: efficit diei partem dimidiem. Sed sic etiam facilius intelligitur: & rursus ab eodem Ariete incipiens. Cum aries est exortus: præter eum signa sunt in superiore Hemisphaerio. Pisces: Aquarius: Capricornus: Sagittarius: Scorpio. Horum cum tria signa occiderit: hoc est Scropius: Sagittarius: Capricornus: exorta sunt tria quæ Arietem sequuntur: hoc est Thaurus: Gemini: Cancer. Tum fieri dimidisti diem necesse est: & arietem peruenire ad eum: quem mensembrum esse circulum supra diximus. Cum autem cum reliquis signis ipse aries occidit: & exortus est Leo: Virgo: tum chelæ exoriantur: & in superiore rehemisphaerio ariete occidente vertuntur. Quæ cum occiderint: rursus aries exortus efficit lucem. Sed ne in dubium veniat: cum ariete occidente dixerimus chelas exortas: quid de reliquis signis sine sphera posset intelligi: sic inuenietur. In quo cūq; signo sol fuerit exortans quodcūq; ab eo signo septimo loco fuerit: id noctu primū exorietur: & ita conficit cursum: Mundus enim ipse semel in die: ac noctu verti videtur. Itaque evenit: ut ipsa signa. xii. semel in die: ac nocte videri possint. Sed ne solis cursus: de quibus postea sumus dicturi: potius: q; quod ante cæpimus enumeremus: ad incepsum reuertemur. Diximus enim principium mundi esse noctem: deinde diem. Inter noctem: & diem preter vmboram terre nihil interesse arbitramur. Sed quoniam signorum supra: & eorum exortus instituimus ad hoc perueniemus.

lico pegas: & pistrix reliquo corpore ad ceruices: ut caput eius solum videatur: & caput cephei pendens ad pistricis occasum cum manibus: & humeris peruenit ad terram. Scorpione exortente duæ partes fluminis occidit: & reliquum corpus Andromedæ cum capite Cephei. Occidit etiam Cepheus capite ad humeros: quæ pars est extra arcticum circulum constituta: obscuratur etiam Cassiopeia resupinata occidentis. Exoritur autem corona: quæ ante Cætauri pedes iacere existimatur: & hydre reliquum: quod caudam esse supra diximus. Prouenit etiam & corpus Centauri: quod equina figura videtur: & ipsius hominis caput: & hostia: quam tenere eum supra diximus. Denique ad id corpus qua fine pedes eius sunt priores. Ophiulci autem dum taxat caput exoritur: & ipsius anguis caput: quod est contra Cancrum. Sagittarium exorientem Ophiulcus totus exoriens insequitur: & anguis: qui ab eo tenetur: caput eius: qui engonasin vocatur. Et sinistra manus eius dem. Deinde lyra tota cum Cephei capite: & humeris exit ad lucem. Occidit autem canis maior cum Orione toto: & lepore: & Auriga superiore parte corporis. Præterea caput & pedes eius. Occidit etiam totus Perseus pectoris: & pedem dextrum. Argœ autem puppin solam reliquens: peruenit ad terram. Capricornus exoriens: hæc sidera ad terram pretheneret videntur: teli: quam figuram nauis: & signum quod procyon vocatur. Eodem tempore: & reliquum corpus occidit Persei. Exoritur autem Olor cum aquila: & sagitta: & ara: quam proximam esse nocio polo diximus. Aquarius exoriens ad dimidiam partem corporis equi pedes secunde terra ducit: & caput cum ceruice pegas. At etiam Centaurus a cauda ad humeros virilis corporis occidit: cum hydræ capite: & ceruicibus. Piscibus exorientibus: occidit reliquum hydræ corpus: & ipse Centaurus. Exoritur autem piscis: qui notius vocatur & Andromedæ dextra pars corporis.

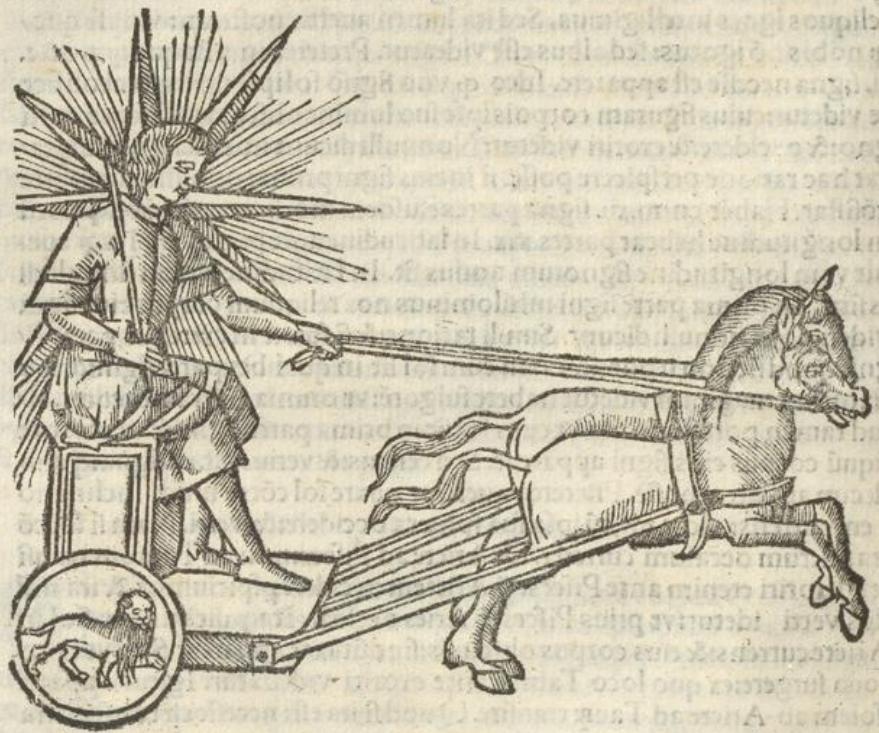
De sole & luna: ac cæteris planetis.

Si igitur exorientibus duodecim signis: reliqua corpora occidere: & exoriri videntur. Sed (ut ante diximus) nunc protinus de solis cursum dicemus. Necesse est enim solem: aut ipsum per se moueri: aut cum mundo verti uno loco manentem. Quod si maneret: necesse erat eodem loco occidere: & exoriri: a quo pridie fuerit exortus: quemadmodum signa eodem loco semper oriuntur: & occidunt. Præterea si ita esset necesse erat: dies & noctes omnes æquales essent: vt q̄ longus hodiernus dies fuerit: tam longus semper sit futurus. Itē non simili ratione semper equalis permaneat. Qd quoniā nō est: illud quoq; necesse est cū videamus esse dies inæquales: & so-

lem alio loco hodie occasurū: & alio heri occidisse. Si igitur aliis locis ori-
tur: & occidit: necesse est eum moueri: non est stare. Solem autem contra
mundi motū currere: sic possumus intelligere. Euenit enī: vt duabus ex ea-
sis sidera non possimus videre. Quatum vna est cum abierint infra terrā
nostrum quoq; effugere conspectum: ita vt inferius hemisphærio ostēdi-
tur. Altera autem est ratio: quod propter fulgorem solis: & vim maximā
luminis sidera obscurentur: siue quod stellis obſiſtit: ne candor earum ad
nostros pueniat aspectus: siue sua magnitudine luminis officit oculis no-
ſtris: ne præter eius ignem aliam rem superiorē pſpiciamus. Quod ma-
gis verisimile videtur. Nec enī solis ignē eisusmodi videmus: cuiusmodi
reliquos ignes intelligimus. Sed ita lumen auertit nostrum: vt ipse quo-
q; nobis nō igneus: sed albus esse videatur. Preterea in vna quoq; nocte.
xi. signa necesse est apparere. Ideo q; vno signo solipse nixus: iter confice-
re videtur: cuius figuram corporis ipſe suo lumine obscurat. Cum eo enī ſi
gno: & occidere: & exoriri videtur. Nonnulli dicunt nos. xii. signa dumta-
xat hac ratione perſpicere poſſe: si in eius signi prima: nouissimaq; parte
coſiftat. Habēt enim. xii. signa partes eiusdem modi: vt vnfū quodq; eorū
in longitudine habeat partes. xxx. In latitudine autē partes. xii. Itaq; eue-
nit vt in longitudine signorum annus sit. In latitudine autem singuli di-
ſſint. In prima parte signi nihilominus nos reliquum corpus eius signi
videri poſſe nōnulli dicunt. Simili ratione: & si fuerit in extrema parte fi-
gni: quod fieri non potest. Nam cum ſol ſit in qualibet parte signi: & exo-
riatur: ita magnum videtur habere fulgorē: vt omnia ſidera obſcurerit. Il-
lud tamen poſſet euenire: vt cum ſol ſit in prima parte signi: & occidat re-
liquum corpus eius signi appareat. Sed certius: & verius eſt. xi. signa: q; duo
decim apparere poſſe. Præterea queritur quare ſol cōtra mundi inclinatio-
nem currens: videatur cū ipsa ſua sphæra occidere: & verti. Nam ſi ſol cō-
tra ſiderum occatum curreter. De Ariete ad Pisces non ad Taurum transi-
ret. Exoriri etenim ante Pisces: q; Arietem occidere pſpiciuntut. & ita mu-
ndus verti idetur: vt prius Pisces: q; Aries occidat. Itaq; diebus. xxx. Sol in
Ariete currens: & eius corpus obſcurās: ſic dūtaxat appareat Sol: vt ex eo
loco ſurgere: ex quo loco Taurus ante exoriri videbatur. Igitur apparet
ſolem ab Ariete ad Taurū transire. Quod ſi ita eſt: necesse eſt cum contra
mundi inclinatiōnem currere. Quare autem euenit: vt ante diximus: q; vi-
detur cum mundo Sol verti. Eius ſimilis haec cauſa eſt: vt ſi quis in nauis
iterum conficiat. Ille quidem videbitur cōtra nauicula: curſum ire: ſed
tamen eodem perueniet: quo nauis.

Hoc autem sic etiā facilius intelligetur. Si nauim diuiseris; in partes trecentas sexaginta: quemadmodū sol diebus. ccc.lx simul mīdū transfigit: eodem modo ut ante diximus si nauis sit diuisa: & in vna parte de.ccc.lx. cōstituitur quilibet eorum. Nauis: autē habet vnius diei cursum: ille quidē contra uim ire Sed cum ea ad locum definitum puenire intelligeret. Nō enim extra. Nauim est: quia rostro ad puppim transit. Sed ipsa nauis continetur. Item sol cum per ipsum mīdū iter cōficiat: & eo cōtineatur: videtur contra mundum ire: sed cum eo peruenit ad occasum. Cum enim mundus trecenties: & sexagies se conuerterit: tunc soli iter annum tonficit.

Sol

De Sole

Est qui conspicutus super hos quesuit in astris
Ausus habere deum solem: cui tramitemento
Conuictio imposta est vigilem tollerare laborem.

Quoniam de sole: quod visa sunt nobis utilissima esse; litteris mādauimus;
Nunc de luna dicemus. Et si alta conati perscribere: velut natura
voluminis ad hoc deuenimus; ne nō nullis incaute huius rationem relin-
quentes; aut p̄ magnū laborem defecisse; aut in scientia superati non va-
luisse p̄seq̄ videamur. Nos aut̄ nō nullorū existimationis; timēdæ cā p̄seq̄
& consuetudinis n̄r̄ etōnem demōstrasse. Sed qđ alterius q̄ri volumē hoc
p̄ lecto nō voluimus; nec tādiu rem cogitatā scripto aliorū ad desiderium
adducere. Prererea cū reliqua oīa diligentissime p̄secuti fuerimus: alienum
videf̄ esse nos nō eādē p̄seq̄ cām. Quare (sicut ante diximus) ad īcāptū re-
uerremur: & necessario totidē verbis de luna: ac sole dicemus ita. Lunā a so-
le per alios exortus & occasus necesse est moueri: non stare. Idq̄ facilius: q̄
de sole licet intelligere; neq̄ enim tā magnus ardor eius est: vt officiat oīa cu-
lis nostris; neq̄ vt sol dies. xxx. vno quo q̄ signo vehit: vt difficile sit intellexe
etū quanta particula luminis: aut ipsius signi supesse videf̄ cū ad aliud trā-
sierit signū. Lunā enim cum. xii. signa diebus. xxx. percurrat: licet intelligere
duobus diebus: & sex horis in alio signo esse: Ita aut̄ cū a sole lumē acci-
piat: & ita nobis lucere videat: nō est verisimile: de tā multis cāis potius eā
cōstare: q̄ moueri. Si enī suo lumine vteretur illud quo q̄ sequeret: eā sem p̄
sequale esse oportere: nec die tricesimo tā exilē: aut oīno nullam videri. Cū
enī totū transferat cursum: sola at ad aliud transire signū intelligat. Prae-
terea si suo lumine vteref̄: huius n̄tū eclypsin fieri oportebat. Sed ne dubi-
um fiat: quare solis eclypsis fieri possit: q̄ vtrisq̄ lumē dare supra sit dictus.
Lunæ aut̄ non facile fiat: cū alieno lumine vtaf̄. Eius h̄c verissima (vt ar-
bitramur) est cā. Luna. n. cū ex toto mīdo: & oībus stellis maxime terræ p̄
ximavideat: & ad aries nostras pueniat. Et quodam tpe torres pueniat ad
eūdem locū signi: quod sol vehit obseruare lumē eius a nō cōspectu vide-
tur. Hoc aut̄ maxime euénit die nouissimo cū luna trāsierit in. xi. signa. Et
cū sol ad aliud signū transire videat: & p̄xima fieri illi. Quod euénire: sic ēt
p̄t intelligi: vt si qs alicui manū planā ad oculos admouerit q̄to magis
sic fecerit: hoc minus ille videri poterit: & quāto longius ab eo discesserit:
hoc magis illi oīa poterit appatere. Simili rōne: cū luna ad solis locū pue-
nit sic p̄xima eius videf̄ esse: & radios eius obdurare: vt lumē emittere nō
possit. Cū aut̄ luna ab eo loco discesserit: tunc sol lumē elicit: & ita ad n̄rā
adiicit corpora. Lunæ aut̄ eclypsis sic euénit: cū prope vna dimēsione sit lu-
na cū abierit sol sub terram dūtaxat hoc mō: vt p̄ mediā terrā si qđ directū
traieceris contingere possit solē sub terrā. Lunā aut̄ supra terrā. Quod cū
ita euénit: necesse est solis radios p̄ magnitudinē terræ ita esse dimissos
vt lumen eius quo luna lucet non possit ad eā puenire: & ita existimat fieri:
eclypsis lunæ. Quā si suo lumine vteref̄: licebat ne apparere quidem nunq̄
solem: ideo: q̄ luna nihilo minus luceret. Sic nāq̄ accipit lumen: vt luceat
cū sol venerit per terras: sed non vt aliquem locū cōclusiōtē torūq̄ spaciū

L ii

impleat lumine. Si quis nostrum steterit in eo loco: quo Sol maxime lucet
 reliquis partibus lumen a sole accipiens præbebit. Id in Luna fieri inueni-
 tur. Eam solis lumine accepto: lucere non nulli existimant reuibratioe. Cum
 dicitur Sol in Ariete: aut in quolibet signo esse: eum supra ipsas stellas arie-
 tis itet facere. Qui autem hac ratione vtruntur: longe a vera ratione errat.
 Nam neq; Sol: neq; Luna proxime sidera apparent. Hac etiam de causa
 nonnulli septem stellas erraticas fixerunt: adiungentes eodem Sole: & Lu-
 na: quod cum quinq; stellis feruntur. Luna enim proximè terra est. Itaq;
 diebus. xxx. totum mundum existimatur transire. In hac evenit rationes: si
 circulos quis intra zodiaci ambitum fecerit eosq; si hoc interuallo fixe-
 rit ut terra sit in medio: & vnam a terra ad lunam mensionem fecerit: quā
 Cræci τονον appellauerunt. Hunc autem: quia non certum spaciū po-
 tuerunt dicere: tonon dixerunt. Hac igitur re: q; breuiissimo circulo deuchi-
 tur diebus. xxx. ad primum peruenit signum.

Luna.

De Luna.

Deniq; cum luna est: sub lustri splendet amictu.
 Quum succincta iacet calamos Latonia virgo est.
 Quum subnixa sedet solio Plutonia coniunx.

Hoc circulo abest circulus tu non dimidium: quo loco Mercurii fi-
das vehitur. Itaque diebus. xxx. ad alterum signum transiens. Tardius
ab hoc circulo abest tonon dimidium: quo loco iter suum Veneris diri-
git. astrum. Tardius quam Mercurii stella conficiens cursum. Transitemus ad
aliud signum diebus. xxx. Supra huius stellam solis est cursus: qui abest ab
hespero: quae est Veneris stella medietate toni. Ita cuius inferioribus pariter
paruolans uno anno debet duodecim signa percurrit trigesimo die ad ali-
ud transiens signum. Supra solem igitur: & eius circulum Martis est stella:
quae abest a sole tono dimidio. Itaque dicitur diebus. lx. ad aliud signum tra-
sire. Hunc orbem supra Ioue est stella: quae abest a Martis hemitonio. Itaque
uno anno ad alterum transit signum. Nouissima stella Saturni: quae ma-
ximo vehitur circulo: haec autem tono distat a Ioue. Itaque annis. xxx. xii. per
currit signa. Ab ipsorum tamen siderum corporibus. Saturnus abest tono
uno: & dimidio. Hac igitur ratione potes scire neque solem: neque lunam con-
tingere stellas: & nihilominus per Zodaicum circulum verti. Hinc etiam
possimus intelligere: lunam minorem esse sole. Omnia quae proxima sunt
nobis maiore necesse est esse: quam longo discedente interuallo videmus.
Igitur lunam videmus proxime nos esse. Neque eam maiorem nostro aspe-
ctui esse: quam solem. Illud quoque necesse est cum sol non longe absit a luna: &
a nobis maior videtur: si prope accesserit: multo maiorem futurum. Prae-
terea necesse est: ut ante diximus aut nullam stellam erraticam esse: aut so-
lem pariter cum luna: ut reliquas stellas errare. Si enim quisque mihi potest
demonstrare quinque stellarum cursum: & dicere: quod hodie quaeque coram ad
aliud transeat signum: quemadmodum de sole & luna fieri videmus: & ni-
hilominus suum efficit cursum non est erratica. Si autem dubium est quod
hodie transeat: & ad aliud signum comparatiōe cum luna feratur: & su-
um circulum dirigat: quemadmodū stellae quae sunt dubiae: necesse est has
quoque errare: sed non evenit ut errant presertim cum suo tempore ad cur-
sum revertantur. Igitur ne stellae quidem: cum certo tempore ad suum si-
gnum revertantur: possunt errare: nisi forte volumus accipere excusatio-
ne quod duo corpora magna facilius possunt obseruari: quam singulæ stel-
le: quae non certos cursus conficientes videntur apparere.

Sed stellas quinque nonnulli has aiunt esse Veneris: Mercurii: Iouis
Saturni: & Martis. E quibus esse maxima colore candido: nomi-
ne Hesperum: & eam appellari Venerem. Haec stella non abesta sole lon-
gus duo bus signis subter eius circul*s* collocata: sicut ante diximus. Ap-
parens autem maxime noctu: sed toto mense non plus indeficiens po-
test videri. Sed totus Hesperus in certos efficit cursus non eodem tempo
re ad preteritum transiens signum.

Venus

Louis
: nomi
a solelon
dinus. Ap
iciens po
in tempo

Secunda stella est Mercurii nomine Stilbon torus a cuto lumine: sed in aspectu non magnus. Hic autem a sole non longius abest signo vno. Qui semper eosdem cursus efficiens: modo nocte: prima modo autem ab solis exortus incipit apparere: non unq[ue] etiam perpetuo signis: iiiii. est cum sole; rediens autem cum sole: non amplius est: quā tertiam partem signi.

Mercurius

TOuis autem stella nomine Phœonta: corpore est magnus. Figura autem similis lyrae. Hic autem. xii. signa annis totidem transigere existimatur: & unoquoque anno usque apparere dicitur: non minus dies. xxx. ne plus. xl. Sed tunc maxime obscuratur eum occidit cum sole. Exortiens autem apparet. anteque sol.

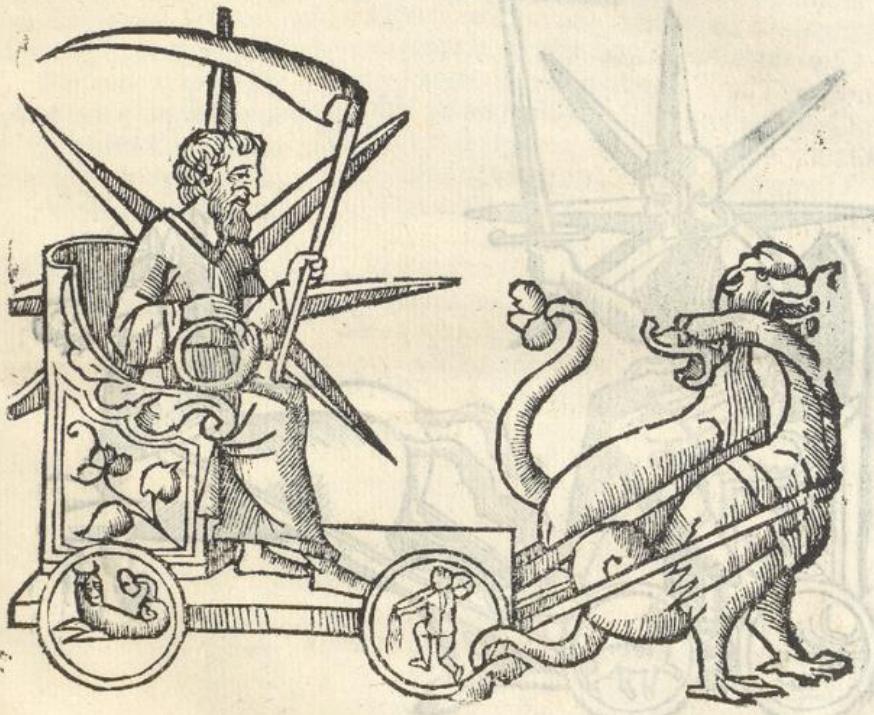
Iuppiter.

Mercatorum

Solis stella nomine Phaeton: corpore est magno: colore aut igneo: similis eius stellæ: qua est in humero dextro Orionis. Hic per. xii. signa assidue ferti viderur: non sicut etiam cum solis ipsius sideribus apparet: modo aliis partibus adiectis circuli. Hanc stellam non nulli Saturni esse dixerunt. Redire autem ad signum annis. xxx. & quotidiani non apparere. Non minus dies. xxx. nec amplius. xl.

Saturnus

M

REliguum est nobis de Martis stella dicere: quæ nomine Pirois appellatur. Hęc autem non magno est corpore: sed figura similis est flammæ. Nonnunquam autem cum ipsis solis sideribus concurrens: peruvolat signa: sedens ad primum signum non longius biennio.

Mars.

Vod ad quinq^u stellas attinet; hucusq^{ue} satis arbitramur di-
ctum nunc autem demonstrabimus: qui ibus de causis men-
ses intercalentur. Quoniam tempus omne metimur die: &
nocte: mense: & anno. Quibus diem nobis diffinierunt: quā
diu sol ab exortu: ad occasum perueniat. Noctis autem spa-
ciū constituerunt esse: quandiu sol ab occasu: rursu ad exortum reuerta-
tur. Mensem autem quandiu luna zodiacum circulum perducat. Annum
autem esse cum sol ab æstiuo círculo voluerunt redit.

Iacobus Sentinus Riciensis lectotibus felicitatem.

Si quis ades sacrum Cyrham condescendere montem.

Qui copias musas vel coluisse nouem:

Scito prius q̄ sis redimitus tempora lauroz

Esse opus Astrorum cognitione tibi:

Quodq̄ ita sit: vatum testes monumenta priorum

Sunt: quibus in cunctis sidera cunta micant.

Agricolas aliis positis: nam respice librum

Quo docuit terras vertere rite Mayo:

Inuenies illic tot tempore s̄apē sereno:

Quod coelum spectans sidera nocte vides.

Arma per Emathios campos: qui scripsit: & ille

Carmine meonio sidera plura sonat:

Exul quiq̄ fuit Veneris quia tradidit artes

Inferuit fastissidera qūxq̄ suis.

Vtq̄ alios taceam: nullus mihi crede poeta

Est bonus: astrorum cognitione carens.

Quarvis vbi inuenias: a quo vel discere possis

Sidera tam docti: qua cecinere viri.

Ecce opus: Hyginus: qui nunc e quot sidera mundus

Altus habet: tot nos sidera nosse do cet.

Quidq̄ sit inferior mundus: quid sphæra: quid axis:

Quid centrum sphæræ: quid sit vterq; polus:

Aurea mala fero x serpens: qui plura puellis

Seruabat: quid sit Arctophilaxq; ferus.

Hinc Elice quid sit: vel quam Tyrus aspicit arcton.

Noscere tu nunc sit quid Gynosura: potes.

Perseus Andromedæ monstro religata marino

Cunq; Meduseo luti da Gorgon equo.

Gnosia cum fulua fuerat redimita corona:

Qua prius: & magno structa sonore lyra.

Engonasis Cepheo cum Cassiopæia magno:

Et Nemesin fallens corripiendus Olor

Atq; Aquila: Heniochus: Delphin: Deltoton: & ille.

Quem cingit Serpens: atq; sagitta simul:

Bis sex post istas celestia figuræ:

Cetus: & Eridanus: & Lepus: atq; Canis:

Et Procyon vates multum cantatus Orion:

Ara quoq; a magno condita sacra deo;

Argos; Philirides medicadoctissimus arte: n*I*
 Hydra: via & quæ nunc lactea nomen haber;
 utaq; in hoc paruo narrantur mixta libello: b*sp*lv *am* A
 Quæ sunt in stellas corpora verfa nouas.
 Quin etiam causæ cur sic mutata fuerunt
 Monstrantur: faciles omnibus atq; domus
 Hunc igitur quisquis doetas coluisse sorores;
 Hunc eme vel quisquis sidera nosse cupis.
 Hunc lego qui latios optas vel nosse poetas,
 Huc lege: vel Rhetor qui bonus esse velis.
 Huc legat omnis amans: legat hunc quicq; labores
 Sustinet: atq; illud ponere tentat onus.
 Attramen ingratu ne vos possitis haberi:
 Quonihil in mundo turpius esse potest
 Dicite post messem viuat per Nestoris annos
 Utile qui nobis tam bene presit opus.

Impressa q*V*enetiis exactissima c*u*tra per Melchiorem lessam & Pe-
 trum de Rauanis socios Anno d*n*i. M. ccccc, xvii. Die. 24. Mar.

In nomine Domini

A terra usque ad lunam est distantia. 126600
stadiorum. 115825 miliariorum.

Aluna usque ad mercurium. 7812 miliaria
& semis.

Inde ad venerem 7812 miliaria.

Inde ad solem. 2246 miliaria.

A sole ad martem. 15625 miliaria.

Inde ad iouem. 7812 miliaria.

Inde ad firmamentum. 22426 miliaria.

Inde ex his colligi potest quod a terra usque ad
coelum intersunt. 107570 miliaria.

Circuitus terrae est. 120000 stadiorum. 1.
22500 miliariorum.

	S.	G.	M.	Z.	3.	4.
Decimi mobilis motu in hora	0	15	00	00		
Ego motu in die ego revolutionis	12	0	00	00		
Nomi mobilis motu in hora	0	0	00	00	11.	
Ego motu in die	0	0	00	00	-21.	
Ego motu in anno solari	0	0	00	26.25.	51.	
Ego motu in centro annis	0	0	44	4.	53.	53.
Ego motu in 200. annis	0	1.	28	9	47	46
Ego revolutionis in annis. 490000	12	0	0			
Octauus sphaerae motu in hora	0	0	0	0.	1.	16.
Ego motu in die	0	0	0	0.	30.	25.
Ego motu in anno	0	0	3	5.	0	58.
Ego revolutionis in annis. 7000	12	0	0			
Saturni motu in hora	0	0	0	5.	1.	-28.
Ego motu in die	0	0	0	5.	1.	-28.
Ego motu in anno	0	0	2.	0.	35.	18.
Ego motu in annis. 290 155.4.8.	0	12.	13.	34	42	32
Jovis motu in hora	12	0	8			
Ego motu in die	0	0	0	12.	28.	4
Ego motu in anno	0	0	4.	59.	15.	-27.
Ego motu in 11. annis. 313 dies. 17 horae.	1	0	20.	29.	0	0
Mercurii motu in hora	0	0	0			
Ego motu in die	0	0	1.	18.	36.	37.
Ego motu in anno	0	0	31.	26.	36.	40
Ego revolutionis anno p. 70. 321. horae. cc.	5.	11.	17.	5.	13.	52
Solis venetorum mercurij motu in hora. 0	0	2.	27.	56.	48	

	S.	G.	M.	z.	3.	4.
Eccent motu in die	10.	10.	159.	8.	19.	137.
Eccent motu in anno loci	11.	29.	45.	39.	22.	2.
Eccent revolutione in 365. dieb. 5. h. 49 m. 12 s. 0 o						
Luna motu in hora	0	0	32	56.	27.	33.
Eyb motu in die	0	13.	10.	35.	1.	15.
Eyb revolutione in 27 d. 7. h. 43. m. 5. s. 12 o 0						

De hac re videlicet Geograp. tantum in
Applicatio Astronomia ad medicinam
& Phys. fab. statu. in conuentu.
in fab. de sarcis busit.